

Den første sag på dagsordenen var:

1) Anden behandling af lovforslag nr. L 28: Forslag til lov om boligopsparing.
Af boligministeren (Ole Løvig Simonsen).
(Fremsat 21/10 97. Første behandling 22/10 97. Betænkning 22/10 97).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Anden behandling af lovforslag nr. L 31: Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension med flere love. (Midlertidig pensionsopsparing).
Af arbejdsministeren (Jytte Andersen).
(Fremsat 21/10 97. Første behandling 22/10 97. Betænkning 22/10 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Anden behandling af lovforslag nr. L 12: Forslag til lov om ændring af lov om stempelafgift. (Forhøjelse af pantebrevsstempel for ejerboliger og fritidshuse).

Af skatteministeren (Carsten Koch).
(Fremsat 7/10 97. Første behandling 22/10 97. Betænkning 22/10 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 1: Forslag til finanslov for finansåret 1998.
Af finansministeren (Mogens Lykketoft).
(Fremsat 7/10 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Pia Gjellerup (S):

Jeg glæder mig til næste år, hvor de nye regler om aktuel debat, også om finansloven, bliver til

virkelighed, så vi, når finanslovsforslaget er fremsat i slutningen af august, får en debat i begyndelsen af september her i Folketingssalen om dette store forslag.

Sådan som vi har det nu og har haft det hidtil, har vi ventet ca. et par måneder. Der er sket meget i det par måneder, og så kommer der en lidt uaktuel debat efterfølgende, som oven i købet kommer lige efter åbningsdebatten, der kræver det store overblik, og som i år oven i købet også kom til at indeholde en meget omfattende økonomisk debat. Det har gjort, at det er en smule post festum i dag for en række af de ting, der vil være relevante at diskutere her i salen om finanslovsforslaget. Men det har vi altså gjort noget ved, så næste år bliver det anderledes. Da bliver finanslovens førstebehandling mere aktuel og spændende.

Men spændende kan det jo også godt være i dag, og jeg skal i hvert fald prøve at give nogle bidrag til debatten, der i hvert fald også er på sin plads, selv om det ikke nødvendigvis er den helt aktuelle debat. I dag vil jeg derfor holde mig til hovedtrækkene i den økonomiske udvikling, målsætningerne for fremtiden og initiativerne i det nye finanslovsforslag, som altså ikke er så nyt igen.

For Socialdemokratiet var der nogle helt afgørende målsætninger, da vi trådte ind i regeringen i januar 1993, om nogle afgørende ændringer i den generelle politik. Vi ønskede en øget beskæftigelse; vi ønskede flere mennesker ud på arbejdsmarkedet; vi ønskede en bedre offentlig økonomi; vi ønskede at skabe tryghed i danskernes hverdag; vi ønskede en sikring af det danske samfunds fremtid, og vi ønskede at skabe grundlaget for en bæredygtig miljøudvikling.

For så vidt angår den øgede beskæftigelse, overtog vi regeringsmagten på et tidspunkt, hvor der var rekordledighed. Udviklingen forud for 1993 havde været katastrofal, for det var lykkedes at tabe langt over 100.000 arbejdspladser i den private sektor i årene forud for 1993. Men i årene siden og med de forventninger, vi har til 1998, og som vi klart kan se i horisonten, bliver der generobret langt mere end det, der blev tabt, og det med en vægt, så der kommer dobbelt så mange nye job i den private sektor som i den offentlige sektor. I alt er der i årene 1993-98 skabt mere end 150.000 nye job.

Målet for årene fremover vil fortsat være 30.000 flere arbejdspladser pr. år, og målsætningen er igen det dobbelte antal i den private

sektor i forhold til den offentlige sektor. Men for at nå disse mål er det nødvendigt hele tiden at komme med nye initiativer på arbejdsmarkeds-, uddannelses- og erhvervsområdet. I år er der tale om forslag vedrørende øget mobilitet, større fleksibilitet, mere uddannelse og bedre adgang til uddannelse for medarbejderne.

Det er forslag, som bl.a. behandles mere detaljeret senere på dagen, så dem skal jeg ikke gå i detaljer med nu. Dertil kommer en lang række generelle initiativer for den økonomiske politik, som sikrer en rolig lønudvikling, en fortsat lav rente, flere veluddannede medarbejdere, et godt forskningsmiljø med et godt samspil mellem den offentlige og den private forskning og en aktiv erhvervs politik. Samlet giver det gode betingelser for et sundt erhvervsliv.

Socialdemokratiets og regeringens politiske målsætninger for den offentlige service har også givet sig udslag i den måde, den offentlige beskæftigelse har udviklet sig på. Den offentlige beskæftigelse inden for statens område har stort set været holdt i ro siden 1993. Der er kommet ca. 3.000 nye medarbejdere i alt til og med den udvikling, vi venter i år. Men i kommunerne og amterne er der kommet en del nye medarbejdere - ca. 7.000 pr. år i årene siden 1993 - og det er medarbejdere, som i høj grad er blevet engageret inden for nogle af de områder, som vi i Socialdemokratiet har sat meget højt.

Vi har ønsket, at mulighed for børnepasning blev noget, der ikke var en så utrolig mangelvare, som vi har oplevet. Der er gennem kommunernes aktivitet skabt en meget, meget større dækningsgrad for børnepasning, men det har også betydet, at man har måttet ansætte flere medarbejdere, og der er i dag mange flere medarbejdere til at passe de mange flere børn. Også inden for ældreomsorgen er der kommet flere hænder til at hjælpe. Folkeskoleområdet har også trukket ny arbejdskraft til sig, og det har sundhedsområdet også. Det er disse fire områder, der om nogen trækker nye medarbejdere til sig i kommunerne og amterne, og det er områder, hvor vi har ønsket en ekstra udvikling. Det er ikke noget, der bare er sket af sig selv, vi har ønsket, at det skulle være sådan.

Målsætningen fra 1993 om at skabe en udvikling, som kunne trække flere ind på arbejdsmarkedet, er der også gjort meget ved. I 1993 var der et rekordstort antal mennesker uden for arbejdsmarkedet i den erhvervsaktive alder. Udviklingen op til 1993 var katastrofal. Der kom 143.000 flere mennesker på overførselsind-

komst, som det så smukt hedder – 143.000 mennesker, som måtte give op over for et arbejdsmarked, de enten ikke kunne klare mere, eller som ikke mere havde brug for dem.

Siden 1970'erne har der kun været ét eneste år – nemlig 1986 – hvor der var et fald i antallet af mennesker, som var skubbet uden for arbejdsmarkedet. Et fald på 13.000 mennesker! Alle de øvrige år blev stadig flere skubbet ud. Men i årene 1994-1998 er udviklingen vendt, og vi forventer, at vi som følge af gennemførelsen af finanslovsforslaget vil opleve, at mere end 70.000 mennesker igen kommer i erhvervsaktivitet.

Vi har oplevet 4 år i træk med et fald i det meget høje antal mennesker, der er skubbet udenfor. For fjerde år i træk bydes der flere mennesker ind. I 4 år i træk har der været et gennemsnit, som vi forestiller os skal fortsætte i de kommende år, så ca. 20.000 mennesker hvert år får mulighed for igen at komme i aktivitet på arbejdsmarkedet.

De nye initiativer med hensyn til at nå de mål falder i flere grupper. Der skal skabes bedre vilkår for familierne, bl.a. med en mere fleksibel indretning af den nuværende børnepasningslov i samarbejde med arbejdsmarkedets parter, og der er også forslag om længere fædreorlov. Tilsammen giver de ting mulighed for, at de unge familier får bedre mulighed for at komme ind på arbejdsmarkedet.

Vi ønsker bedre sikkerhed for medarbejderne, og der er vedtaget initiativer her i Folketinget, som skal gennemføres for at skabe en mere intensiv arbejdsmiljøindsats. Det vil medvirke til færre skader og dermed bevirke, at færre personer kommer til skade eller bliver nedslidt og derfor må forlade aktiv tjeneste.

Et tredje område, hvor der gøres en indsats, er bestræbelserne for at skabe mere plads til de ældre og erfarne medarbejdere. Der er seniorpolitiske initiativer bl.a. i forlængelse af den nye sociallovgivning fra foråret, og der er fortsat en holdningsmæssig debat og et pres på arbejdsmarkedet – også det offentlige – for at holde fast på medarbejdere, også i den højere aldersgruppe og blandt dem, der måske ikke er 110 pct. aktive. Før handlede personalepolitikken om at losse dem uden for porten hurtigst muligt. Nu er personalepolitikken – eller det skal den i hvert fald være – mere koncentreret om at passe på de menneskelige ressourcer, man har. Samlet bliver der flere tilbage på

arbejdsmarkedet, som yder en indsats yderligere nogle år.

Endelig er der på det fjerde område mere aktivitet gennem arbejdsmarkeds- og socialpolitikken, som vil skabe nogle bedre muligheder for de mennesker, der har været udenfor og ventet længe på at komme ind, så det igen bliver muligt også for dem at komme i aktivitet igen.

Vores ønske om en bedre offentlig økonomi stod også for døren i 1993, og der er nu overskud på de samlede offentlige finanser i staten, amterne og kommunerne – et overskud, som i 1998 forventes at stige til over 15 mia. kr., mens vi nåede bunden i 1993 med et underskud på 35 mia. kr. De mange milliarder, der er kommet til siden som følge af øgede indtægter og navnlig på grund af færre udgifter, fordi vi har haft aktivitet i samfundet, betyder, at vi har kunnet skifte fra en katastrofalt dårlig offentlig økonomi til en offentlig økonomi i en god gænge. Faktisk har vi aldrig haft en så høj strukturel budgetsaldo de sidste 20 år.

Strukturel budgetsaldo er ikke et særlig tilgængeligt udtryk, men det betyder kort og godt, at vi i forhold til den underliggende økonomiske udvikling har fået forholdsvis mere ud af pengene end i de foregående 20 år, og det synes jeg bestemt ikke hverken regeringen eller regeringspartierne skal skamme sig over. Vi er i hvert fald i Socialdemokratiet ganske glade for at kunne se resultater, også på et område, som sprogligt set er lidt utilgængeligt.

Forbedringen af den offentlige økonomi er ikke sket gennem et øget skattetryk; det falder lidt, også selv om vi – som vi skal – medregner den nye ekstra pensionsopsparing i ATP som skat. Jeg skal her bare erindre om, at Venstre og De Konservative, da de havde regeringsansvaret, øgede skattetrykket med ½ pct. hvert eneste år.

Med Socialdemokratiet som regeringens ledende parti har der været ført en konsekvent økonomisk politik, hvor der har været sat aktivitet i gang, hvor det har været nødvendigt. Jeg har nævnt en række af områderne: arbejdsmarkedet, uddannelse, børnepasning, ældreomsorg, sygehusene – og jeg kunne fortsætte længere endnu – mens der er bremset op de steder, hvor det har været nødvendigt: administration, offentligt byggeri, overførsler og erhvervstilskud. Det offentlige forbrug udgør derfor en stadig mindre del af den samlede samfundsproduktion. På nær et enkelt år – igen 1986 –

skal vi 20 år tilbage for at finde en tilsvarende tilbageholdenhed i det offentlige forbrug, og også her har vi et mål, som vi i Socialdemokratiet vil sætte højt. Gælden skal fortsat nedbringes, så den gæld, vi overtog fra Venstre og De Konservative i 1993, er halveret i år 2005. Vi er allerede godt på vej, og i 1998 tager vi et rigtigt hug til. Desuden skal jeg for god ordens skyld nævne, at inflationen er behersket, renten fortsat lav og valutakursen stabil. Alt i alt et billede af en sund økonomi.

Vores ønske om at skabe grundlag for trykthed i danskernes hverdag har givet sig udslag i nogle af de ting, jeg allerede har nævnt, nemlig mulighed for at få passet sine børn, bedre omsorg for de ældre, en større effektivitet på sygehusene og en bedre folkeskole. Det er mål, der bl.a. er nået gennem aftaler med amter og kommuner, og det er mål, som vi ønsker at forfølge også i de kommende år. Aftalerne med amter og kommuner for 1998 er en væsentlig forudsætning for opfyldelsen af målene for 1998, men aftalerne skulle gerne blive afløst af nye aftaler for de kommende år med tilsvarende gode målsætninger.

Med hensyn til vore ønsker om at sikre samfundets fremtid har vi satset afgørende på to områder, og det ene er forskningsområdet. Forskning skaber ny viden og ideer, der øger samfundets velstand og velfærd og udvikler nye produkter, så forbrugerne ikke alene i Danmark, men også ude i verden, får større valgmuligheder. Det kan være ny medicin, det kan være bedre behandlingsmetoder, eller det kan være produkter af en højere teknologisk værdi. Det er vigtigt at være forrest på forskningsfronten for at få det fulde udbytte af den internationale konkurrence, men det er heldigvis et område, regeringen har valgt at satse på i de tidligere år, det er en linje, som fortsættes med finanslovsforslaget for 1998, og det er en udvikling, som vi i Socialdemokratiet absolut vil støtte.

Inden for uddannelsesområdet er det også vigtigt at være på forkant med udviklingen. Den danske arbejdsstyrke skal være klar til at møde udfordringerne, som fremtiden byder på. Den teknologiske udvikling og stigende internationalisering skaber store krav. Der kræves høje faglige kvalifikationer og stor evne til at omstille sig, men også kreativitet og selvstændighed. Uden kreativitet og selvstændighed og en stærk personlighed kan man ikke drage den tilstrækkelige nytte af de høje kvalifikationer,

og Socialdemokratiet bakker de målsætninger op, som regeringen har sat på uddannelsesområdet, bl.a. at langt flere af en ungdomsårgang får en ungdomsuddannelse, og at stadig flere får en videregående uddannelse.

Vort ønske om at bidrage til at skabe en bæredygtig miljøudvikling har også nydt fremme i de seneste år. De samlede statslige udgifter på miljøområdet er vokset, og i 1998 bliver miljøindsatsen yderligere forstærket. På den internationale front bliver Danmarks indsats i bl.a. Central- og Østeuropa og udviklingslandene styrket, og herhjemme er der bl.a. sat flere penge af til energibesparelser i erhvervslivet og til en indsats for at fastholde, at vi fortsat kan have rent vand i Danmark. Langt det meste vand, som drikkes i Danmark, er grundvand, og vi skal passe på, at grundvandet ikke bliver forurenede. Det er desværre allerede sket nogle steder, og derfor er der sat penge, som skal bruges til at beskytte grundvandet de steder, der er ved at blive forurenede. Samtidig bliver vandet dyrere for at lægge en dæmper på forbruget.

Vi har som et yderligere bud på, hvordan miljøbeskyttelsen kan stå på dagsordenen alle steder, også sidste år aftalt sammen med SF og Enhedslisten, at årets finanslovsforslag skulle undergå en miljøvurdering. Det er altså det første år, vi har prøvet det, og man må selvfølgelig sige, at det er lidt af et forsøg. Nogle af de ting, vi kan se i miljøvurderingen, er glædelige, men andre er bekymrende med hensyn til at opnå de mål, vi har sat os på miljøområdet. Atter andre forhold skal vi blive bedre til at belyse de næste gange, for jeg tror, der bliver sådanne næste gange. Jeg mener, det kan blive et godt redskab, navnlig når vi får mulighed for, efterhånden som årene går, at se på udviklingen og efterhånden blive bedre til at finde de rigtige målemetoder og de rigtige vurderingsområder. Jeg tror, at miljøvurderingen af finansloven kan blive et ganske anvendeligt redskab for os.

Socialdemokratiet ser frem til at arbejde med finanslovsforslaget. Der er lagt en god grund med dette forslag og med de initiativer, som Folketinget har behandlet under åbningsdebatten og ved førstebehandlinger i går om den ekstra pensionsopsparing i ATP og om udlånsdæmpning i ejendommenes friværdi.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg har noteret tre korte bemærkninger: Først hr. Frank Dahlgaard og derefter fru Jette Gottlieb.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Det var da en rimelig solid gang misinformation om de nationaløkonomiske forhold, den socialdemokratiske ordfører her præsterede i sit indlæg: Den forfærdelige situation, der var i 1993, da den borgerlige regering holdt op, og så kom den socialdemokratiske ledede regering til, og så gik det fremad. Du gødeste!

Nu har fru Pia Gjellerup mig bekendt ikke nogen nationaløkonomisk uddannelse, men det er der mange andre, der har, herunder finansministeren, som udmærket godt ved, hvorfor det stod slemt til i 1993. Der var gennemført en skattereform med virkning fra den 1. januar 1987, som ændrede rentefradraget og ændrede hele skattesystemet, fordi der med stort held var ført en antiinflationspolitik, som havde nedbragt inflationstakten, altså løn- og prisstigningstakten, fra 10-12 pct. om året til det nuværende lave niveau.

Det er klart, at et sådant systemskifte giver et chok i økonomien. Det gav 7 år med stagnation, og så kom Socialdemokratiet ganske heldigt til på det tidspunkt, hvor denne tilpasning til økonomien var overstået. Vil Socialdemokratiets ordfører ikke erkende, at sådan forholder det sig, og at det ikke bare gik fremad, fordi der kom en socialdemokratisk regering til?

Første næstformand (Ivar Hansen):

Fru Jette Gottlieb og derefter hr. Frank Aaen.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Den socialdemokratiske ordfører brugte næsten al sin tid på at forklare, hvor utrolig godt det gik på arbejdsmarkedet nu, og hvor fleksibelt det hele var blevet. Men så kunne jeg godt lide at vide, hvordan det harmonerer med de forslag, der nu er stillet om stramninger på arbejdsmarkedsområdet. Hvad skal det til at lave de øgede stramninger, de øgede angreb på de arbejdsløse? Hvad skal det til, at man f.eks. giver dimittendsats til de nyuddannede i 1 år, indtil de kan optjene fuld dagpengere? Hvad skal det til at bede folk om at kaste den uddannelse, de har fået, på møddingen efter et halvt år, og kræve, at folk søger arbejde uden for det område, de er uddannede i? Hvad er det for nogle stramninger? Hvilken nødvendighed er der i dem? Hvorfor kommer de ind i forbindelse med finanslovsfremsættelsen? Er det, fordi man vil spare de penge, der ligger i, at man får

dimittendsats i stedet for fulde dagpenge? Er det tilløb til et øget angreb på de unge på arbejdsmarkedet? Hvad er formålet med de forslag, der ligger i tilknytning hertil?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Fru Pia Gjellerup var inde på, hvad der var gjort af godt for børnepasningen og for ældreomsorgen, og der er også sket fremskridt; det medgiver vi gerne. Men hvis man kigger ud i samfundet, er problemet jo ingenlunde løst. Tværtom kommer der meldinger om øgede ventelister for børnene og meget dårlig hjemmehjælp i mange kommuner, og derfor er spørgsmålet til Socialdemokratiet: Vil Socialdemokratiet overveje at aktivere nogle af de dagpenge, der betales i dag til pædagogmedhjælper og ufaglærte, og i stedet oprette ordinære stillinger på børneområdet og hjemmehjælpsområdet, vel vidende at det stort set er gratis?

På børneområdet vil det give overskud, fordi besparelsen på dagpengene og de ekstra skatter, der kommer ind, sammen med forældrebetalingen udgør mere end den ekstra lønomsætning, og på hjemmehjælpsområdet udgør nettoudgiften for de offentlige kasser ca. 200 kr. om måneden, altså ikke noget, der betyder noget som helst. Vil Socialdemokratiet overveje på den måde at udvide på nogle områder, regeringen selv prioriterer?

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg morede mig meget under hr. Frank Dahlgaards korte bemærkning, fordi den gik ret langt rundt om sig selv, selv om den kun var på 1 minut. Den begyndte med misinformation, men den sluttede med en lang bekræftelse af det, jeg sagde, og i øvrigt må hr. Frank Dahlgaard gerne sende mig en hilsen om, hvilke ting der skulle være forkerte af det, jeg har sagt. Det er fuldstændig sådan, kan jeg love hr. Frank Dahlgaard, at de tal er nøje tjekket på forhånd. Den udvikling, jeg redegjorde for, er også fuldstændig korrekt, så hvis hr. Frank Dahlgaard vil tilskrive det heldet, at tingene går ned under den ene regering og op under den anden regering, der fører en noget anden økonomisk politik, siger det mere om hr. Frank Dahlgaard end om politikken.

Så til fru Jette Gottlieb: Nej, der er faktisk ikke tale om at spare penge i det forslag, som kommer til første behandling senere. Når jeg

trak det ind i finanslovdebatten her, så er det, fordi det er en del af det, der skal være med til at gøre arbejdsmarkedet så fleksibelt, at man fortsat kan trække yderligere 30.000 ledige ind på arbejdsmarkedet hvert år. Det kræver nogle ekstraordinære indsats, det kræver fleksibilitet, og det kræver også, at vi er i stand til at bruge pengene dér, hvor det er ganske afgørende at bruge dem. Og det gør vi jo bl.a. ved at gøre adgangen til uddannelse inden for arbejdsmarkedsområdet lettere.

I øvrigt kan jeg sige vedrørende dimittender – det kommer der jo en debat om senere på dagen, så jeg skal her kun sige det ganske kort – at der er tale om en ligestilling mellem de uddannede og det øvrige arbejdsmarked.

Til hr. Frank Aaen kan jeg sige, at for så vidt angår børn og ældre, tror jeg nok, at hr. Frank Aaen tegnede et lidt mere dystert billede for børnene, end det trods alt er. Der er ikke stigen-ventelister, men der er ikke helt så stor nedgang, som vi også godt kunne tænke os. Dér vil vi gerne give tilsagn om at være med til at fortsætte den udvikling hen imod en stadig højere dækningsgrad – det er der lagt op til fra regeringens side – men ikke nødvendigvis med de instrumenter, som hr. Frank Aaen lægger op til.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Så vil jeg bare supplere med spørgsmålet: Hvordan harmonerer den fleksibilitetstvang, der lægges på arbejdskraften nu, f.eks. med kravet om, at man skal acceptere op til fire timers daglig transport, med de i øvrigt meget pæne ord, der blev sagt om børnefamiliernes mulighed for at fungere på arbejdsmarkedet under mere åbne og familievenlige former? Hvordan hænger de to ting sammen? Den stramning, at man skal tvinges til at være væk fra sit hjem i 12 timer, er dog trods alt temmelig skræmmende for børnefamilierne.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Når der nu er tale om børnepasning, så er det altså desværre sådan, at i nogle kommuner stiger ventelisterne, og man har været nødt til at opgive pasningsgarantien. Derfor er der et behov for – det kan jeg også forstå vi er enige om – en fortsat udbygning på området. Jeg er tilfreds med det tilsagn, vi fik om det, og det vil vi gerne inddrage i finanslovforhandlingerne.

Så kunne jeg se, at fru Pia Gjellerup løb tør for taletid, og derfor vil jeg gentage det andet spørgsmål: Kan vi også få et tilsagn om, at der skal gøres en indsats for at løse de problemer, der er inden for hjemmehjælpen?

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Til fru Jette Gottlieb, som går meget detaljeret ind i et af elementerne i det lovforslag, der skal behandles i eftermiddag, nemlig det, man kalder geografisk mobilitet, altså kravet om, at man skal kunne flytte sig i rejsetid til sit arbejde fra tre timer, som det er reglen i dag, til fire timer, som det vil kunne blive reglen, hvis vi vedtager det forslag, som jeg allerede på nuværende tidspunkt kan sige Socialdemokratiet støtter.

Der er tale om, at man gør det i ganske særlige situationer. Noget af det, der er tænkt på, er bl.a. at skabe nogle muligheder for, at man kan få uddannet arbejdskraft ud til områder, som vil være meget afhængige af at få den uddannede arbejdskraft som basis for at etablere eller fastholde en virksomhed.

Så der er ikke tale om, at man bare skal flytte rundt på alt og alle i fire timer om dagen. Det ville være et skræmmebillede både for familierne og for vores miljø, og jeg tror faktisk også for de arbejdspladser, der ville være tale om. Så dér kan jeg sige, at det er i de særlige tilfælde, hvor der er mulighed for at konstatere en stor fornuft i at gøre det.

I forhold til hr. Frank Aaen og hjemmehjælpen kan jeg ikke sige så meget andet, end at det, jeg har indtryk af i forhold til kommunerne, som i høj grad er dem, der har ansvaret for hjemmehjælpen, er, at det er et problem at få ansat tilstrækkelig mange i de stillinger, som kommunerne har oprettet, fordi det er vanskeligt at skaffe tilstrækkelig uddannet arbejdskraft. Det er noget, som jævnligt har været drøftet med kommunerne, og jeg ved i hvert fald, at de forskellige aktører, der særlig har med socialpolitikken og kommunalpolitikken at gøre, er meget optaget af at medvirke til at fjerne nogle af de barrierer, der er, sådan at der kan blive ansat hjemmehjælpere i de stillinger, der faktisk står og venter på at blive besat.

Thor Pedersen (V):

Det var med interesse og også nogen spænding, at vi i Venstre også i år imødeså fremsættelsen af finansloven. Nu er finansloven måske ikke i

sig selv det mest spændende værk at læse, men sandheden er trods alt, at i finansloven kan man aflæse regeringens intentioner om fremtiden: hvilken vej udviklingen går og skal gå, hvordan velfærdssamfundet skal udbygges og sikres.

Og jeg skal ikke lægge skjul på – og det er vel heller ikke nogen hemmelighed for finansministeren – at vi i Venstre var skuffede over regeringens ambitionsniveau i det fremsatte forslag. Det er et lidt apatisk forslag uden kraft og vilje, ja, finanslovsforslaget kan måske bedst sammenlignes med en varmluftballon uden varm luft: det ligesom ikke rigtig flytter sig.

Men jeg vil godt sige til finansministeren, at i Venstre glæder vi os over, at det på mange måder går godt med dansk økonomi. Vi er begunstiget af milde vinde udefra. Vi har oplevet et stærkt fald i det internationale renteniveau, den japanske diskonto er på ½ pct., den tyske er på 2½ pct., og vi har oplevet store stigninger i aktiekurserne på Wall Street. Det har naturligvis smittet af på den danske rente og de danske obligations- og aktiekurser.

Nu er der så nogen, der taler om, at Danmark er foregangsland, men jeg tror, det bliver svært at finde en eneste økonom uden for regeringen, der mener, at det er den danske indsats, der har medført den lave japanske rente og den lave tyske rente, eller at det er den danske regering, der har presset kurserne op på børsen i New York. Nej, det er nok sådan, at højkonjunktoren i Danmark har afsæt i omverdenen og et afsæt i 1993 fra et massivt overskud på betalingsbalancen. Det har selvfølgelig alt sammen medført mulighed for en høj aktivitet i Danmark med investeringer og større privat beskæftigelse til følge.

Vi glæder os da også over, at den private beskæftigelse er steget til 1.790.000. Vi er næsten på højde med den private beskæftigelse i 1987, hvor den var på 1.857.000. Det har givet gode muligheder for regeringen til at få løst nogle af de fundamentale problemer i dansk økonomi.

Og statens indtægter har da heller ikke manglet. I år får statskassen 100 mia. kr. mere ind i forhold til niveauet i 1992 målt i løbende priser, og næste år 97 mia. kr. mere i forhold til niveauet. For perioden 1993–98 er der tale om i alt 374 mia. kr. mere til statskassen i forhold til udgangspunktet 1992.

Så højkonjunktoren har sat sig tydelige spor i statens mulighed for at finansiere de offentlige udgifter. Man kunne derfor vente, at der var et

massivt overskud på statens finanser, men det er ikke tilfældet. Så desværre må vi endnu en gang konstatere, at lige så hurtigt som pengene er fosset ind i statskassen, lige så hurtigt er de fosset ud igen. Det er simpelt hen for ringe, at vi på finanslovsforslaget for næste år står med et reelt underskud på mere end 14 mia. kr.

Problemet er, at regeringen har ført en forfejlet politik for den offentlige sektor og for staten i særdeleshed med det resultat, at på trods af højkonjunktur og optimale muligheder for at løse strukturproblemer så er det ikke sket.

Derfor må vi konstatere, at vi i dag har over 1 million mennesker i arbejdsduelig alder, der er på overførselsindkomst. Det er 200.000 mere end i 1987, samtidig med at den del af beskæftigelsen, der er højere end i 1987, alene er den offentlige beskæftigelse.

Hertil kommer, at det er kritisabelt, at regeringen ikke ærligt og redeligt fortæller om de strukturproblemer, der er i dansk økonomi. Finansministeren forsøger med finanslovsforslaget og senest med budgetoversigten fra i torsdags at give indtryk af, at det går fantastisk godt, og at der er et overskud på statens budget, DAU-saldoen, på 10 mia. kr. i 1998. Problemet er blot, at der i 1998 opereres med engangsindtægter til statskassen på 21 mia. kr. Hvis man tager højde for dette, så er det reelle DAU-underskud på knap 12 mia. kr.

Det er uholdbart, at finansministeren bruger den meget store talentmasse i Finansministeriet til at støvsuge alle områder, hvor man er i stand til at fremrykke indtægter. Finansministeren er åbenbart blevet grebet af succesen fra sidste år, hvor han opfandt året med 13 måneder, således at de samlede engangsindtægter i 1997 udgjorde 16 mia. kr.

Den største post i år er salget af aktier i Tele Danmark, der forventes at give omkring 15 mia. kr. Hertil kommer, at finansministeren flytter momsindbetaling fra 1999 til 1998, fremrykker lønsumsafgift, fremrykker betaling af elafgifter og ændrer regler for beskatning af kursgevinster og acontoskattebetaling for virksomheder. Alt i alt fremrykker finansministeren ca. 7 mia. kr. fra 1999 til 1998.

Hvorfor går det så så galt for regeringen? Ja, svaret er selvfølgelig, at regeringen ikke magter at gennemføre de nødvendige reformer, der sikrer styr på de offentlige udgifter.

Og hertil kommer, at regeringen desværre mangler forståelse for erhvervslivets vilkår. Hvis man ønsker et velfærdssamfund, så kan

det kun finansieres på én måde, nemlig ved privat produktion. Derfor må opgaven være at sikre dansk erhvervsliv de bedste konkurrenceforhold. Men problemet er, at dansk erhvervsliv taber markedsandele.

Regeringen vælter i 1998 nye byrder på 6 mia. kr. over på virksomhederne. Det drejer sig bl.a. om øgede udgifter til sygedagpenge, ændrede regler for beskatning af kursgevinster, tvungen acontobetaling på selskabsskat og fremrykning af landerhvervenes kreditid for momsindtægter. Endvidere øges arbejdsgiverbidraget til netto 0,33 pct.; det alene koster de private arbejdsgivere 550 mio. kr. i 1998. Samtidig er der lagt op til nye afgifter, men regeringen og finansministeren vil ikke løfte sløret for, hvem det er, der skal rammes.

Vi har her et finanslovsforslag fra en regering uden indre styrke. Det virker, som om Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre har sat hinanden skakmat.

I de lette løsninger indgår også, at regeringen nu for tredje gang i en finanslov indarbejder et brud på loven om Den Sociale Pensionsfond. Finansministeren fortsætter tømningen af Den Sociale Pensionsfond ved at overføre 6 mia. kr. mere fra fonden direkte til statskassen i strid med den lov, der er vedtaget af Folketinget.

Det er tredje gang, at finansministeren i et finanslovsforslag lover Folketinget ved først give lejlighed at fremsætte lovforslag, der tilpasser loven til finansministerens handlinger. Ingen kan vel påstå, at finansministeren ikke har haft mulighed for dette i de sidste to år.

Rigsrevisionen har kritiseret fremgangsmåden. Der er tale om brud på god lovgivnings-skik. Man må jo stille det spørgsmål til finansministeren og regeringen, hvorfor man ikke i Folketinget fremsætter det lovforslag, der giver hjemmel til finansministerens gøren og laden.

Det kan godt være, at de 6 mia. kr., som finansministeren i strid med den vedtagne lov overfører fra Den Sociale Pensionsfond, ikke berører DAU-saldoen, men det er penge, som ellers skulle være opkrævet i skat til finansiering af kendte udgifter.

Det, vi i Venstre først og fremmest ønsker, er en ærlig finanslov, der er rensset for budgetfilierier og sminke. Regeringen burde fortælle danskerne, hvordan det egentlig står til. Hvordan i alverden kan man forvente at få vælgernes støtte til at løse problemerne, hvis man skjuler problemerne for dem?

Vi har i Danmark en helt uansvarlig høj statsgæld. Prisen er en renteudgift på næsten 60 mia. kr. om året, et beløb, der langt overstiger, hvad staten i øvrigt bruger til sin egentlige driftsvirksomhed. Renterne af statsgælden er gøgeungen i statens budget.

Og helt alvorligt tegner det sig, hvis ikke statens gæld nedbringes væsentligt, inden de store årgange går på pension, samtidig med at der bliver færre i den arbejdsduelige alder til at betale. Vi svigter simpelt hen de kommende generationer ved at overlade dem alt for høje byrder og vore ubetalte regninger. Derfor er det helt nødvendigt at lægge kursen om i dansk økonomisk politik.

Vi ønsker et dynamisk vækstsamfund, hvor flest muligt er i stand til at klare sig selv, og flest muligt er beskæftiget i den private sektor, og hvor fremtidens velfærdssamfund er i stand til at finansiere de ydelser, som vi gerne vil give hinanden. Vi ønsker ikke i Venstre at nedlægge velfærdssamfundet, men tværtimod at sikre, at vi er i stand til at finansiere det. Derfor har vi i Venstre nogle ganske klare mål for den økonomiske politik:

For det første skal antallet af arbejdspladser i private virksomheder øges kraftigt. Det sker ved at sænke virksomhedernes omkostninger. Erhvervsskatterne skal sænkes, og til gengæld fjernes tilskud til virksomhederne.

For det andet skal antallet af danskere i arbejdsduelig alder på overførselsindkomst nedbringes gennem reformer i velfærdssamfundet, og det skal samtidig sikres, at det altid kan betale sig at arbejde.

For det tredje skal personskatterne gradvis sænkes. Den økonomiske fremgang skal reserveres til vækst i den private beskæftigelse. Det vil skabe baggrund for en gradvis, holdbar nedsættelse af de personlige skatter og dermed større økonomisk frihed for den enkelte borger, samtidig med at velfærdssamfundet kan finansieres.

For det fjerde skal vi fastholde et robust overskud på betalingsbalancen, så udlandsgælden kan være afviklet hurtigst muligt.

Linien til dette kursskifte er lagt med det fælles forslag, som Venstre og Det Konservative Folkeparti har fremlagt under titlen »Fornyelse '98«. Det er ikke nogen hemmelighed, at der i dette forslag er en klar linie tilbage til de fælles oplæg siden 1993.

Vores forslag til finansloven for 1998 omfatter samlede besparelser på statens budget i forhold

til regeringens forslag på godt 23 mia. kr. Samtidig foreslår vi skattelettelser og merudgifter på i alt 11 mia. kr., og det betyder, at der er en nettoforbedring på mere end 12 mia. kr. i forhold til finansministerens forslag.

Vi foreslår direkte lettelser i skatter og administrative byrder for erhvervslivet for et samlet beløb på godt 9 mia. kr., og til gengæld afskaffer vi en række erhvervstilskud. Det vil medvirke til nye investeringer og især investeringer i Danmark. Dermed skabes grundlag for tusindvis af nye private arbejdspladser.

Jeg tror, alle er enige om, at det er en menneskeret at have et arbejde, hvis man har alder og helbred til det. Derfor kan det ikke være et mål i sig selv at sikre, at arbejdsløse kan være i dagpengesystemet i fem år. Selv tre år i dagpengesystemet, som vi foreslår som det maksimale, er lang tid og for lang tid at gå ledig. Pengene bør bruges til at få folk i arbejde i stedet for passiv forsørgelse. Det er måske også tankevækkende, at i samme takt, som personer med mange års ledighed stod over for at miste dagpengereetten, var de pludselig selv i stand til at finde et arbejde. Ifølge Dansk Arbejdsgiverforening er det tilfældet for ni ud af ti af de længevarende ledige.

Vi ønsker derfor et system med sikkerhed ved ledighed, men hvor man også får det skulderklap og måske det lille puf, der gør, at man kommer i arbejde igen. Vi ønsker i Venstre, at passiv forsørgelse for raske alene er en overgang til ny beskæftigelse. Der, hvor passiv forsørgelse skyldes helbreds- eller særlige sociale forhold, ja, dér er man i virkeligheden bedst hjulpet i det sociale system, hvor en egentlig sagsbehandling kan finde sted.

Vi foreslår altså ikke, at ydelserne skal reduceres, men at færre skal have brug for ydelserne. Vi ønsker ret til arbejde, men også pligt til at tage imod anvist arbejde. Det gælder også for kontanthjælpsmodtagere, hvor vi af samme grund ønsker aktivering fra første dag, så man ikke bliver låst fast i et system, der i virkeligheden ødelægger mulighederne for at blive fast tilknyttet arbejdsmarkedet.

Der er tale om at respektere det enkelte menneske, at vi sætter mennesket frem for systemet. For det samlede offentlige servicesystem skal det gælde, at den enkelte skal have ret til at vælge egne løsninger, og at dette skal respekteres fuldt ud. Det solidariske ligger jo i, at vi i fællesskab er villige til at betale for ydelserne. Derimod er der intet solidarisk i f.eks. at

bestemme, på hvilket sygehus en patient skal behandles. Det kan ikke være rigtigt, at det kun er socialdemokratiske medlemmer af Folketinget eller socialdemokratiske medlemmer af EU-Parlamentet og andre velbjegete, der skal have ret til frit sygehusvalg, det bør da gælde alle. Derfor skal pengene følge patienten til det sygehus, der behandler patienten, hvad enten det er et offentligt eller et privat sygehus.

Venstre vil sikre, at lovlidige borgere kan færdes trygt på gader og veje. Vi ønsker et samfund, hvor kriminelle bliver straffet, og hvor politiet har den nødvendige styrke til at sikre lov og orden og til at fange forbryderne. Vi ønsker, at forbrydere, der er dømt til fængsel, også sidder i fængsel. Derfor må vi forlange, at der nu tages helt anderledes fat, at der nu gives de helt nødvendige bevillinger til politiet, at der bygges nye fængsler til de grove fanger, at man forhindrer narko i fængslerne, og at afklapsningerne falder hurtigt og konsekvent, ikke mindst over for unge. Den slappe laden-stå-til-holdning, som Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet har udvist, er den egentlige årsag til, at mange unge og ikke mindst unge af fremmed herkomst kommer ind på en kriminel løbebane, som de så ikke senere kan komme af igen.

I vores finanslovsforslag indgår også en væsentlig opstramning af dansk udlændingepolitik: kortere sagsbehandlingstid, kommunernes ret til at overtage integrationsansvaret, udvisning af kriminelle flygtninge, hjælp til flygtninge i nærheden af deres hjemlande og fjernelse af retskravet på familiesammenføring.

Vi vil gerne hjælpe flygtninge. Jo flere flygtninge vi kan hjælpe for de samme penge, jo bedre. Og vi kan måske hjælpe imellem 10 og 30 gange så mange, hvis de hjælpes nær deres hjemlande, som hvis de hjælpes i Danmark.

Man kan også spørge sig selv, om det er rigtigt, at det netop er de bedst stillede, der skal hjælpes, dem, der har råd til at betale for en rejse rundt om det halve af Jorden og har råd til at betale for menneskesmugling. I Venstre mener vi nej.

Det er heller ingen hemmelighed, at vi ikke er tilfredse med dansk ulandsbistand. Vi mener, at der er megen berettiget kritik i professor Paldams bog om dansk ulandsbistand. Vi kan spørge: Hjælper vi de rigtige, eller sikrer vi, at regimer, der burde udskiftes, bevares, og at ikkebæredygtige strukturer fastholdes?

Vi mener, at vi kan gøre det meget bedre også for færre penge. Derfor foreslår vi, at vi

reducerer niveauet for dansk udviklingsbistand fra det nuværende 1 pct. af den samlede bruttonationalproduktion til 0,8 pct. af BNP. Det vil fortsat være over FN's målsætning, og vi vil være blandt de tre lande i hele verden, der yder mest.

Vi ønsker i Venstre en målrettet støtte til Baltikum, og at der i 1998 afsættes ekstra beløb hertil. Vi har som danskere et særligt ansvar over for de baltiske lande.

Så kære finansminister, der er altså meget, der kan gøres anderledes, og jeg giver finansministeren et ærligt tilsagn om at hjælpe med dette i de kommende forhandlinger.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Meget kan gøres anderledes, siger hr. Thor Pedersen. Ja, det er jeg helt overbevist om at Venstre også kunne gøre. Det bliver bare ikke med nogen særlig gode resultater. Det bliver med de resultater, som hr. Thor Pedersen prøver at stille som overskrifter for det, han mener, der skal gøres.

Ja, det randt mig bare i hu: kriminalforsorgen. Altså, der var jo mange store ord her. Men lad os så se på, hvad Venstre gjorde, da Venstre havde mulighed for det, fordi Venstre sad i regering. Da beskar man personale, man lod bygningerne forfalde, man lukkede arresthuse. Der er meget tom snak i det, der bliver sagt fra Venstres side også i dag.

Men jeg kunne da forstå på det, at når det gjaldt den konkrete økonomiske udvikling, så var man glad for den. Det vil jeg da kvittere for. Jeg vil også kvittere for et tilsagn om, at Venstre ikke vil nedlægge velfærdssamfundet. Det er ikke et særlig troværdigt løfte, men et løfte er dog alligevel bedre end ingenting.

Så vil jeg til sidst spørge, om de der kurser på Wall Street for så vidt ikke påvirker de fleste andre lande ganske meget mere, end de påvirker Danmark. Og hvordan vil hr. Thor Pedersen dog forklare, at Danmark har en bedre økonomisk udvikling end de fleste andre lande, som vi kan sammenligne os med?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

To af de forslag, Venstre stiller, er, at man skal ophæve beskattningen af goodwill og af aktieavancer. Det er jo de fiduser, revisorer og andet godfolk brugte op gennem 1980'erne og starten af 1990'erne til at omdanne indkomst, der skulle

beskattes, til indkomst, der stort set ikke skulle beskattes – en meget god fidus. Det var også den fidus, der lå bag, at man kunne lave de selskaber, der senere blev solgt til selskabstømmere, hvilket kostede statskassen et milliardbeløb.

Har Venstre overhovedet ikke lært noget af historien? Synes de faktisk, det er en god ide, at man igen skal have mulighed for at lave selskabstømminger? Er det stadigvæk sådan i Venstre, som da hr. Anders Fogh Rasmussen var skatteminister, at når der er mulighed for at spekulere mod skattesystemet, så er det ikke et hul, så er det et åndehul, som det er godt for borgerne at have? Er det stadigvæk Venstres opfattelse?

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Ja, der er mange ting at tage fat på i hr. Thor Pedersens indlæg. Hele den overordnede sammenhæng kunne jeg godt tænke mig at spørge til, men det fører nok alt for vidt, da jeg kun har et minut til min rådighed.

Men hvordan man skal få lavet disse voldsomme omkalfatringer i det danske samfund uden at skabe nye flaskehalse, det har jeg meget svært ved at forstå. Så lad mig nøjes med et par enkelte spørgsmål:

Hvordan vil man sikre sig den nødvendige kapacitet – eller mængde af kvalificeret arbejdskraft – til at klare de voldsomme spring fremad, som vil forestå?

Hvor mange offentligt ansatte skal afskediges for at nå disse ganske store besparelser, der tales om?

Og så det sidste spørgsmål: Hvor stor en del af flygtningemassen i verden befinder sig tæt på deres områder? Der findes tal for det. Må vi høre dem?

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Fru Pia Gjellerup sagde, at der var da mange – forstod jeg endda – venlige betragtninger og god vilje omkring kriminalforsorg osv., men var det ikke bare tom snak? Jamen det får vi jo mulighed for at dokumentere under de forhandlinger, vi kommer til nu. Vi kommer med de forslag, og så vil det vise sig, hvem det er, der er fuld af tom snak, hvem det er, der taler om, at de ikke vil finde sig i det og det, og alligevel ingenting gør.

Så jeg opfatter fru Pia Gjellerups ord her fra talerstolen som et tilsagn om, at de stramninger,

vi foreslår, vil man gerne være med til at støtte, og det siger jeg tak for og vil gerne kvittere for.

Omkring udviklingen på Wall Street, og hvordan det kunne gå, som det gør, i Danmark, og om vi har en bedre økonomi: Jamen det er klart, at når man står med et udgangspunkt i et massivt overskud på betalingsbalancen, så har man en mulighed for at føre en ekspansiv finanspolitik. Man har mulighed for at lukke op for privatforbrug, og det har man gjort. Det er den lave rente, der har gjort det muligt overhovedet at konvertere og frigøre penge til privatforbrug i øvrigt. Sådan er mekanismerne. Og den lave rente i Danmark er en følge af renteutviklingen i resten af verden – og ikke omvendt.

Hr. Frank Aaen taler om, hvorvidt det skal være rimeligt at skaffe nødvendig kapital til at investere i private virksomheder – for det er jo ideen med at gøre det fordelagtigt for almindelige mennesker at investere i aktier. Det er jo, at man på den måde skaffer kapital, der sikrer nye arbejdspladser. Det ser vi som et positivt element i at sikre beskæftigelse fremover og at sikre, at vi er i stand til at finansiere velfærdssamfundet ved privat produktion.

Så siger hr. Frank Aaen: Ja, men dette, at man begynder det at investere i en privat virksomhed eller at drive den selv for den lille håndværksmester – der i virkeligheden kun får overskuddet i form af goodwill den dag, han forlader den aktive erhvervsindsats – lukker det ikke op for selskabstømning? Nej, det gør det ikke, for hr. Frank Aaen ved lige så vel som jeg, at det er ulovligt. Der er klare domme for, at det er ulovligt, så der er ikke noget problem her. Selskabstømning er ulovligt, og der er blot det at sige, at det skal man afholde sig fra, ellers så falder straffen prompte.

Hr. Bjørn Elmquist får mit svar her efterfølgende.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Man skulle jo tro, at Venstre, som havde skatteministerposten i hele den periode, hvor selskabstømninger foregik, vidste – eller i hvert fald efterfølgende havde sat sig ind i – hvad det var, der skete; men det har man åbenbart ikke gjort. Jeg kan anbefale, at man læser den redegørelse, regeringen offentliggjorde her i sommer, hvoraf det klart fremgår, at selve mekanismen byggede på, at man kunne udnytte de to skatteregler, som Venstre og De Konservative

nu ønsker genindført. Men det kan vi åbenbart ikke få et klart svar på fra Venstre, fordi man ikke har sat sig ind i tingene – eller ikke vil gøre det.

Så et andet spørgsmål: Hr. Thor Pedersen sagde, at man ikke ønskede at sænke ydelsen for de arbejdsløse. Så vil jeg gerne bede hr. Thor Pedersen bekræfte eller afkræfte, om det af VK's plan til finansloven fremgår, at alle arbejdsløse ufaglærte under 30 år bliver sat på halve dagpenge efter et halvt års arbejdsløshed.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg er fuldstændig enig med hr. Thor Pedersen i, at renteniveauet er meget internationalt bestemt. Det er vores afstand fra det ikke. Det påvirker jo én selv en hel del, at den afstand er meget lille i dag.

Men den lave rente, det internationale renteniveau – som jo altså er en meget stor fordel for Danmark, det er klart – var der også i 1980'erne. Det lave renteniveau har man jo også i de øvrige europæiske lande. De øvrige europæiske lande – som sådan set har haft nogle bedre forudsætninger for at skabe en gunstig økonomisk udvikling – har ikke kunnet skabe en helt så gunstig udvikling, som det er lykkedes i Danmark.

Dette blot sagt for, at det ikke skal lykkes hr. Thor Pedersen at lade, som om det er fuldstændigt tilfældigt, hvad der sker i økonomien, og det kun er noget, Wall Street eller renteniveauet bestemmer. Så ville det nemlig ikke kunne lade sig gøre at have forskellige økonomiske udviklinger i forskellige lande, og det kan det.

Den danske økonomiske udvikling har været i særklasse, og det synes jeg godt man i hvert fald i saglige stunder, som jo også burde kunne indfinde sig i Folketingssalen, kunne anerkende.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Hr. Bjørn Elmquist spurgte om, hvordan man skulle gennemføre omstillingen med at få den nødvendige kvalificerede arbejdskraft.

Det er jo den udvikling, man har i et almindeligt dynamisk samfund i et samarbejde mellem skoler, læreanstalter og universiteter. Her vil hr. Bjørn Elmquist også se, at vi i vores finanslovforslag lægger op til at forstærke indsatsen i et tværgående samarbejde mellem det private arbejdsmarked, de private virksomheder

der og universiteterne. Og her skal man ikke undervurdere, at hele den dynamiske kraft ligger i de enkelte unge selv. Man gennemgår et uddannelsesforløb med en folkeskole med en høj standard i dansk og matematik, som vi også ønsker at styrke, en gymnasial uddannelse og så en videregående uddannelse eller et praktisk håndværksfag. Så den dynamik og den garanti ligger i den ungdom, vi har i dag. De er meget vidende, de er meget dygtige, og det er derfor, de fleste af dem stemmer på Venstre.

Til hr. Frank Aaen: Det er jo ejendommeligt at sige, at fordi der skabtes gunstige ordninger omkring aktieinvesteringer eller goodwill, så ville man begynde at begå ulovligheder, og derfor skulle disse gunstige ordninger, der skaffer beskæftigelse, forbydes. Skal vi så også til at forbyde alle biler, fordi bilen er det instrument, der gør, at folk kan køre for stærkt eller kan køre over for rødt?

Vi må fastholde, at lovlydige overholder reglerne, og sådan er det også på det private arbejdsmarked, sådan er det også i virksomhederne, og derfor er det det rene vås, når hr. Frank Aaen siger, at man ikke kan have gunstige investeringsordninger, uden at det fremmer kriminalitet.

Så spørger hr. Frank Aaen, om vi vil reducere dagpengeniveauet for unge under 25 eller 30 år. Nej, vi vil sætte dem i arbejde. Vi siger, at de skal have et tilbud om aktivitet, uddannelse eller arbejde, og hvis de siger nej, ja, så er der et problem. Men vi ønsker i virkeligheden ikke, at nogen skal være motiveret til at sige nej. Vi mener, den bedste hjælp, man overhovedet kan give unge, er at sikre, at de får enten arbejde eller uddannelse.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Jeg forstår, at forretningsordenen i dag er den – og det skal jeg ikke argumentere imod, for man argumenterer ikke imod formanden – at vi højst kan få to korte bemærkninger. Det betyder, at der en del tråde, der kommer til at hænge i luften, men det er der jo så ikke noget at gøre ved.

Tak for svaret til hr. Thor Pedersen. Jeg fik jo ikke svar på alle de andre ting om bl.a. flygtninge, men nu koncentrerer vi os om flaskehalsene.

Vi har jo set – og været meget opmærksomme på det i den øjeblikkelige økonomiske situation – flaskehalse opstå med meget korte tidsintervaller. Og den uddannelsesindsats, som hr.

Thor Pedersen her taler om, er jo ikke noget, der kan stables på benene i løbet af et år. Man får jo ikke ekstra arbejdskraft fra ungdommen i løbet af et år eller halvandet.

Og den omkalfatring, hr. Thor Pedersen taler om, vil til næste år skabe tusindvis af arbejdspladser, tusindvis af arbejdspladser. Vil det sige, at det er de offentligt ansatte, der skal afskediges – jeg fik heller ikke noget svar på, hvor mange det var – der skal ud og klare det på det private arbejdsmarked? Har de de faglige forudsætninger for det? Det vil jo ofte være jurister eller cand.polit.er, eller hvad det nu kan være, der skal hives ud af det offentlige og deltag i produktionen i erhvervsvirksomhederne.

Det får jeg ikke til at hænge sammen.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Vi lever eller skulle gerne leve i et dynamisk samfund, og det er ikke sådan, at Folketinget regulerer adfærden hos hver eneste unge dansker. Det gør de selv, og de har langt mere forståelse for, hvor fremtidens mulighed i beskæftigelsen ligger, end man har i Folketinget. Det er konsekvensen. Det er Folketinget, der er bagefter det, som alle de unge gerne vil og kan.

Det er en radikal misforståelse, at al viden kommer fra Det Radikale Venstre.

Herinde søger vi næring i den viden, man har udefra, og forsøger at tilpasse lovgivningen, så det talent, som de unge har, får lov til at udfolde sig i stedet for, at vi herindefra begrænser det. Og problemet er, at vi begrænser talenterne gennem skattelovgivningen, gennem de muligheder, vi giver unge for at være selvstændige og starte deres egen virksomhed. Så der er en kæmpeopgave med at give frihed for talentmassen.

Må jeg så endelig sige, at der også er en meget stor talentmasse i ældre årgange, så vi må komme bort fra, at man forlader arbejdsmarkedet som 63-årig eller 60-årig. Vi må i stedet for appellere til, at det er fordelagtigt for enhver at blive på arbejdsmarkedet i den konkrete virksomhed, og vi kan måske herindefra etablere skattemæssige, pensionsmæssige ordninger, der gør det fordelagtigt at blive længere på arbejdsmarkedet, så længe man er rask fysisk og mentalt.

Til spørgsmålet om flygtningene: Jo, der er mange, der er tusinder, der er millioner af flygtninge nær deres hjemlande, men formålet er vel at sikre, at de flygtninge, der er nær deres

hjemlande, lever anstændigt: mad, klæder, tag over hovedet og uddannelse. Og formålet er jo trods alt, som det står i præambelen til konventionen for FN, at de skal repatrieres, altså kunne vende hjem, og det er altså lettere at vende hjem til sit land f.eks. i Afrika, hvis man er i nabolandet, end det er at komme hjem fra Danmark til Afrika.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg vil sige, at jeg følger en retningslinje i forretningsordenen, der taler om to omgange korte bemærkninger, men selvfølgelig kan formanden dispensere, og hvis det er et udtalt ønske, at der skal være mulighed for også en tredje omgang, så er der hermed åbent for det.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg takker formanden.

Hr. Thor Pedersen mente, at det var af hensyn til beskæftigelsen, at man ville genindføre nogle skatteregler, som gjorde det muligt for selskabstømmerne at boltre sig. Så vil jeg gerne spørge, hvor det gav beskæftigelse, at en revisor i stedet for at hæve løn lod pengene stå i firmaet og efter nogle år overførte al aktiviteten, altså al beskæftigelsen, uændret til et andet firma, hvorefter alle pengene blev hævet i form af beskatning på 25 pct. Det kunne man gøre med de to skatteregler, som Venstre og De Konservative foreslår genindført. Hvilken beskæftigelse skaber det? Og er det ikke fuldstændig urimeligt, at nogle mennesker har mulighed for at nedbringe deres skat til 25 pct., når vi så samtidig har set, hvordan det blev misbrugt af selskabstømmere bagefter? Jeg forstår ikke logikken.

Må jeg så spørge om noget andet. Jeg er helt enig i, at selvfølgelig skal vi da have unge mennesker i arbejde. Det er sådan set det, vi går ind for. Men hvis unge mennesker nu ikke kan komme i arbejde, hvorfor skal unge ufaglærte under 30 år så ifølge V's og K's forslag sættes på halve dagpenge? Hvad hjælper det overhovedet? Det er da kun at straffe folk, og det er da i hvert fald at nedsætte ydelserne, så det kan mærkes, selv om V og K påstår, at de ikke vil nedsætte ydelser.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Tak for fleksibiliteten fra formandens side. Jeg kan love for mit eget vedkommende, at jeg nok

skal lade være med at misbruge den i dagens løb.

Det var jo en ordentlig flammetail fra hr. Thor Pedersen. Jeg hørte, der var en reaktion oppe fra nogle af tilhørerne. Det kan jo godt være, hr. Thor Pedersen overvurderer Venstres appel til ungdommen, for der var da – nu skal jeg passe på mit ordvalg – meget dårlig nok varm luft i de ord, der kom.

Jeg talte ikke om ungdomsengagement og sådan noget. Jeg talte om de fysiske muligheder for inden for et år eller halvandet at få uddannet så store mængder af arbejdskraft til de kolossale omkalfatringer, som hr. Thor Pedersen, synes jeg, helt urealistisk lægger op til.

Lad mig så lige om flygtningene sige, at det er 95 pct., der forbliver i nærområdet. Nu kan hr. Thor Pedersen så også det tal – håber jeg da – og kan bruge det en anden gang. Men at få flere til at blive i nærområdet og måske slet ikke lade dem blive flygtninge harmonerer jo slet ikke med det, hr. Thor Pedersen lægger op til med så kraftigt et indgreb i den danske ulandspolitik.

Det er jo bl.a. en klog investering i fremtiden, at vi står så meget i spidsen inden for ulandspolitikken, så vi dermed med al moralsk ret kan sige til de andre lande: Se nu at gøre det lige så godt.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Det er jo helt rørende at høre hr. Thor Pedersens udlægning af sit partis flygtningepolitik.

Jeg vil godt sige, at jeg synes, at den holdning, som Venstre giver udtryk for, for mig efterlader et synspunkt, som hedder:

1. Formålet med at snakke om alt det her med nærområder er, at vi vil spare nogle penge.
2. Sådan nogle skal vi ikke have her i landet, for uha, de kunne være farlige.

Og de to grundsynspunkter synes jeg er det, der er hovedlinjen i Venstres politik på det her område, for ellers er der jo ingen sammenhæng.

Hvordan i alverden skulle man få nogle af verdens fattigste lande til at løse det flygtningeproblem, som vi også har en forpligtelse til at løse? Hvordan? De har en belastning i forvejen. Vi kan i øjeblikket høre, hvor mange mennesker der bor i nabolande til krigsområder osv. Vi ved i øjeblikket, at der bor hundredtusindvis af somaliere f.eks. i nabolandene, og så er der altså 60 somaliere i Danmark, der er det store problem også for Venstre.

Det er den ene side af det. Den anden side er, at hr. Thor Pedersens synspunkt jo slet ikke hænger sammen med det, partiet Venstre gør f.eks. i Finansudvalget. Hvordan kan man snakke om, at problemerne skal løses i nærområder, at folk skal hjem, og hvad ved jeg, samtidig med at man ikke vil være med til at støtte regeringens somaliaforslag i et aktstykke?

Det er jo dobbeltmoral, så det basker, og jeg vil da godt melde, og jeg vil også sige det i min ordførertale, at for CD er det afgørende, at vi ikke forsøger at forbedre alt muligt i Danmark på bekostning af den internationale ansvarlighed og den moralske pligt, vi har til at hjælpe mennesker andre steder i verden. Og dér synes jeg altså, at Venstre svigter.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Til hr. Frank Aaen: Man har jo lov til at lære af erfaringen, også når det gælder, hvordan man får unge i arbejde, unge, der har det problem, at de ikke har beskæftigelse. Og erfaringen har netop vist, at de stramninger omkring aktivering af unge, som Venstre har presset på for igennem flere år, og som nu er gennemført, har medført, at uanset om man troede, der var arbejde eller ej, så fandt de unge selv job i et overraskende stort antal. Det er vel over 70 pct., der umiddelbart selv fandt et arbejde, og det burde anses som en sejr.

Tænk, at man herindefra kan vedtage en regel, der gør, at så mange unge, der hidtil har gået og manglet arbejde, pludselig får et arbejde. Det må da være en succeshistorie, når det gælder om at få unge i arbejde. Skulle det så også omfatte dem fra 25 til 30 år, ja, så bliver det endnu bedre, fordi flere vil kunne komme i beskæftigelse.

Hr. Bjørn Elmquist taler om ulandsbistanden. Det er rigtigt, at vi reducerer det samlede beløb. Vi siger, at vi vil sætte en ramme af på 0,8 pct. af BNP, og det er over FN's målsætning på 0,7 pct. Vi er stadig blandt de tre lande i verden, der yder mest.

Det er så rammen, og inden for den ramme skal man spørge – og det er jo så også svaret til hr. Peter Duetoft – hvordan hjælper vi så flest flygtninge? Gør vi det ved at gøre flygtninge til indvandrere i Danmark eller ved at hjælpe dem i nærområdet? Skal vi hjælpe 10.000 somaliere i Danmark, eller skal vi hjælpe 150.000 somaliere i nærområdet i Somaliland?

Problemet med aftalen med Somaliland var jo netop, at det ikke var nærområdet, man betalte til. Nej, det var præcis det land eller det område, man var flygtet fra, der skulle have penge for at tage dem hjem igen. Det var ikke et naboland, der sagde: Vi vil godt hjælpe jer med at yde et bidrag, hvis I vil finansiere omkostningen hos os. Det er præcis det, vi siger, vi gerne vil, nemlig hjælpe de mange i nærområdet i stedet for de få, der er kommet til Danmark, og som måske dermed også er med til at styrke den industri af kriminelle, der deltager i menneskesmugling.

Pia Christmas-Møller (KF):

Sidste år indledte jeg mit ordførerindlæg med ordene:

»Man skal lede længe – meget længe – for at finde et finanslovsforslag med et så lavt ambitionsniveau. Forslaget er totalt blottet for visioner og kemisk rensed for noget, der bare kunne ligne fremadrettede initiativer. Forslaget kunne måske nok være rosværdigt for en bogholder i en større virksomhed, men ikke for en regering, der vil lede Danmark frem mod et nyt årtusind.«

Sådan indledte jeg sidste år, og selv om genbrug generelt er meget godt, er det temmelig forstemmende at konstatere, at præcis de samme ord dækker dette finanslovsforslag, og dog. For præcisionens skyld skal jeg gøre en indrømmelse. I år behøver man ikke at lede længe for at finde et lige så uambitiøst og bovlamt forslag. Arkiverne fra sidste år er jo inden for rækkevidde.

Nyrupregeringen arbejder tilsyneladende støt og roligt på at blive kendt og i historiebojerne genkendt under et andet navn, nemlig de spildte mulighedsers regering. Flere års massivt opsving er ikke blevet udnyttet til at gennemføre de reformer, alle ved vi har behov for bl.a. på arbejdsmarkedet, på skatteområdet og i den offentlige sektor, reformer, som kan gennemføres smertefrit i opgangstider, men som kan gøre ondt i nedgangstider.

Flere års massivt opsving er ikke blevet udnyttet til at forbedre uddannelseskvaliteten eller den private forskning. Tværtimod viser en række internationale målinger, at det står langt ringere til, end vi selv gik rundt og troede.

Flere års massivt opsving er ikke blevet udnyttet til for alvor at rydde op i ventelisterne på sygehuse. Tværtimod lader regeringen ideologiske fortidsminder blokere for, at

patienterne kan få glæde af de private sygehuse som et supplement til de offentlige.

Flere års massivt opsving er ikke blevet brugt til at nedbringe gælden, tværtimod. Ny gæld er stiftet, og regeringen har smidt regningen i børneværelset.

Flere års massivt opsving er ikke blevet brugt til effektivt at lette virksomhedernes byrder. Tværtimod har regeringen lagt nye byrder, nye omkostninger i milliardklassen på de danske virksomheder. Man har oven i købet den dumdristighed, eller skulle vi hellere kalde det frækhed, at pålægge virksomhederne nye byrder i 1998.

Jo, det er sandelig de spildte mulighedsregering.

Det er, som om regeringen intet har lært af historien om bonden og æslet. Bonden skal som bekendt have æslet til at bære hø hjem fra marken, og han siger: Kan du bære det strå, kan du også bære det her; kan du bære det strå, kan du også bære det her – lige indtil et enkelt lille bitte strå får æslet til at segne under den samlede vægt.

Det er, som om regeringen ikke sådan rigtig for alvor har indset, at vores alle sammens velfærd er direkte og uden omsvøb eller andre mellemregninger afhængig af vores virksomheders indtjeningsevne. Og det er, som om regeringen ikke sådan rigtig for alvor helt inde på rygmarven er på det rene med, at virksomhedernes indtjeningsevne er stærkt afhængig af deres konkurrenceevne. Til trods for at danske virksomheder konstant lige siden 1993 har tabt markedsandele – faktisk er det hele 7 pct. i alt – og til trods for at vi står over for en overenskomstfornyelse i foråret 1998, ja, så lægger regeringen op til en direkte forringelse af virksomhedernes konkurrenceevne. Det kan vi ikke advare kraftigt nok imod.

Forslaget om at pålægge arbejdsgiverne yderligere betaling af sygedagpengeordningen rammer fuldstændigt ved siden af, og det er ganske grotesk at komme med et sådant forslag, samtidig med at man fra regeringens side gør alt, hvad man kan for at få virksomhederne til at påtage sig et større socialt ansvar ved at ansætte mennesker, som netop har en højere risiko for at blive syge. Gennemfører man forslaget på trods af de mange advarsler, må man sætte et stort spørgsmålstegn ved regeringens reelle hensigter bag de flotte ord om bedre samarbejde med virksomhederne om de sociale opgaver, udvikling af skånejob m.v.

Dertil kommer, at eksplosionen i sygedagpengeudgifterne først og fremmest kommer fra en påfaldende stigning i sygeligheden blandt langtidsledige, der står lige over for aktivering og andre tilbud i dagpengesystemet. Mange har tilsyneladende her fundet en genvej til at forlænge dagpengeperioden. Den form for misbrug burde regeringen koncentrere sig lidt mere om at få stoppet, og vi vil fra konservativ side gerne medvirke med konkrete forslag.

Forslaget om at øge virksomhedernes udgifter til Arbejdsgivernes Elevrefusion er slet og ret forligsbrud i forhold til Det Konservative Folkepartis forlig med regeringen fra 1995, så det forventer jeg ganske enkelt at man helt automatisk tager af bordet.

Medregner man regeringens voldsomme likviditetsstramninger over for erhvervslivet, ja, så foreslår regeringen en belastning af erhvervslivet på godt 6 mia. kr. I det tal er ikke medregnet den stigning i arbejdsgivernes bruttoskat, som regeringen allerede har gennemtruffet skal pålægges virksomhederne som endnu en omkostning i 1998.

Jeg vil gerne her i dag fra starten af sige lige ud til regeringen: Det Konservative Folkeparti møder op til forhandlinger, når vi bliver indbudt, men det bliver med et krav om, at erhvervsbelastningerne tages af bordet. Vi mener, det er den stik modsatte kurs, der er brug for.

Det danske samfund står over for store udfordringer i de kommende år. Den internationale konkurrence er benhård, og den bliver kun hårdere. Den rivende udvikling i Kina og det øvrige Asien og det konkurrencemæssige pres fra de nye demokratier i Øst- og Centraluropa vil udsætte det danske samfund for meget omfattende omstillingskrav.

Nøglen til at udnytte disse udfordringer som nye muligheder har vi inden for rækkevidde. Endnu kræves kun modet til at gribe den. Nøglen består i at gennemføre reformer på arbejdsmarkeds-, uddannelses- og skatteområdet. Det Konservative Folkeparti har vist både modet, viljen og evnen til at fremlægge konkrete langsigtede forslag. Det har vi gjort med vores omfattende oplæg »Nye tider, nye tanker«, og vi har sammen med Venstre omsat en række af forslagene til konkrete bud på ændringer til finansloven for allerede næste år, hvor meget kan påbegyndes, hvis vel at mærke den politiske vilje er til stede. Det fælles ændrings-

forslag, vi har stillet sammen med Venstre, kalder vi »Fornyelse '98«.

Regeringen fremlagde i foråret en glitrende pjece om ønskerne til Danmark år 2005. Lige så farvestrålende billederne var, og lige så fromme ønskerne var, ja, lige så matte og uigennemsigtige var midlerne, når de ikke ligefrem var totalt fraværende. Alligevel gav den farvestrålende pjece en smule næring til optimistiske sjæle som mig.

Det var således ikke helt uden forventning, jeg gik i gang med at læse regeringens finanslovsforslag fra august måned. Men det var som sagt skuffende læsning. Intet, intet var der her at finde, som kunne give indtryk af, at regeringen er til sinds at følge de pæne målsætninger op med konkret handling. Ikke engang på det helt overordnede plan kunne man se vilje til at udnytte opsvingets store muligheder. Det lille overskud skyldes engangsindtægter på omkring 22 mia. kr. Ingen reformer, end ikke en varsling om samme, og den finanspolitiske stramning, som også regeringen havde stillet i udsigt, var skuffende.

Mindre end en måned efter fremlæggelsen af finanslovsforslaget måtte regeringen da også selv indrømme, at finanslovsforslaget var for slapt. Det var nødvendigt at haste med en mærkbar stramning. Vi kender alle sammen her forløbet. Det endte med et peanutforlig, hvor regeringens tanker om at gennemtvinge endnu en forhøjelse af bruttoskatten led skibbrud, og hvor Venstre og Det Konservative Folkeparti fik sikret, at der blev tale om en regulær individuel opsparring, en opsparingsordning, som sikrer, at alle får nøjagtig det ud, de har sat ind, med rente og renters rente.

Forliget viser, at Det Konservative Folkeparti og Venstre er parate til at yde en indsats for at sikre en ansvarlig økonomisk udvikling, og at vi er parate til at lægge ryg til også mindre populære ting.

Men det dokumenterer også en afgørende forskel på os og regeringen. Når der er behov for økonomiske stramninger, er det socialdemokratiske svar så godt som altid: Nye skatter, nye afgifter. Det vil vi ikke være med til. Det ville vi ikke i foråret, da regeringen gennemførte sit forlig med venstrefløjens om skatte- og afgiftsstigninger, det ville vi ikke for en uge siden, da det lykkedes at undgå det, og det vil vi heller ikke til december.

Vi møder til forhandlinger, når vi bliver indkaldt, og Det Konservative Folkeparti går til

forhandlingerne med tre helt klare overordnede mål:

For det første vil vi presse regeringens økonomiske politik ind i et solidt og fremadrettet spor. Vi vil have forbedret erhvervslivets konkurrenceevne, fordi det er herfra, vi alle sammen skal hente vores velfærdsmuligheder. Vi vil med andre ord gøre, hvad vi kan for at skabe tryghed for vores fremtidige velfærdsmuligheder.

For det andet vil vi også have gjort noget effektivt ved de lange ventelister på sygehuse. Vi er parate til at bruge flere penge på området, men det må være efter princippet noget for noget. Forenkede arbejdsgange, et reelt regulært frit sygehusvalg må til.

Og for det tredje vil vi have gennemført en effektiv indsats mod volden og kriminaliteten i samfundet. Vi vil have, at borgerne trygt skal kunne færdes på gader og stræder. Vi vil have at borgere, der bliver udsat for tyveri eller overlast på anden måde, får deres sager behandlet af politiet og ikke bliver afvist med henvisning til manglende ressourcer.

Vi har anmodet regeringen om at få genforhandlet politiforliget, og regeringen har accepteret. Vi venter på at blive indkaldt til forhandlinger.

Det Konservative Folkeparti vil sikre, at reaktionen over for de kriminelle bliver mere effektiv og konsekvent. Lovlydige borgere skal ikke føle, at der tages større hensyn til den kriminelle end til ofret, tværtimod. Vi ønsker straffen for grov vold sat op, voldsmanden varetaget på fængsel under sagen og hurtig indsættelse til afsoning efter dom. Med strengere straffe for grove voldsforbrydelser markerer samfundet grænserne for, hvad vores borgere vil acceptere.

Vi ønsker med andre ord en langt mere konsekvent indsats mod kriminaliteten. Politiet skal have bedre muligheder for at opklare forbrydelserne, og der skal gives bedre vidnebeskyttelse.

Alt det her kræver flere ressourcer. Det er vi parate til. Vi har i vores finanslovsudspil sammen med Venstre foreslået ekstra midler afsat både til politiet og til opførelse af to særligt sikrede fængsler. Vi vil have udvidet antallet af lukkede institutionspladser til de særligt kriminelle unge. Vi har fundet pengene. Det kan lade sig gøre.

Regeringen kan regne med vores kreativitet, når det gælder om at sikre en ansvarlig økono-

misk politik. Regeringen kan regne med vores kreativitet, når det gælder offentlige besparelser. Og jeg kan forsikre regeringen om, at vores besparelser ikke medfører nedskæringer for børn og unge og syge. Vores besparelser indebærer ikke, at der nu skal sendes fyringssedler til tusindvis af offentligt ansatte.

Det, Venstre og Det Konservative Folkeparti har sagt, er, at 800.000 offentligt ansatte vel må være nok til at løse de opgaver, vi i dag har i samfundet. Vi mener ikke, at der er brug for yderligere stigninger. Men vi kender ordet omprioritering. Det ord vil vi gerne lære regeringen at kende.

Vi har fremlagt et omfattende forslag, »Fornyelse '98«, hvoraf en række konkrete besparelser fremgår, og jeg kan garantere regeringen for, at vi har flere på lager. Vi møder fordomsfrit til forhandlingerne sammen med Venstre. Vores mål er at nå resultater, men jeg må advare regeringen mod at tro, at den bare kan lave besparelser sammen med os for derefter at lave tilsvarende udgifter med venstrefløjen. Sådan spiller det borgerlige klaver ikke.

Hvis regeringen tror det og bygger sin finanslovstrategi på det, ja, så vil vi endnu en gang kunne konstatere, at Nyrupregeringen slet og ret er og vil være de spildte muligheds regering.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Fru Pia Gjellerup for en kort bemærkning og derefter hr. Frank Aaen.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Der var ganske mange ting, man kunne have lyst til at sige noget til, for der er godt nok meget retorik og få realiteter i det, der blev sagt. Men lad det være, det må vi klare ved en anden lejlighed.

Jeg vil dog advare den konservative ordfører imod fremover at tale så meget om, at man vil undgå at belaste erhvervslivet med administrativt bøv. Efter de optrin, vi har haft med hensyn til at skabe administrative forviklinger for arbejdsgiverne i forbindelse med gennemførelsen af en ekstra pensionsopsparring, så er al tale fra konservativ side om at undgå administrativt bøv for arbejdsgiverne hul tale.

Det er muligt, fordi man er kommet i Venstres klør, at man også vil lave bundfradrag på arbejdsmarkedsbidraget. Hvis man gør det, så får vi gentaget det. Så hvis man gav sig på ATP,

så måtte man jo også give sig på en principiel indvending.

Jeg skal stærkt advare De Konservative imod det og bede om, at de kommer til besindelse, så de kan leve op til deres egne ord i denne her sammenhæng om faktisk at gøre det administrativt enkelt for arbejdsgiverne at have relationer til det offentlige.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Frank Aaen og derefter hr. Jes Lunde.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg forstod på hr. Thor Pedersen, at V's og K's fælles forslag om, at ufaglærte under 30 år skal på halve dagpenge og det endda kun halve dagpenge i tre år, er vejen frem for V og K, fordi det sætter folk i arbejde.

Så kunne man jo spørge: Hvis det er sådan, at det sætter folk i arbejde, hvorfor så ikke halvere dagpengene for alle? Hvorfor er det kun de ufaglærte og dem under 30 år, der skal i arbejde? Skal alle ikke i arbejde? For selvfølgelig virker det, kan jeg da godt se, kig bare på USA, hvor en ringe støtte til de arbejdsløse medfører lav arbejdsløshed. Til gengæld har folk et arbejde af en sådan karakter, at de skal have to job for at kunne forsørge en familie.

Er det sådan et samfund, som De Konservative har som mål, synes jeg, vi skal få det frem, for det må man da tolke ud af det, der er sagt: at halve dagpenge er vejen til fuld beskæftigelse. Så må det jo være, fordi man synes, at det skal være på den måde, at man skal have to job for at kunne forsørge en familie.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Der var to steder i den konservative tale, hvor jeg kunne høre, at der var en understregning i manuskriptet. Der blev sagt, at De Konservative ville ikke – med streg under ville ikke – finde sig i nye skatter og afgifter, og de ville ikke finde sig i, at der blev lavet aftaler med venstrefløjen, hvis der samtidig skulle laves noget med De Konservative.

Jeg vil gerne prøve at forstå, hvad det, De Konservative siger, præcis betyder. Betyder det, at hvis vi indfører kunstgødningsafgift, forhøjer pesticidafgifterne osv. for at redde vandmiljøet, vil De Konservative ikke indgå nogen aftaler om finansloven med regeringen? Betyder det, at hvis regeringen laver nogle aftaler på forskel-

lige felter med venstrefløjen, vil De Konservative ikke lave nogen form for aftale, og så vil De Konservative stemme mod finansloven ved tredjebehandlingen?

Jeg synes, det er vigtigt at få den klarhed i debatten, for der var en understregning i Den Konservative tale: De Konservative vil ikke. Og når De Konservative virkelig ikke vil, hvad betyder det så?

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Jeg er svær at ryste, men jeg må sige, at jeg var noget rystet over fru Pia Kjærsgaards, undskyld, fru Pia Christmas-Møllers – ja, hvad hjertet er fuldt af, flyder munden ikke over med – beskrivelse af situationen på danske gader og stræder.

Når det bliver sagt fra Folketingets talerstol af et ansvarligt partis ordfører, at folk skulle være bange for at gå på gader og stræder, bidrager man til den frygt og angst. Naturligvis og selvsagt er der tildragelser på gader og stræder, men der er langt derfra og til at tegne sådan et billede.

Mit ærinde har også noget med loyalitet at gøre. Vi har et politiforlig, og Det Konservative Folkeparti er forligsparti dér, og hvis et forligsparti beder om forhandlinger, siger de andre partier ja, og så går vi til forhandlinger. Derfor er vi i regeringen mellem regeringspartierne ved at forberede en intern position på det, og så kommer forhandlingerne.

Men jeg kan forstå, at Det Konservative Folkeparti allerede har bundet sig til anden side. Der er faktisk fremlagt et fælles forslag fra Venstre og De Konservative, hvor man allerede siger, hvad det skal ende med, og Venstre er i den sammenhæng et ikkeforligsparti. Er det ikke tæt på forligsbrud?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg kan godt forstå, at hr. Jes Lunde går op i, hvad Det Konservative Folkeparti siger, for man kan jo regne med, hvad vi siger.

Vi siger, at vi ikke vil være med til skatte- og afgiftsstigninger. Det står fast. Det ville vi ikke i foråret, det ville vi heller ikke, da vi skulle forhandle peanutforliget, og vi vil heller ikke være med til skatte- og afgiftsstigninger i forbindelse med finanslovforhandlingerne for 1998. Regeringen skal ikke regne med os, når det drejer sig om at udmønte 800 mio. kr. på forskellige afgif-

ter eller andre skattestigninger. Det melder vi klart, og vi kan lige så godt gøre det fra starten, for sådan bliver det.

Regeringen skal heller ikke regne med os, hvis man forestiller sig et forhandlingsforløb, hvor vi kan levere alle besparelserne, og så kan SF og Enhedslisten og deres hovedbestyrelse osv. være med til at dele en masse gaver ud. Sådan spiller vores klaver ikke.

Det indebærer ikke, at Det Konservative Folkeparti fuldstændig vil afstå fra at søge løsninger på nogle områder, hvis regeringen samtidig på andre områder søger løsninger med venstrefløjenspartierne. Det må vi vurdere, når vi ser de konkrete emner, der ligger på bordet. Det er klart.

Det siger sig selv, at det samlede billede, som må foreligge efter behandlingen af ændringsforslagene i december, vil være afgørende for vores samlede vurdering af finansloven. Sådan er det nu. Sådan var det i fjor. Sådan har det altid været.

Hr. Jes Lunde kan være helt tryk. Vi forholder os til det, der ligger på bordet, men han skal ikke regne med, at vi finansierer hans julegaver.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg synes, det er godt, når partier har principper. Omvendt glæder jeg mig også over, at man ikke er fanatisk i forhold til de principper, man har, og det vil jeg glæde mig over, selv om vi lige har hørt fru Pia Christmas-Møller sige, at sådan noget som skatter og afgifter bidrager man ikke til under nogen forhold.

Derfor gør jeg fru Pia Christmas-Møller opmærksom på, at den forhøjelse af arbejdsmarkedsbidraget eller bruttoskatten, hvad vi nu kalder det, hvor den ene pct. i 1998 går ind på ATP-opsparingen, tæller fuldt og helt med, når vi opgør det danske skattetryk.

Det er måske en meget god illustration af det lille figenblad, man har forsøgt at dække sig bag ved at sige, at regeringen spillede ud med en skat, men det har Venstre og De Konservative forhindret. Det kan godt være, at det lyder smukt i forsamlinger i Venstre og blandt De Konservative, men det har ikke mange realiteter i sig, vil jeg sige til fru Pia Christmas-Møller.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg kan nu forstå, at fortolkningen af det stærke konservative »vi vil ikke« betyder: Vi vil ikke

stemme for de isolerede love, men kommer det ind i finansloven, stemmer vi for den samlede lov. Det, man ikke vil i forhold til venstrefløjen, er, at man ikke vil være med til at finansiere venstrefløjens udgifter. Det behøver man overhovedet heller ikke.

Hvis vi kigger på sidste års finanslovaftale, var den jo karakteriseret ved, at venstrefløjen leverede langt flere indtægter og besparelser, end vi gav penge ud. Vi var nemlig interesseret i at ende med en aftale, der gav overskud på statsfinanserne. Det er også sådan, det ser ud til at blive i 1997, så det er tomme trusler. Der er ikke noget indhold i dem.

Tilbage står, at De Konservative vil vurdere situationen, som den skrider frem, og alle de trusler, der var i ærmet, der var i talen, er der ikke noget tilbage af.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Den eneste ufinansierede julegave, jeg lige kan komme i tanke om, var den, som De Konservative fik gennemført, da man afskaffede formueskatten, der gav de 4.000 rigeste familier her i landet en gennemsnitlig skattelettelse på 100.000 kr. pr. familie, uden at finde pengene til at betale det. Det er det eneste, jeg kan komme i tanke om af den slags.

Jeg fik ikke et svar på det med de halve dagpenge. Jeg vil gerne have bekræftet, om halve dagpenge for De Konservative er vejen frem til mere beskæftigelse, og om man er enig i, at det fører til den slags tilstande, vi kender fra USA, hvor dagpengene er så ringe, at folk er tvunget ud i at tage dobbeltarbejde og så alligevel har svært ved at forsørge en familie.

Endelig til sidst vil jeg gerne have at vide, hvor De Konservatives miljøpolitik er. Hvis vi kigger på det, der ligger i ændringsforslagene fra V og K, fjerner man alle de tiltag, der indeholder forsøg på at få erhvervslivet til at spare på energien. Man foreslår nogle nye motorveje, som vil øge CO₂-udslippet, men hvor er der noget, der gør nogen gavn for miljøet? Er der nogen miljøpolitik overhovedet?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Allerførst til hr. Stavad. Det er ganske overordentlig groft, at hr. Stavad nu vil udlægge den opsparingsaftale, som vi indgik med regeringen for mindre end en uge siden, som en ny skat. Det er overordentlig frækt.

Jeg vil gerne have hr. Ole Stavad herop på talerstolen for at bekræfte, at det, vi har afgået aftale om, er, at folk får præcis det samme ud, som de indbetaler, vel at mærke med rente og rentes rente. Det plejer man ikke at få, når der er tale om en skat, skulle jeg hilse at sige.

Til hr. Jes Lunde: Ja, det fremgår jo tydeligt af hr. Jes Lundes aktivitet her under de korte bemærkninger, at hr. Jes Lunde og SF står i kø med sig selv for at blive fast partner til regeringen, når det drejer sig om at føre den økonomiske politik. SF logrer med halen på alle leder og kanter for at komme ind i varmen.

Jeg vil gerne vide, om finansministeren vil tage imod den store opmuntring, han får fra SF, om han vil give dem en kurv, eller om han vil invitere dem ind i varmen. Det synes jeg kunne være rart om vi kunne få afklaret ved denne debat.

Jeg er ked af, at forretningsordenen bevirker, at det er vanskeligt at nå at svare på alle spørgsmålene, men jeg vil gerne svare hr. Frank Aaen: Nej, det er ikke Det Konservative Folkepartis opfattelse, at halve dagpenge er den direkte vej til masser af privat beskæftigelse. Det har vi aldrig sagt, og det er heller ikke vores holdning.

Det, vi mener, er, at de gode, de fremragende erfaringer, vi har fra det forlig, som Det Konservative Folkeparti indgik sammen med Socialdemokratiet og regeringen i sin helhed for 2 år siden, skal føres videre. Det var et forlig, der indebar, at unge mennesker, som ikke har nogen kompetencemæssig uddannelse bag sig, kan få dagpenge på det høje maksimale niveau i det første halve år. Derefter skal de simpelt hen ud i aktivitet eller i uddannelse, så de kan komme videre ud på det ordinære arbejdsmarked.

Det har vist sig at være utrolig effektivt. Unge mennesker er i stort tal kommet i uddannelse eller i arbejde. Den succes vil vi gerne videreføre for de unge mellem 25 og 30 år. Det er ikke spor asocialt, og USA er ikke forbilledet her. USA har ikke tilsvarende ordninger overhovedet.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Nu overskred den konservative ordfører den hende tilmålte taletid for at kunne svare på ét spørgsmål, men hun har altså ikke evnet at svare på mit spørgsmål endnu, ikke engang ved at overskride taletiden.

Derfor må jeg konkretisere det: Er det sådan, at Det Konservative Folkeparti ved at fremsætte disse forslag om øgede politibevinger sammen med Venstre har låst sig fast med et ikke-forligsparti og derfor kommer til forhandlingerne med de rigtige forligspartier med bundne hænder? Eller kan man tænke sig en situation, hvor Det Konservative Folkeparti vil være parat til at trække sit forslag tilbage og dermed skulle veje fra Venstre? Det vil jo være meget interessant, hvis det er tilfældet.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg synes ikke, det er pænt af fru Pia Christmas-Møller, at hun skælder mig ud for det, som Venstre og De Konservative selv har sagt. Det er jo ikke mig, der har påstået, at det er en skat. Det er Venstre og De Konservative, der har dækket sig bag et figenblad og har forsøgt at sige, at det, som regeringen spillede ud med, var en skat, og det, man nu er landet på, ikke er en skat.

Vi kan sige, at for borgerne og ikke mindst for virksomhederne er den væsentligste og næsten eneste forskel, at der bliver en masse mere administrativt bøv'l ved det, som Venstre og De Konservative har ønsket sig. Men i forhold til, om det er en skat eller ikke er en skat, er der ingen forskel.

Begge modeller tæller med i skattetrykket, men jeg anser ikke de ganske almindelige ordinære ATP-bidrag, som vi har, for at være en skat. Jeg anser heller ikke det, vi nu gør, for at være en skat. Jeg gør bare opmærksom på, at det er et meget, meget gennemsigtigt figenblad, som Venstre og De Konservative forsøger at dække sig bag. Jeg forstår godt anstrengelsen, men det gør det ikke mere tiltalende.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Bare lige for at gøre konsekvensen af V's og K's forslag fuldstændig klar:

Et menneske, som måske har været 10 år på arbejdsmarkedet som ufaglært, vil efter V's og K's forslag ved arbejdsløshed blive tvunget til enten at gå ind i en uddannelse typisk for at få SU eller at gå ind i en lærlinguddannelse. Det er måske et menneske, der før har lidt nederlag i uddannelsessystemet, og hvis det sker en gang mere, er konsekvensen af V's og K's forslag, at vedkommende op til det 30. år som maksimum skal kunne få halve dagpenge.

Det er da et umenneskeligt forslag. De Konservative er åbenbart ikke erige, men jeg kunne forstå på Venstres ordfører, at filosofien bag forslaget er, at når man sender folk på halve dagpenge, skal de nok finde et arbejde.

Vi ved jo også, hvad resultatet bliver. Resultatet bliver bare et arbejde, der giver lidt mere end halve dagpenge i løn. Det er det, der er politikken, og det forstår jeg godt. V's og K's linje har altid været at sørge for at få lønningerne banket nedad.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg har en vis respekt for, at ordførere ikke kan nå at svare på alt, selv om man får lidt længere taletid som svarer end som spørger.

Men jeg vil da gerne gøre det lidt lettere for fru Pia Christmas-Møller. De administrative vanskeligheder, som De Konservative og Venstre har forlangt indført i den nye pensionsopsparring, er altså noget, som man fra konservativ side ikke synes er administrativt besværligt. Hvis det er sådan, har De Konservative og Venstre en mulighed for at blive overbevist om det. Det er der nogle af de mennesker, der skal sidde og administrere det, nemlig arbejdsgiverne, der vil være glade for at kunne overbevise Venstre og De Konservative om.

Jeg vil gerne høre, om det er, fordi De Konservative ikke synes, at det, man har forlangt, er administrativt besværligt, og at man så derfor er tilgængelig for at kunne blive overbevist om det modsatte? Eller om man vil have administrative besværligheder, fordi man af politiske årsager bliver nødt til at please Venstre med hensyn til de modeller, som Venstre går rundt og tumler med?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg kan faktisk ikke rigtig finde ud af, hvad der egentlig er hr. Stavads ærinde i denne debat.

På den ene side siger han, at han ikke har sagt, at regeringens oprindelige forslag var udtryk for et ønske om, at bruttoskatten skulle stige, og på den anden side jubler han og fryder sig over, at den pensionsopsparring, som nu er gennemført, af finurlige tekniske årsager bliver taget med i skattetrykket.

Jeg kan ikke finde ud af, hvad der er op og ned på hr. Stavad. Men én ting ved jeg, og det er, at man kan sige meget om regeringens økonomiminister, men man kan ikke sige, at hun

lyver. Og man kan heller ikke sige, at hun er utroværdig – generelt set. Og regeringens økonomiminister har rent faktisk sagt, at det, som regeringen spillede ud med, var en forhøjelse af bruttoskatten. Det var meningen, at det skulle være virkningen.

Hr. Ole Stavad har endnu ikke bekræftet, at det lykkedes Det Konservative Folkeparti sammen med Venstre at få fjernet ethvert skatteelement i regeringens forslag. Vi står nu med en ren opsparingsordning på individuelle konti, hvor folk får det ud, som de har sat ind, med rente og rentes rente.

Jeg vil gerne sige til hr. Elmquist, at Det Konservative Folkeparti er fuldt ud bevidst om, at vi er forligspartnere i politiforliget. Det står vi ved. Vi har også på behørig vis anmodet om at få forliget genforhandlet, eftersom vi mener, at forudsætningerne har ændret sig. Det har regeringen accepteret.

Vi har sammen med Venstre lagt nogle bud på bordet. Vi er ikke bundet, vi er et selvstændigt parti, vi går til de forhandlinger med det mål at sikre politiet ekstra ressourcer, således at det bliver i stand til at løse de opgaver, som var forudsætningen bag det oprindelige politiforlig. Vi er parat til at finansiere de ekstra ressourcer, der måtte skulle til. Der er ikke noget som helst dramatisk i det.

Men jeg vil da gerne, om hr. Elmquist senere på dagen vil løfte sløret for, om han på samme nidkære måde vil vogte over de forlig, der blev brudt i regeringens finanslovudspil? Er hr. Bjørn Elmquist parat til simpelt hen at fjerne regeringens forslag om yderligere udgifter for arbejdsgiverne i forbindelse med AER-ordningen? Det vil jeg gerne vide. For det forslag, som regeringen er kommet med i sit finanslovudspil, er direkte i strid med det forlig, som Det Konservative Folkeparti har med regeringen.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det er sådan set mest af hensyn til økonomiministeren, at jeg har bedt om ordet. Jeg synes ikke, at citatet, som jeg husker det, var særlig rigtigt. Det, som jeg mener økonomiministeren svarede på et spørgsmål, var, at hvis der var nogle, der ville kalde det for en skat, måtte de godt gøre det for hendes skyld, og det må man også gerne for min skyld.

Det, som jeg bare har forsøgt at afdække her, er, at Venstre og De Konservative har haft et meget stort behov for at fortælle, at det ikke er

en skat, hvad vi hele tiden har været enige i. Det var det ikke oprindeligt, det er det stadig væk ikke. Men begge modeller, kan jeg sige til fru Pia Christmas-Møller, tæller med i skattestrykket.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Vi kan gå videre i talerrækken.

Jes Lunde (SF):

Regeringens forslag til finanslov for 1998 er efter SF's opfattelse udtryk for passivitet i forhold til mange store problemer i samfundet.

Det går i mange henseender godt med økonomien. Den generelle arbejdsløshed er faldet, og det ser i 1997 ud til at blive sådan, at vi får et overskud på statsfinanserne takket være sidste års finanslovaftale mellem regeringen og SF. Denne finanslovaftale indebar også en række fremskridt på miljøområdet, inden for arbejdsmiljøet, uddannelserne, en øget indsats over for udsatte grupper osv.

Men resultaterne fra sidste år giver langtfra baggrund for at slappe af og læne sig tilbage, som regeringen gør det, og sige, at nu går det hele, som det skal. Det gør det desværre på en række punkter absolut ikke.

Først og fremmest er der mange skævheder i samfundet, som grundlæggende stadig findes. Det indebærer f.eks., at arbejdsløsheden blandt ufaglærte stadig er meget stor, og som sædvanlig er det endnu værre, hvis man samtidig er kvinde eller oppe i årene. Mange unge kan stadig ikke få en uddannelsesplads, mange ældre får alt for lidt omsorg, og vi har for lidt tid til at være sammen med vore børn. Mange miljøproblemer er uløste og nogle endda direkte forværrede.

Hvad angår det sidste område, var forslaget til finanslov i år for første gang nogen sinde ledsaget af en miljøvurdering, og det er jo ganske flot. Vi er simpelt hen det første land i verden, der er gået i gang med det, og der var jo også tale om et SF-fingeraftryk fra sidste års aftale.

Men selve miljøvurderingens indhold lader til gengæld en hel del tilbage at ønske. For eksempel er der slet ikke den gennemgribende vurdering af CO₂-udviklingen, som der er brug for. Det er afgørende, at formen bliver væsentlig mere kvalificeret i de kommende år. Det skal vi nok levere en række gode ideer til i de forhandlinger, vi skal ind i.

Mest afgørende savner vi nok, at regeringen drager politiske konsekvenser af analyserne. Jeg kan bl.a. nævne nogle af de tydelige konklusioner, der var i selve miljøredegørelsen.

Det blev fastslået, at pesticidforbruget slet ikke falder så hurtigt, som det var forudsat i pesticidhandlingsplanen. Der er slet ikke nogen plan for at nå CO₂-målsætningen, og især på trafikområdet er det tydeligt, at det går galt. Målsætningen om, at 7 pct. af landbrugsarealet skal dyrkes økologisk i år 2000, ser slet ikke ud til at blive opfyldt med de nuværende love.

Men løsningen på disse miljøproblemer er ikke indarbejdet i forslaget til finanslov. Det er noget, som vi først skal til at tage hul på i forhandlingerne, og vi må så håbe, at regeringen til gengæld dér er klar til at tage de nødvendige konsekvenser.

På pesticidområdet foreslår SF en markant forhøjelse af afgiften, der tager sigte på at halvere behandlingshyppigheden. Provenuet på ca. 1¼ mia. kr. skal bruges til en vandfond, der skal finansiere en særlig indsats i de mest følsomme vandindvindingsområder.

Vi finder det helt afgørende, at vi i de kommende forhandlinger får sikret vores grundvand, vores rene drikkevand, effektivt. Vi har set masser af katastrofer, vi har set utallige brøndboringer lukket på grund af giftfund. Vi finder det helt uacceptabelt med den udvikling. Vi synes, det er vigtigt, at vi nu får taget fat og får lavet den gennemgribende plan, som skal til. Som et første mål må amterne øjeblikkelig have en hjemmel til at forbyde pesticider og kunstgødning i områder, hvor der indvindes vand.

I forlængelse af den indsats vil SF gerne fremme omlægningen af landbruget til økologisk drift. Et af de vigtige midler nu er at sikre en stabil efterspørgsel efter økologiske produkter, og det vil SF styrke med forslaget om at gøre offentlige madindkøb og skolemælk økologisk. Det vil få flere til at lægge om, og derfor er der også brug for flere midler både til omlægningsstøtte og til forskning i økologisk landbrug.

På trafikområdet kan væksten i biltrafikken slet ikke fortsætte. Det går galt både af hensyn til miljøet og til almindelig fremkommelighed. Derfor er det nødvendigt med en afgørende styrkelse af den kollektive trafik. SF foreslår, at vi nu for alvor satses på området ved at afsætte 1 mia. kr. til forbedringer og udbygninger. Som et eksempel vil jeg gerne nævne det presserende behov for et dobbeltspor på strækningen

mellem Ringsted og København, der i øjeblikket er en alvorlig flaskehals i DSB's udvikling af den kollektive trafik.

Samtidig foreslår vi, at beforderingsfradraget omlægges til et trafiktilskud, som amterne kan vælge helt eller delvis at anvende til bedre og billigere busser i stedet for udelukkende at give støtte til bilkørsel. Vi mener, det bør være en lokal afgørelse, fordi der er meget stor forskel på de behov, der er rundt omkring. Infrastrukturen er ganske forskellig i vort land.

SF vil også give kommunerne ret til at etablere betalingsringe og egne parkeringsvagt-korps, og endvidere foreslår vi, at arbejdspladserne får lov til at give deres medarbejdere skattefri cykler og buskort til brug for pendling, mens skattefriheden for firma-P-pladser til gengæld må afskaffes.

Man skal tilbage til 1981 for at finde en lavere arbejdsløshed end den, vi har i dag. Det er selvfølgelig godt, at arbejdsløsheden er kommet ret langt ned i løbet af de senere år, men derfor er det alligevel forkert at sige, at arbejdsløsheden generelt er lav. Den er faktisk stadig væk på over 200.000, og vi er vel mange, der stadig væk kan huske, hvor foruroligede vi alle sammen var dengang i midten af 1970'erne, hvor arbejdsløsheden for første gang rundede de 100.000. Nu er den altså stadig væk over 200.000.

Vi har stadig væk massearbejdsløshed i Danmark, selv om nogle faggrupper er så heldige at komme tæt på fuld beskæftigelse. Regeringen har fokuseret meget på disse grupper, bl.a. bygningshåndværkerne. SF vil gerne have, at vi begynder at sætte fokus på de grupper, der stadig har store arbejdsløshedsproblemer. Det gælder især de ufaglærte, og derfor bør vi i finanslovforhandlingerne blive enige om en række initiativer, der kan nedbringe arbejdsløsheden her.

Vi har en række uddannelsesforslag både for unge, som dermed kan få den uddannelse, der giver dem bedre muligheder for at få et job, og for de lidt ældre, der ikke kom på uddannelses-togt som unge.

Vi foreslår igen i år en styrkelse af de vide-regående uddannelser med flere pladser. Vi vil gerne have flere midler til voksenlærlinge, hvor den forsøgsordning, som SF fik forhandlet igennem sidste år, er blevet en succes.

Vi vil samtidig også gerne forbedre uddannelsesorloven, så flere får mulighed for at komme i uddannelse ad den vej. Samtidig mener vi,

det er på tide, at virksomhederne kommer i gang med en uddannelsesplanlægning i samarbejde med medarbejderne.

Endelig har vi også en lang række forslag, der giver direkte job til ufaglærte, f.eks. pesticidfri ukrudtsbekæmpelse og trafikforslagene, men også en bedre ældreomsorg, som jeg senere skal vende tilbage til.

Vi lægger også afgørende vægt på en bedre fordeling af arbejdet. Det er grundlæggende meningsløst, at mange knokler både på fuld tid og på overtid med alt for ringe chancer for at have ordentlig tid til at være sammen med deres nære om noget som helst andet, tid til børn og tid til at være noget for hinanden og med hinanden.

Vi foreslår en kollektiv solidaritetsløn, hvor de ansatte på en virksomhed kan gå ned i tid og skabe plads til en arbejdsløs. Ordningen kan bruges af de regionale arbejdsmarkedsråd til at gøre den aktive arbejdsmarkedspolitik endnu mere effektiv og til at sørge for en mere retfærdig fordeling af arbejdet i vores samfund.

SF har en række forslag til løsning af nogle af de sociale problemer. Fordelingspolitisk er der brug for at knække mange års uafbrudt tilbøjelighed til at give de bedst stillede skattelettelserne. SF foreslår et skridt i den modsatte retning ved at afsætte 3 mia. kr. til skattelettelser til lavindkomstgrupperne finansieret af de rige gennem en moderne formueskat og en afskaffelse af det skrå skatteloft.

Vi finder det helt forkert, at der lægges op til, at man i 1998 sænker det skrå skatteloft med yderligere 2 pct., altså lemper beskatningen af de højeste indkomster yderligere i 1998, samtidig med at det i forvejen er lige præcis de grupper, som har fået store gaver i kraft af værdistigninger på jord og fast ejendom, afskaffelse af formueskat osv.

Samtidig må regeringens i enhver henseende uansvarlige plan om at give over 100 mio. kr. til ejerne af de allerdyreste huse ved at forhøje knækket i lejeværdiskalaen, hvor man begynder at betale den høje lejeværdiprocent. Det opfordrer vi meget kraftigt regeringen til at droppe, og vi har bemærket, at den radikale gruppeformand også er enig med os i det ønske. Det er urimeligt at bruge pengene på at lempe for dem, der i forvejen har de allerstørste indkomster og formuer.

SF tager også fat på at begrænse udstødningen fra arbejdsmarkedet gennem forslag til mere uddannelse og mindre arbejdsløshed og

gennem forslag til bedre arbejdsmiljø, forslag, der ligger i direkte forlængelse af de forbedringer på arbejdsmiljøområdet, der blev resultat af vores forhandlinger sidste år.

Samtidig skal de, der rammes hårdt af arbejdsløshed, behandles bedre af systemet gennem en mere perspektivrig aktiveringsindsats og en genopretning af arbejdsmarkedsreformen. Tilsvarende vil SF komme med et udspil til en seniorpolitik i næste uge.

På det sociale område er det samtidig vigtigt at erkende, at nogle er så svage – psykisk syge narkomaner og andre med svære problemer – at det afgørende er at satse på bedre bomuligheder og behandlinger.

I samme forbindelse vil jeg gerne nævne, at vi ser et stort behov for et bedre samarbejde mellem Justitsministeriet og Socialministeriet. Mange kriminelle har, når de lukkes ud af fængslet, et oplagt behov for sociale behandlingstilbud. Som det fungerer i dag, ryger alt for mange hurtigt tilbage i ny kriminalitet, og behandlingen af de kriminelle fungerer simpelt hen helt uhensigtsmæssigt i vores samfund, når så mange bliver faste klienter i fængslerne.

Der er et stort behov for en stærkere indsats, der kan bryde mønstrene og få en helt anderledes udvikling i gang til gavn både for de kriminelle og det omgivende samfund.

På ældreområdet er mangelen på personale både i hjemmehjælpen og på plejehjemmene blevet stadig mere åbenlys. SF foreslår, at der afsættes en lille milliard kroner til mere personale m.v. Også ventelisterne til børnepasning må der gøres noget alvorligt ved. SF foreslår som noget nyt en belønningsordning for kommuner med børnepasningsgaranti og afsætter samtidig penge til at sikre kvaliteten i børnepasningen.

Ligeledes lægger SF op til at udbygge sidste års initiativer i forhold til vanskeligt stillede børn med forslag om flere pladser i døgninstitutioner og i børnepsykiatrien.

Endelig har SF to forslag, der reparerer to huller i det sociale sikkerhedsnet, nemlig en højere uddannelsesstøtte til studerende med børn og ophævelse af den vilkårlige varighedsbegrænsning for sygedagpenge.

I sidste års finanslovaftale med venstrefløjnen lykkedes det at bringe statsfinanserne i overskud. Desværre holder regeringen ikke helt linjen med sit finanslovsforslag. Tallene er gode nok, hvis opsvinget fortsætter i mange år, men hvem kan give garanti for det? Der er brug for

mere til at stå imod med, næste gang krisen kommer, for det kommer nemlig først for alvor til at gå ud over de socialt svagtstillede grupper, hvis der bliver uro i økonomien.

SF har derfor igen i år en lang række forslag til finansiering af vores udgiftsforlag. På sparsiden viser vi med 29 forslag, der tilsammen indbringer 6,8 mia. kr., at man kan spare uden at ramme de svageste grupper, men tværtimod ved at tage fra de rige og fra virksomhedernes forsørgerkultur.

På indtægtssiden er det oplagt at vedtage forslag, der samtidig giver klare miljøgevinster, og SF har en række ideer til at lægge afgifter på ressourcemisbrug og miljøbelastning. Jeg kan lige så godt sige med det samme, at vi i år vil gentage vores forslag om afgift på husstandsomdelte reklamer. Vi synes stadig væk, det er fuldkommen vanvittigt, at vi hver får 43 kg reklametryksager ind ad brevsprækkerne årlig.

Gennemføres SF's forslag, som jeg har skitseret her, vil det nedbringe arbejdsløsheden med knap 50.000, samtidig med at statsfinanserne forbedres med godt 6 mia. kr., og også betalingsbalancen bliver bedre end med regeringens udspil. Det kan lade sig gøre, fordi det, SF lægger op til, er, at vi bruger samfundets ressourcer langt mere målrettet end regeringen, der stadig væk skejer ud med løfter om stigende privatforbrug til de allerrigeste. Det er jo den slags, der som det første må standses, når vi skal have bragt orden i samfundsökonomien.

SF er klar til forhandlinger med regeringen om finansloven. Vi lægger vægt på, at resultatet af forhandlingerne bliver, at vi får løst flere vigtige samfundsproblemer i stedet for at klatte pengene væk på meningsløse borgerlige mærkesager.

Den konservative ordfører sagde, at SF logrede med næsten hele kroppen, kunne jeg forstå, for at få gang i finanslovforhandlingerne og for at få en aftale. Jeg vil sige det på den måde, at vi er ivrige efter at få politiske resultater; vi er ivrige efter at skaffe forbedringer for de socialt dårligt stillede i det her samfund; vi er ivrige efter at gøre en indsats mod arbejdsløsheden; vi er ivrige efter at få løst nogle miljøproblemer i det her samfund, som er kæmpestore. Mariager Fjord er død, masser af brøndboringer er lukket. Hvad mere vil man have på bordet, før der kommer handling? Den slags ting er vi optaget af. Det er det, der gør os ivrige efter at få nogle resultater.

Om vi får dem, er jo op til regeringen. Det kommer an på, om regeringen vil forhandle til vores side, om den vil gå ind for de løsninger, der løser samfundsproblemer, eller om man vil snakke med de borgerlige om mere pjattede mærkesager som afskaffelse af formueskat og den slags, der ikke løser nogen som helst reelle samfundsproblemer. Men hvis regeringen er parat til det, kan vi få et rigtig godt og konstruktivt politisk efterår.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00, hvor jeg forstår, at det efter aftale er hr. Peter Duetoft, der rykker op i ordførerrækken og er første taler.

Mødet udsat kl. 12.03

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptages

Formanden:

Den første ordfører er hr. Peter Duetoft, der ved velvillighed fra andre ordførere har fået lov til at sprænge ordførerrækken og komme ind på nuværende tidspunkt.

Peter Duetoft (CD):

Ja, desværre er det jo ikke, fordi vi er blevet så meget større, men fordi jeg i eftermiddag er medarrangør af en høring omkring lykkepillen, og derfor vil det være rart at være dér, så jeg vil godt starte med at sige tak til De Radikale, til Fremskridtspartiet og til Enhedslisten, fordi vi har fået lov til at komme ind nu.

Jeg vil så godt benytte denne lejlighed til at sige, at det viser lidt om, hvor venligt et hus det her i virkeligheden er. Det er jo ikke altid det billede, der bliver skabt i offentligheden af Folketinget. Det er et Folketing, hvor man altid slås og skændes, og hvad ved jeg, men sandheden er jo, at vi langt det meste af tiden faktisk også optræder som gode kolleger. Og de ord vil jeg da gerne også sige her, hvor jeg nu har lejligheden til det.

Jeg vil også godt, når jeg nu er i roseafdelingen, sige til regeringen, at vi er godt tilfredse

med den udratiske finanslov, som regeringen er kommet med. Vi er selvfølgelig specielt tilfredse med, at man har levet op til skattereformen f.eks. omkring det skrå skatteloft. Det havde vi egentlig også forventet, men i lyset af andre indlæg tidligere i dag kan det godt være, at det også skal siges.

Det skal da også siges, at vi er tilfredse med, at man i forslaget bebuder, at man vil ændre på knækket på lejeværdien. Det er noget, vi har ønsket længe. Vi håber så, at det kunne være første skridt til, at man faktisk kunne få fjernet lejeværdien. Det kan man måske ikke få den nuværende regering til, men lidt psykologi i det er der vel. Der røres altså ved det, og så må vi håbe, at man med den aftale, vi har med andre om, hvad der eventuelt kan ske efter næste valg, vil fortsætte den linje. Men i alt fald tak til regeringen, fordi man spiller ud på den måde.

Dansk økonomi er jo stærk. Det er der sagt mange ord om i formiddag, sikkert også ord, der er sagt bedre end dem, jeg kan sige, så det skal jeg ikke gøre meget ud af. Der er tryghed omkring dansk økonomi i udlandet. Der er nogle justeringer i gang, startende under lidt dramatik, men nu kører det jo og styrker det image. Der er ikke grund til at råbe og skrike. Der er ikke grund til at tale om bål og brand. Det går jo faktisk meget godt.

Derfor vil min startmelding være den, at det bedste, Folketinget kan gøre for dansk økonomi, er at lade være med at slås om en milliard kroner mere eller mindre på denne finanslov, men koncentrere sig om det, der virkelig betyder noget for dansk position i udlandet, men også i forhold til vores eget selvverd, og her tænker jeg selvfølgelig på, hvad der skal ske til næste forår i forbindelse med folkeafstemningen om Amsterdamtraktaten.

Det kan godt være, at vi kan få meget skuespil, og det kan godt være, at vi kan få megen medieomtale ved i de nærmeste uger at sige, at nu er der ultimative krav, og nu vil man det ene, og nu vil man det andet. Men set i det store regnskab vil det, man eventuelt kunne vinde ved sådan et slagsmål, være minimalt i forhold til det, man ville tabe, hvis det fratog kræfter fra kampagnen for et ja til Amsterdamtraktaten og dermed en sikring af, at Danmark er placeret i Det Europæiske Fællesskab, og at vi er et loyalt og medarbejdende medlem af Fællesskabet.

Vi tror, det vil ødelægge dansk økonomi, hvis vi sagde nej, fordi det ville så tvivl om dansk placering. Derfor kan man vel godt sige,

at det bedste bidrag, man kan give til dansk økonomi, måske ikke engang er denne finanslov, måske ikke engang er regeringens økonomiske politik, men i virkeligheden er, at alle politikere, der er for Amsterdamtraktaten, bruger deres kræfter fra nu af og frem til 28. maj 1998 på at sørge for, at dansk placering i den sammenhæng bliver, som den skal være.

Det er også derfor, vi jo glæder os over det lidt udratiske, der er i finansloven, for den lægger jo ikke op til de store slagsmål, den lægger jo ikke op til, at nu skal hele verden revolutioneres, og det er vi godt tilfreds med.

For CD er der stadig væk en tæt sammenhæng mellem velfærdet og erhvervslivet. For os er det stadig væk sådan, at skal velfærdssamfundet overleve, så kræver det, at vi har et velfungerende, effektivt og veltjenende erhvervsliv.

Men omvendt kan erhvervslivet altså heller ikke klare sig uden velfærdssamfundet. Vi kan ikke klare social ustabilitet, og derfor er det to sider af én sag. Skal betalingsbalancen sikres – og det skal den selvfølgelig – så er det ikke kun forbrugsbegrænsninger, som er det nødvendige instrument, så er det også at gøre det godt for erhvervslivet, og derfor vil vi selvfølgelig i de forhandlinger, der nu kommer omkring finansloven, presse på for at få en bedre indsats mod det administrative bøvvl i erhvervslivet, som gør, at nogle ikke går i gang, eller at nogle ikke udbygger.

Vi vil også forsøge at dæmpe de merudgifter på erhvervslivet, som finanslovsforslaget indeholder. Vi tror faktisk, at det er med til at gavne den danske økonomi og muligheden for, at velfærdssamfundet kan overleve, at man giver erhvervslivet de bedste forhold.

Betalingsbalancen kan jo også hjælpes f.eks. ved en øget indsats omkring turistindustrien. Vi kan nok få mere indenlandsk turisme, og vi kan måske også tiltrække nogle flere udlændinge på et højere kvalitetsniveau. Derfor kan det godt være, vi i de forhandlinger, der kommer, skal diskutere, om der skal afsættes nogle midler til nytænkning på det område, så vi satser på egentlig produktudvikling i stedet for at satse på den masseturisme, som man har talt om i så mange år.

Flere ordførere har været inde på, at tryghed er et nøgleord i øjeblikket. Jeg vil sige optimisme og tryghed. Jeg tror faktisk på, at politikere, der render rundt og fortæller, hvor dårligt alting er, selv om det ser pænt ud, måske nok

skader mere, end de gavner, fordi de er med til at gøre mennesker mere tilbageholdende, også med hensyn til det, de vil satse på en fremtid. For hvis man ikke kan tro på, at det går godt, når det går godt, har man jo skudt sig selv i foden.

Når vi snakker om optimisme og tryghed, ja, så ønsker CD også som andre en nyforhandling af politiforliget. Vi ønsker en stærkere indsats omkring kriminalforsorgen og domstolene. Der er blandt andet behov for at sætte ind mod den bandekriminalitet, som vi møder, ikke blot – som nogen så gerne vil fremstille det – hos udlændinge, men bestemt også hos danskere. Der er f.eks. behov for at få has på den pukkel, der er i politiet med efterslæb for overarbejde i forbindelse med diverse ting og sager.

Vi går også ind for, som regeringen jo også gør det, en større opsøgende virksomhed over for en række af de grupper, som kommer ind i kriminalitet, så vi kan forebygge. Det er et emne, som vi også meget gerne vil have inddraget i finanslovforhandlingerne, og vi ser da også med glæde, at regeringen har sat initiativer i gang, men jo også er villig til at se lidt længere frem.

Stigningstakten i den offentlige sektor er dæmpet – ja, men den er der. Jeg er lige ved at sige: Og hvad så? Det er godt, at den er mindre end stigningen i nyansættelser i det private. Det er jo den rigtige retning at gå i, men jeg vil godt benytte dagen i dag til at sige, at man ansætter jo ikke mennesker i det offentlige bare for at ansætte dem. Det er jo ikke bare, fordi nogle politikere nogle steder rundt omkring synes, at nu kunne det være skægt, at tallene var større eller udgifterne større eller skatterne højere.

De ting, som man ansætter de mennesker til, er jo et udtryk for et behov og et ønske i befolkningen. Det er jo et ønske om, at man vil have ventelisterne ned, at man vil have bedre tilbud til vore ældre, at man vil have bedre tilbud til vores handicappede, bedre tilbud til de sindslidende. Man vil gerne gøre det bedre for nogle grupper, der har det svært, og det koster også manpower. Det koster hænder. Derfor er det en underlig diskussion, at de mennesker, der på den ene side taler om, at ventelisterne skal ned og alle de her ting, på den anden side tordner imod, at der er flere ansatte i det offentlige. Tingene hænger ikke sammen.

Der er kun ét sted i Danmark, hvor man har været endnu dygtigere til at spille på to heste, og det er hos Ekstra Bladet. Ekstra Bladet, der

taler for sort arbejde, samtidig med at man brokker sig over, at de offentlige tilbud ikke er gode nok. Hverken chefredaktøren eller andre har endnu fået forklaret hverken mig eller – tror jeg – mange af mine kolleger herinde, hvordan man først kan udhule det økonomiske grundlag for det offentlige og så i øvrigt bagefter brokke sig over, at det offentlige ikke gør tingene godt nok.

Nu er vi jo vant til, at Ekstra Bladet går i spidsen på de mærkeligste områder, men i lidt mildere grad er der jo også partier her i Tinget, som ikke rigtig kan finde ud af det dér med, at man ikke på én gang kan være mod det offentlige og så samtidig bede om, at tilbudene bliver ideelle.

Problemet er jo, at når man snakker om besparelser og nedskæringer, skal man huske, at det altså er konkrete mennesker, det rammer. Af og til kan det herinde godt lyde, som om man bare kan spare 10 mio. kr., 50 mio. kr., 100 mio. kr., 1 mia. kr., eller hvor meget man er oppe på i øjeblikket. Hvad er man oppe på i øjeblikket? 30 mia. kr. nogle steder, som man vil spare, og så rammer det i øvrigt ikke nogen. Det synes jeg er en helt fantastisk opfattelse af verden.

Tryghed betyder også, at mennesker skal vide, hvad de har at rette sig efter, at de ved, hvad de kan forvente. Derfor er vi godt tilfredse med, at regeringen ikke har lagt op til en ændring af efterlønsordningen. Vi tror, at det, at man har rejst en uendelig lang række af debatter om f.eks. efterlønnen, har gjort, at flere er gået på den, og det kan jeg da godt forstå. Jeg kan godt forstå et menneske på 60 år, der egentlig godt vil på efterløn som 63-årig, som så, når man hver eneste dag på forsiden af alle landets aviser ser, at man vil fjerne ordningen, siger: Så kan det jo godt være, at jeg skal tage den nu. Det vil sige, at man faktisk presser flere ind i ordningen.

Svaret på, at vi gerne vil bevare mennesker længere på arbejdsmarkedet, er naturligvis, at vi gør arbejdsmarkedet mere fleksibelt, at vi giver nogle tilbud, at vi lokker mennesker til at blive længere. Vi skal ikke tage muligheden fra dem, der har brug for at fratræde, men vi skal selvfølgelig lokke de mennesker, der har en mulighed for at blive der, til at blive der. Det er den positive indfaldsvinkel.

Jeg ved godt, at erhvervslivet har gjort noget, men af og til må man jo alligevel sige: Kunne det ikke gøre mere for at fastholde de ældre

medarbejdere? Det er jo ikke kun et lovgivningsspørgsmål, det er ikke kun et folketingsspørgsmål; viljen rundt omkring til at bevare de ældre medarbejdere skal jo også være der, og det vil jeg da godt håbe kommer ind i debatten i højere grad, end det har været.

Jeg må sige til finansministeren – det er en gammel diskussion, vi har haft, jeg skal nok vende tilbage til den i anden sammenhæng – at det offentlige altså også skal sende nogle signaler ud på ældreområdet, der er tilfredsstillende. Jeg ved ikke, om finansministeren kan huske det, men jeg har jo haft en lille sag kørende i Ålborg med en politimester, der søgte en parkeringsvagt, men parkeringsvagten måtte altså ikke være over 45 år gammel, og desværre har justitsministeren ikke villet gribe ind over for det. Nu håber jeg så, at statens højeste mand på ansættelsesområdet vil have nogle meninger om det – ikke i dag, men vi kan vende tilbage til det.

Men tænk engang, at man kan gå ud og forklare mennesker, også i det private erhvervsliv, at man ikke kan være parkeringsvagt, hvis man er over 45 år. Så spørger jeg bare: Hvordan i alverden skulle man så få de private virksomheder til at bevare deres ældre medarbejdere? Ikke fordi jeg ser ned på parkeringsvagter, men jeg må sige, at når begrundelsen for ikke at kunne gøre det er, at man skal have dem så længe, at deres uddannelse kan tjene sig hjem, og at det tager mindst 20 år, så må jeg sige, at så har man en meget effektiv og meget dyr uddannelse for parkeringsvagter.

Deltidsarbejde for de udsatte grupper, fleksjob taler regeringen om. Glimrende. Man bygger så op omkring tilskud. Jeg tror, at fleksjob er meget vigtige også for disse udsatte gruppers selvværd, det, at de kan være med i samfundet.

Men jeg vil godt bede ministeren og regeringen overveje på lidt længere sigt, om tilskud er den eneste måde, man skal gøre det på. For jeg tror, at mange virksomheder holder sig tilbage med hensyn til at tage mennesker ind, der ikke er på fuld arbejdsstyrke. Jeg tror, at man holder sig tilbage og siger: Jamen hvis de nu alligevel ikke kan arbejde f.eks. i nogle dage, hvad så? Bliver jobbet så ikke udført?

Nu har jeg arbejdet noget med de sindslidendes forhold og vil gerne give en idé derfra videre. Vi har i Danmark og i øvrigt flere steder i udlandet en model, der hedder en Fountain House-model. Den skal jeg ikke gå nærmere ind i, den har meget med sindslidende at gøre,

men en af ingredienserne, der måske kunne overføres til andre områder, er en indbygget garanti for, at jobbet bliver udført. Når denne institution laver en aftale med en arbejdsgiver, siger man: Tag vores medlem, vedkommende kan sagtens klare jobbet i en længere periode, men der kan godt være en dag i ny og næ, hvor det kniber; så sørger vi for, at jobbet bliver udført. Arbejdsgiveren har garantien for, at jobbet bliver udført. Det er måske ikke det samme menneske, der kommer lige den ene dag, men jobbet bliver udført.

Jeg tror, der er mange virksomheder, der siger: Jamen hvad skal vi gøre, hvis vi tager mennesker ind, som ikke har fuld arbejdssevne? Hvad så? Kan det så ske, at vi lige pludselig står og mangler en arbejdskraft? Denne model har altså vist, at det kan lade sig gøre på den måde. Jeg vil foreslå, at regeringen ser, om den model kunne bruges på andre områder for udsatte grupper.

Uddannelse er selvfølgelig både et nødvendigt fundament og vigtigt for Danmarks fremtid, og derfor er det godt, at regeringen vil diskutere nogle modeller og nogle muligheder, der gør uddannelsen i folkeskolen, men også i de videregående uddannelser, bedre.

Sundhedsvæsenet nævner regeringen jo selvfølgelig også. CD tror, at sundhedsvæsenets problem i højere grad er et strukturproblem end et pengeproblem. Et eller andet kunne tyde på det med alle de penge, vi faktisk har smidt i sygehusvæsenet inden for en årrække, og der er jo mange ting, der ikke er blevet meget bedre af det. Jeg tror, der skal tages nogle nye initiativer. Regeringen er på vej, men der skal nok tages nogle flere initiativer.

Her er der i alt fald et spørgsmål, som man måske kan rejse generelt: Er det klogt, har vi virkelig råd til både i sygehusvæsenet, også på universiteter, også andre steder, at lade de mennesker, der er fantastisk veluddannede til deres fag, sidde og administrere, når vi samtidig uddanner mennesker, der er dygtige til at administrere?

Jeg siger bare, at i en privat virksomhed er det jo ikke den dygtige administrerende direktør, der også nøjagtig ved, hvordan man nede ved samlebåndet skal skrue skruerne i. Han spørger, hvordan det skal gøres, og hvad der skal til, for at det kan fungere effektivt, og så træffer han eller hun nogle beslutninger.

I det offentlige er det altså sådan, at overlærer eller professorer, eller hvad ved jeg, ofte

bruger det meste af deres arbejdstid på at administrere. Jeg siger bare: Har vi råd til at uddanne f.eks. en kirurg, der er fantastisk dygtig til at operere, og så lade vedkommende sidde og administrere, når vi samtidig i det højere uddannelsessystem faktisk uddanner folk, som er dygtige til den slags? Er det ikke spild af ressourcer?

Når vi er ved sundhedsvæsenet, vil vi gerne lige nævne – sådan lige i en bisætning, men noget, der er vigtigt for os – at hele hospicetanken altså stadig væk er noget, der ligger os på sinde, om det offentlige kan gøre noget enten ved at gå ind i diskussionen med amterne eller ved at give nogle statstilskud til hospicesystemet. Vi diskuterer meget, hvordan man kommer ind i verden. Jeg synes også, man af og til bør diskutere, hvordan mennesker forlader verden. Og den diskussion vil vi godt lægge op til.

Når det drejer sig om psykiatrien, glæder det mig selvfølgelig, at der er kommet en aftale med amterne, men det skal jeg ikke gøre meget ud af i dag. Det gør jeg jo ellers så ofte, men jeg vil bare sige, at det ikke er nok. Nu taler jeg ikke om penge. Jeg taler om, at lige meget om man har lavet et forslag til en psykiatrilov, som er på bedding vel, eller om man giver flere penge, så har det ikke ændret de grundlæggende strukturer, som er et problem, bl.a. fordi man har en kassetænkning mellem amter og kommuner. Derfor er man nødt til at se på strukturproblemet på det område også, men det håber jeg vi i anden anledning kan komme tilbage til.

Miljøet gør regeringen jo også en del ud af. Der er igen nogle stramninger og nogle afgifter. Man taler om at tvinge folk til det ene og det andet. Vi kan godt lide det afsnit i finansloven, hvor regeringen taler om, at man skal opfordre til brug af ny teknologi osv., og at det er en rigtig måde at gøre det på. Men vi savner stadig væk den grundlæggende holdning, nemlig den, at vi måske kunne bruge de penge, vi bruger på miljøområdet, mere effektivt ved ikke at bruge dem i Danmark, igen ud fra synspunktet, at det danske niveau er så højt, at det er ekstremt dyrt at forsøge at få løst de sidste miljøproblemer i Danmark, mens en indsats for de samme midler i de baltiske lande, i Fjernøsten, eller hvor det måtte være, ville give en langt, langt større virkning.

Nu taler jeg selvfølgelig ikke om grundvandet. Det hjælper jo ikke så meget at gøre noget ved grundvandet i Peking, hvis det er i Nørre Snede, der er et problem. Men jeg taler f.eks.

om drivhuseffekten, CO₂ og de her ting. Danmark kan jo ikke løse problemet, og når vi så gør en indsats, kunne det godt være, at vi skulle gøre den andre steder. For det, at vi bliver så utrolig dygtige hos os selv, har en uendelig lille virkning. Men den holdning får vi jo nok også diskuteret.

Til sidst vil jeg godt sige, at for CD er det utrolig vigtigt, at vi lever op til det internationale ansvar, som Danmark har. Og her taler vi både om et juridisk ansvar i forhold til konventioner osv. og jo også om det moralske ansvar, vi har som et veluddannet, demokratisk, velnæret samfund i en verden, hvor der stadig væk er mange fattige, og i en verden, hvor der stadig væk er mange flygtninge.

Vi anser det ikke for at være en modsætning, at vi på én gang forsøger at leve op til vores internationale forpligtelser og samtidig gør noget godt for de danskere, som også skal have forbedringer. Vi kan godt begge dele. Og der er intet i denne finanslov, der gør, at vi behøver at spare på den internationale indsats. Prisen for at spare dér vil ikke bare være, at Danmark får et dårligere omdømme – det kan være hårdt nok i sig selv – men prisen vil også være, at det er et signal, dels til de lande, der er i krise, men jo også til de andre, der skulle hjælpe de lande, der er i krise, om, at så behøver vi nok ikke så meget længere at gøre noget ved det.

Jeg synes, det er trist, at der er ved at komme en diskussion i Danmark, der siger, at bare vi ikke gør noget for flygtningene, eller bare vi gør det et sted, hvor det er så billigt, at alle de fattige lande klarer problemerne for os, eller hvis vi bare lader være med at give ulandshjælp i det omfang, som vi gør nu, så kan vi også få det bedre i Danmark, og så kan vi i hvert fald også klare vores økonomi bedre.

Det synes jeg er synd. Og jeg synes i alt fald, at det er et problem menneskeligt set for os alle sammen, hvis det er den måde, vi skal tænke på, for så er vi tilbage i en holdning, der i virkeligheden stammer fra sidste århundrede, hvor det bare gjaldt det enkelte samfund, hvor de velstillede sagde: Vi er ligeglade med, om folk sulter på gaden, bare vi har det godt nok.

De problemer fra dengang er løst i vores samfund, men vi har nu et medansvar for, at de også løses i det internationale samfund. Derfor må en finanslovsdiskussion ikke komme til at gå på, om det er »os« eller »dem«, der skal bøde. Vi har nogle forpligtelser, og dem kan vi sagtens klare.

Min sidste bemærkning skal være til hr. Thor Pedersen, for jeg fik ikke en kort bemærkning tidligere. Jeg synes, det er helt legitimt, at hr. Thor Pedersen og jeg er uenige. Jeg synes, det er helt legitimt, at Venstres vurdering af Somalia-aftalen er anderledes end f.eks. CD's. Jeg synes, det er fint alt sammen, for ellers var der ikke forskellige politiske partier; så det er godt nok.

Men jeg kan ikke lide, at man stiller sig på Folketingets talerstol og bruger et usandt argument. Og jeg skal bare sige, at hr. Thor Pedersen sagde i den korte bemærkning, jeg ikke kunne svare på, at pengene i Somalia-aftalen skulle betales til nogle mennesker nede i Somalia. Det er ikke rigtigt. De penge – og det stod der i aktstykket – skulle bruges til at fjerne miner, til el, til veje osv. – alt det, der var forudsætningen for, at mennesker kan vende tilbage. Det var hverken flygtninge eller herligheder eller andre, der skulle have pengene. Det var noget, der skulle administreres af internationale organisationer, der kan den slags. Så skulle vi ikke lade være med at få den diskussion på et falsk grundlag? Vi kan sagtens være uenige, selv om man siger sandheden.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Nu ved jeg ikke, hvilket synspunkt CD har haft omkring sammenkædning mellem aftale om tilbagetagelse af egne borgere og så dette at yde bistand til Østsomalia og Somaliland. Der har været alle synspunkter i regeringen om, at der var sammenhæng. At man kun ville tage sine borgere tilbage, hvis man også fik hjælp. Så blev det til, der ikke var nogen sammenhæng. Og jeg ved ikke, hvordan det er i dag. Efter de officielle udsagn har der været flere meninger hos forskellige ministre i samme regering om, hvorvidt der var en sammenkædning.

Vi har sagt, at det vil vi ikke være med til, altså til, at man stiller særlige krav for at tage imod sine egne statsborgere – så vil man have penge med.

Det, vi har sagt, er, at vi gerne vil være med til at hjælpe i nærområderne, og det vil sige, at den hjælp, vi vil yde til midlertidige flygtninge, altså er til de lande, der er villige til i nærområdet at tage imod flygtninge, at vi dér er med til at bære den byrde som danskere, som europæere – altså i forbindelse med EU – og at vi gerne så et samarbejde, også med FN.

Vi vil overhovedet ikke ud på det skråplan, at man stiller krav af økonomisk art for overhovedet at tage egne statsborgere tilbage, som ikke er blevet anerkendt som flygtninge efter konventionen. Så enkelt er det.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg har lige haft fornøjelsen at være i FN i 4 uger for Folketinget, og vi mødte også FN's flygtningehøjkommissær.

Der er én mekanisme, jeg endnu ikke har hørt om derovre, men den er øjensynlig opfundet på Venstres landsmøde. Det er repatriering til nabolande. Jeg synes nok, at det er en utrolig – nå ja, i hvert fald noget af en begrebsforvirring.

Men til hr. Thor Pedersen vil jeg sige: Jeg er ked af, at hr. Thor Pedersen ikke ved, hvad CD mener, for jeg sad faktisk i Finansudvalget og sagde det, mens hr. Thor Pedersen var der. CD er det eneste parti, tror jeg, der aldrig har benægtet, at vi så en sammenhæng i de to ting.

Vi er ikke bange for at sige, at vi synes, det er en rigtig idé, at man bygger både bistandsmidler og alle de dér forskellige midler sammen med en offentlig indsats for at få flygtningene hjem. Vi synes, det er så uendelig logisk, at man siger: Jamen er der områder, der har det dårligt, så kommer ingen hjem. Men kan man fjerne minerne, kan man bygge vejene op, kan man lave el, kan man sørge for sygehusvæsenet dér, jamen så får folk også dels lyst til at blive der, dels lyst til at vende tilbage. Vi synes faktisk, det er uendelig logisk.

Jeg skal ikke blande mig i, hvad andre siger, og hvem der har sendt hvilke signaler hvornår. Jeg synes nu, regeringen var rimelig klar, men det er så min opfattelse af tingene. For CD's vedkommende er der ingen tvivl om, at der er en sammenhæng. Vi synes, den er rigtig, og det giver jo så et indhold i det med nærområdet i stedet for alle de andre fine ord, hvorefter man stemmer imod tingene, når de så endelig kommer op i et udvalg.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Jeg skal jo ikke referere fra Finansudvalgets møder, men jeg takker da for den klare erklæring om, at CD synes, det er en god idé, at man stiller krav om økonomisk hjælp for at tage egne statsborgere tilbage, som ikke er anerkendt som flygtninge efter konventionen.

Det er et ærligt synspunkt, CD har. Jeg vil blot sige, at det synspunkt har Venstre ikke. Vi anser det for overordentlig farligt overhovedet at skibe sig ind på den tankegang, at man kan stille økonomiske krav for at tage egne statsborgere tilbage, som ikke er anerkendt som flygtninge.

Når vi gerne vil hjælpe i nærområderne, altså med midlertidig understøttelse, dvs. finansiering af tag over hovedet, mad, uddannelse, skyldes det, at det jo er lettere at blive repatrieret, hvis man midlertidig har været i et nær-område, frem for hvis man er i gang med et integrationskursus i Danmark. Det fornemste i forhold til flygtninge er vel at hjælpe dem med at vende tilbage og ikke at hjælpe dem til at blive danske statsborgere.

Vi kan ikke i Danmark løse alverdens fattigdomsproblemer eller integrere alverdens flygtninge i Danmark, men vi kan hjælpe dem til anstændige livsvilkår, mens de venter på, at der bliver fred i det land, der er deres fædreland, og så efterfølgende hjælpe dem tilbage.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Hr. Thor Pedersen har en forbløffende evne til at pådutte én synspunkter, man rent faktisk ikke har haft.

For CD er flygtninge altså også mennesker, der er her i en periode, mens de ikke kan bo i deres hjemland, og derefter er det meningen, at de skal vende hjem. Sådan er det, og derfor er det i øvrigt, jeg af og til undrer mig over den fordanskning af flygtninge, som nogle partier så gerne vil have: de skal integreres, de skal lære dansk, de skal alt muligt. Jamen jo mere man lærer dem af den slags, og jo mere man lader dem indleve sig i den danske kultur, desto større risiko er der da stort set for, at de ikke vil tilbage igen.

Det er så en helt anden diskussion, men jeg vil da godt sige, at der var ikke tale om betaling til Somalia. Der var tale om, at man ordnede nogle forudsætninger gennem internationale organisationer, for at forholdene i Somalia kunne blive så gode, at de mennesker kunne vende hjem. Det var ikke en betaling til et land, for at nogen skulle vende hjem.

Hr. Heiselberg kan nikke lige så meget han vil, så har han ikke forstået et suk af det hele. Hvis han gik hjem og læste aktstykket – det gør hr. Heiselberg måske ikke, men hvis han nu for en gangs skyld læste et aktstykke – kunne det jo

være, at han også vidste, hvad det drejede sig om.

Men jeg må i al stilfærdighed sige, at det er meget, meget modigt, at vi, det rige Danmark, til nogle af de allerfattigste nabolande, som inden for de seneste år ved FN's hjælp har fået sendt i hundredtusindvis hjem til Somalia, bagefter skulle komme og sige, at vi hellere måtte anbringe dem, der kommer herop, nede i de fattige lande, der nu endelig er sluppet for en del af den byrde, som de har problemer med at klare, men som vi altså godt kan klare i det rige Danmark.

Men jeg ved da godt, vil jeg sige til hr. Thor Pedersen, at en gang imellem tænker man åbenbart mere på, hvordan det virker i forsamlingshusene herhjemme, når man skal stå og snakke flygtningepolitik, end hvordan det rent faktisk vil virke i de fattige dele af verden, som hr. Thor Pedersen med sit borgerlige menneskesyn skulle have meget, meget omsorg for, ligesom vi andre forsøger at have det.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg tror, det er vigtigt, at man i udlændingebatten vælger sit standpunkt med meget stor omhu.

Jeg forstår sådan set godt ræsonen i det, hr. Duetoft siger om, at hvis man nu lader være med at lære dem dansk og lader være med at integrere dem, får de ikke så meget lyst til at blive her, og så tager de nok hjem engang.

Det er vel det, der har ligget bag 10 års borgerlig politik, og det er vel årsagen til, at der ikke er lavet nogen ordentlig integrationspolitik i Danmark i de ti borgerlige regeringsår.

Men konsekvensen af det er altså også, at vi får et stort antal udlændinge, som ikke har haft nogen fair chance for at blive integreret i det danske samfund, som ikke har fået nogen fair chance for at bidrage til samfundet. Som bliver gjort passive, som bliver frustrerede, som måske for nogles vedkommende bliver drevet helt ud i kriminalitet i frustration over, at de ikke kan blive integreret her i samfundet.

Bagefter siger man, at det er da for galt, at de udlændinge opfører sig sådan, de må søreme sendes hjem, eller vi må stramme op over for dem, og så duer det jo ikke. Det er amoralsk, at man nægter dem de ressourcer, der skal til for at integrere dem, for så bagefter at sparke dem ud.

Jeg vil håbe, at CD sammen med os vil vælge det andet standpunkt, for jeg ved, at CD grundlæggende tænker humanitært på det her område. Jeg vil håbe, at CD vil vælge det standpunkt, at for at give dem en menneskelig behandling er vi nødt til også at integrere dem, give dem muligheder for at lære dansk, give dem muligheder for at forstå det danske samfund.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Når hr. Duetoft taler så varmt om næstekærlighed og mennesker, vi skal hjælpe, glemmer hr. Duetoft, at næstekærlighed forhåbentlig bør gælde flest mulige individer.

En af fiduserne ved Fremskridtspartiets flygtningepolitik er, at vi ønsker at hjælpe flest mulige individer, og det gør man altså ved at hjælpe folk i nærømråderne. Derfor er det urimeligt at stå her på talerstolen og sige, at vi simpelt hen bare vil sende folk tilbage til nogle dybt fattige lande i naboområdet, for de dybt fattige lande i naboområdet kan jo hjælpes tilfaldt for de midler, vi bruger på at give nogle få flygtninge, der kommer herop, en luksustilværelse. De flygtninge, der kommer herop, er ikke efter dansk standard få, men de er få i forhold til, hvor mange der rent faktisk har brug for hjælp ude i den store verden.

Hvorfor skal vi tage nogle herop, ansætte tusindvis af sagsbehandlere og tolke, og hvad ved jeg, til nogle kanonhøje lønninger, så de som sådan et efterflow kan få store, fede stillinger på bekostning af flygtninge, når vi for de samme midler kunne hjælpe 10, 14 eller 20 gange så mange individer i nærømråderne? Der mangler vi jo et seriøst svar fra bl.a. hr. Duetoft. Hvorfor skal vi ikke hjælpe nogle flere individer, være medmenneskelige over for nogle flere mennesker frem for at give nogle få en luksustilværelse i Danmark?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg tror, at denne debat også hører hjemme andre steder.

Jeg vil godt sige til hr. Kim Behnke:

1) Jeg kender ikke til de tårnhøje lønninger, 2) jeg kender ikke til de tusindvis af ansatte, 3) jeg kender ikke til de flygtninge, der har luksustilværelser i Danmark. Det kan godt være, hr. Kim Behnke kan komme med et enkelt eksempel på én, som har misbrugt systemet, men det skal jo ikke tegne alle de andre. Men lad os

endelig få denne diskussion på et andet tidspunkt end i korte bemærkninger, for der er jo sammenhæng i tingene.

Jeg mener, at det dér med nærområdet er en meget stor fidus, hvis man lægger det i det, som hr. Kim Behnke fortæller.

Så må jeg sige til hr. Jes Lunde, at mit udgangspunkt ikke er, at man skal gøre, som man gjorde med bosnierne i starten, hvor man nærmest bad dem om at komme til Danmark og sætte sig på deres hænder og ikke gøre noget som helst. Selvfølgelig mener jeg, at de skal inddrages, og jeg mener også, det er nødvendigt at lære dansk. Det, jeg vender mig imod, er, at nogle mener, at hovedformålet er i løbet af et halvt eller et helt år at sørge for, at alle er blevet danske og ved, at de ikke må gå med tørklæde, og at de ikke må gøre det ene og de ikke må gøre det andet, at de skal lære dansk på alle mulige måder og områder, helst ikke må have noget som helst tilbage af deres egen identitet og kultur, og hvad ved jeg, for de skal alle sammen rende rundt og spise øllebrød ligesom os andre.

Det er det, jeg vender mig imod, men jeg er en af de første til at sige, at flygtningediskussionen jo ikke handler om flygtningepolitik, og det er det, der er problemet. Flygtningediskussionen bør handle om, hvordan vi uddanner, hvordan de sociale forhold er, og hvordan boligforholdene er. Lad os få en boligpolitisk diskussion, en socialpolitisk diskussion og en uddannelsesmæssig diskussion, så er jeg sådan lidt ligeglad med, hvor de mennesker kommer fra. Der er nogle problemer, vi skal løse.

Det, der er gået galt, er, at man putter alle disse praktiske problemer ind i én kasse, og så siger man, at det er et spørgsmål om, hvor mange vi skal have ind i Danmark eller ikke have ind i Danmark. Det er at forvrænge debatten.

Så jeg kan berolige hr. Jes Lunde med, at vi ikke mener, at det er sidde på hænder-politik. Vi mener bestemt, de skal gøres i stand til at fungere i det danske samfund, men de skal ikke gøres til danskere, sådan som man åbenbart vil i den anden ende af salen.

Formanden:

Hr. Bjørn Elmquist som ordfører.

Bjørn Elmquist (RV):

Det kan være, at det er sidste gang, vor debat om finansloven foregår på denne måde, og det

er måske meget godt et eller andet sted. Der er jo forslag om, at vi skal til at have en ekstraordinær samling i første uge af september, umiddelbart efter at finanslovsforslaget er fremsat.

I år kunne det ikke lade sig gøre af praktiske årsager, bl.a. fordi en stor del af Finansudvalget var på rejse i Grønland på det tidspunkt. Om det kommer til næste år? Ja, det kan da godt være, det ikke falder så anbragt. Hvis der skal være valg i slutningen af september, og vi er midt i en valgkamp, kan det være, at det må udskydes endnu et år, men i mit parti, Det Radikale Venstre, er vi meget optaget af den nye ordning. Det ved jeg at andre partier også er, og jeg har lyttet til, hvad fru Pia Gjellerup sagde som Socialdemokratiets ordfører i sin indledning, hvor hun jo var inde på noget af det samme.

Et eller andet sted er det synd og skam, at der er så ringe – hvad skal vi kalde det – tilstedeværelse af Folketingets medlemmer og i og for sig også af pressen, når vi drøfter finansloven. Det tror jeg vil blive repareret ved den anden ordning, for dér vil finansministerens forslag være frisk fra fad, og alle de pressekommentarer, den presseinteresse, der er på det tidspunkt, vil så også kunne koncentrere sig om en debat her i salen, hvor Folketingets partier så kan fremsætte deres synspunkter.

Finansloven er meget vigtig derved, at den har med den politik, de politiske prioriteringer at gøre, som de partier, der står bag finansloven, i første række naturligvis regeringen og regeringspartierne, men også de, der får indflydelse på finansloven, har på de forskellige områder, og det er vigtigt, at man får snakket igennem, hvad pengene skal bruges til, og hvor de skal komme fra.

Overordnet var dette finanslovsforslag i august præget af den stabilitet, som også har præget den finanspolitik og den økonomiske politik, som regeringen har ført, også da CD var med i den og lidt længere tilbage endnu, da Kristeligt Folkeparti var med i den, altså en rolig udvikling bort fra stop and go eller stop-go-politikken, hvor vi det ene øjeblik tramper på bremsen, det næste øjeblik på speederen, og når det så kører for stærkt, voldsomt over på bremsen igen.

Jeg kan ikke lade være med at gøre den bemærkning, at de ændringsforslag, som man fra Venstres og De Konservatives side først og fremmest opererer med, og som jeg også kan forudse fra Fremskridtspartiets og vel også

Dansk Folkepartis side, når vi når så vidt, jo i meget vidt omfang stadig væk bærer præg af den gamle tænkning.

I vore korte bemærkninger til V's og K's ordførere var vi noget inde på det, og især til V's tror jeg, vi nåede det mest, nemlig at snakke om den kraftige omkalfatring, man lægger op til. Det er sådan set, ja, det er helt i orden, at man vil have samfundet skruet så meget anderledes sammen, som man lægger op til, men vi sætter altså fra radikal side spørgsmålstegn ved, at det kan gå så hurtigt som det, der lægges op til. De flaskehalse, man derved påfører systemet, hele samfundet, samfundsøkonomien og erhvervslevet, ville faktisk bremse for meget af det og have større skadelig end gavnlige effekt.

Da forslaget blev fremsat, var der flere, der var inde på også lidt a la sidste år, at dette forslag var lige ved at sætte danmarkskrekord i kedsommelighed, og det opfatter vi et eller andet sted som en ros til finansministeren. Det kan være, at finansministeren ikke bliver alt for glad for det, for det er jo rart at have underholdningsværdi, men finanspolitik må og skal ikke måles på underholdningsværdien. Den skal måles på sin seriøsitet, og at man fastholder det lange sigt, og det var det, man gjorde.

Der var også, da det blev fremsat og før fremsættelsen, tilkendegivelser fra regeringen om, at den var parat til, så snart der var de mindste signaler i den retning, at ændre, at præcisere og at stramme yderligere op. Lovforslaget var i sig selv moderat opstrammende, men jo ikke iøjnefaldende eller dramatisk, for det var der slet ingen anledning til. Der var en finanseffekt på minus 0,2 pct., så vidt jeg husker, og det vil altså sige, at man bremsede lidt på den økonomiske vækst.

Men det viste sig så her i begyndelsen af oktober, at der var anledning til at beskæftige sig nærmere med udviklingen i privatforbruget, og derfor fremsatte regeringen efter modne overvejelser, uden at det dog tog lang tid, et forslag om det økonomiske indgreb, som senere hen skabte en vis dramatik umiddelbart før skolernes efterårsferie, hvor vi havde åbningsdebatten her i Folketingssalen. Ved håndfast optræden af statsministeren og den øvrige regering endte det jo med, at vi i løbet af ganske få dage fik forhandlet et forsvarligt økonomisk indgreb på plads. Jeg skal ikke gå i detaljer med det, men sige, at det opfylder præcis det, som vi også fra radikal side mente var formålet med det.

Vores ordfører under åbningsdebatten, hr. Jørgen Estrup, talte om, at det var målet og proportionerne i indgrebet, der var vigtigt, altså at det især var det private forbrug, der skulle holde for med op til 5 mia. kr., og så var der lidt på den offentlige sektor, 2 mia. kr., så ud af de 7 mia. kr., man samlet får fat i, skal de fem syvendedele komme fra den private sektor i form af opsparing, og de to syvendedele fra den offentlige sektor.

Jeg vil takke Venstre og De Konservative for den konstruktive indstilling, de ved den lejlighed lagde for dagen. Jeg skal nok lade være med at håne dem eller tale nedsættende om, hvordan de vendte på en tallerken efter en kategorisk afvisning; det skal jeg nok lade være med at stå og bore i, for det er jo passé. Nu er det den konstruktive indstilling og viljen til også fra Venstres og De Konservatives side at samarbejde med regeringen, sådan at vi kan fastholde det overordnede økonomiske mål: en stærk og sund dansk økonomi til glæde for os alle sammen.

Ud over det, at finansloven har med det økonomiske sigte at gøre, afspejler den også de politiske prioriteringer, var jeg inde på i starten, og vi tegner med det finanslovsforslag, der her ligger til første behandling, fra regeringens side en klar tryghedsprofil over for den danske befolkning. Det går på den sociale velfærd, som vi løbende, kontinuert og uden at stoppe holder under revision. Der er ting og sager, der kan kravle ud ad en tangent og udvikle sig forkert, og dér går vi så ind og får det stoppet, og vi har under stadig overvejelse, hvordan vi kan fastholde grundlaget for dansk velfærd. Der bliver opdateret, der bliver ændret, og jeg synes faktisk, man må sige, at regeringens ministre og de to regeringspartier hele tiden lægger stor kreativitet for dagen.

Der er nogle, der er utålmodige og synes, det skal gå meget stærkere. Dem har vi også nogle af i mit eget parti og blandt vores vælgere, og det er jo altid spændende i pressen at berette om, at der nu er nogle, der vil skælde ud på deres eget parti. Men vi mener, at den hastighed, det har her, er forsvarlig. Det holder sig inden for vores regeringsgrundlag, og jeg synes også, vi skal markere ved denne lejlighed, at vi også med denne finanslov fastholder den reformlinje, som har været så klar og så typisk for denne regering.

Der er nogle, der undervejs har fået galt i halsen, at statsministeren talte om, at der skulle

holdes en reformpause, og det har vi fået revet i næsen igen og igen. Jeg skal da for god ordens skyld fastslå, at det, statsministeren talte om ved den lejlighed – og det har han selv forklaret igen og igen – var arbejdsmarkedsområdet, hvor vi jo havde lavet en aftale med De Konservative, og hvor vi så skulle have tid til, før vi kastede os ud i nye ændringer og revisioner på området, at få gennemført de ting, der var aftalt.

Vi tegner, som jeg sagde, et trygt samfund med dette finanslovsforslag, et samfund, som vi her i landet kan være i, ligesom det er vores opfattelse i Det Radikale Venstre, at man kan færdes trygt på gader og stræder. I den forbindelse kan jeg ikke lade være med at citere en klog dame, professor i statskundskab Lise Tøgeby, som jeg tror stort set alle partier efter udvalget for magtudredning, som var nedsat her i Folketinget, var enige om at sætte i spidsen for det hold af forskere, som skulle prøve at udrede videre, hvordan magtfordelingen var i Danmark.

Hun blev spurgt af Politiken forleden dag om nogle ting i forbindelse med udlændingedebatten, men det er jo også noget, der kan gå på andre holdningsspørgsmål, f.eks. det dér med at kunne gå trygt på gader og stræder i land og by. Hun sagde til Politiken den 21. oktober i år, at politikerne i debatten ofte reagerer på et ekko af de negative budskaber, som de selv har udsendt. Og jeg skal citere hende lidt mere udførligt. Hun siger:

»Med vores undersøgelse . . .«, og det var en undersøgelse, man foretog i 1995 af danskernes holdninger til flygtninge og indvandrere, . . . påviste vi, at det i høj grad er medierne, der skaber en slags virkelighed ved at berette om såkaldte nyheder, som politikerne reagerer på. Jeg mener fortsat, at det er tilfældet. Meget tyder på, at politikerne for tiden handler på grundlag af stærkt overdrevne forestillinger om vælgernes synspunkter og reaktioner, som så cementeres af opinionsmålingerne. Vi har at gøre med en spiraleffekt, som i høj grad er medieskabt. Og det bliver alvorligt, når politikerne giver efter og handler på grundlag af nogle forestillinger, som der reelt ikke er belæg for.« Lise Tøgeby, professor, i Politiken den 21. oktober d.å.

Jeg mener, det er kloge ord, og at vi som politikere har et ansvar for at udvise mod og fasthed.

Der er nogle i denne sal, der har det som yndlingsbeskæftigelse at skælde mit parti og min person ud for at være slapsvanse, at være for slatne på det ene og det andet område, men de selv samme politikere har ikke mod og mandshjerte m/k til at stå op over for, hvad de tror er en folkebølge og sige: »Ved I hvad, det her er, hvad vi vil, og hvad vi kan stå inde for.«

Jeg siger ikke hermed, at vi som folkevalgte skal være fjerne over for, hvad der foregår og måtte foregå i befolkningen eller i dele af befolkningen, for det er ikke noget entydigt bilde, men vi har som folkevalgte også en pligt til at stå op og sige: »Det her er, hvad vi mener, her er der en grænse for os,« og ikke bare løbe efter hinanden ud og ville spille højre wing, eller hvad det nu er, man kommer til at spille på det fodboldhold, som et folkevalgt organ udgør.

Der er anmeldt nogle besparelsesforslag fra Venstre og De Konservative, og vi ved jo også, at hr. Kim Behnke har skuffen fuld fra de andre år, og at vi igen i år fra Fremskridtspartiet vil se en lang, lang række forslag.

Fru Pia Kjærsgaard var inde på nogle talstørrelser i sit indlæg, og jeg synes, de var meget glædelige naturligvis for os alle sammen, håber jeg da, og ikke bare for regeringspolitikere. I 1993, og det være sagt uden malice, hvem der havde regeringsansvaret, kom man op på et underskud på de offentlige budgetter på 35 mia. kr., og nu i 1998 forudser man, at vi når op på et overskud på 17 mia. kr., altså en forskel på 52 mia. kr. Det er sket i en stabil, kontinuert udvikling, men alligevel er det jo ganske store beløb, der er blevet flyttet.

Når vi nu tager de 52 mia. kr., som man kan sige har bevæget sig fra 1993 til 1998, 5 år, og sammenligner med det, som Venstre og De Konservative gerne vil på bare årets finanslov, hvor de taler om 23 mia. kr. i besparelser, hvilket altså er næsten halvdelen af det beløb, som man har rykket den samlede offentlige sektors balance med over en 5-årig periode, er det simpelt hen besparelsesforslag, som ville slå det danske samfund omkuld.

Jeg spurgte hr. Thor Pedersen efter hans indlæg, om han ville fortælle os, hvor mange offentligt ansatte der skulle væk, jeg brugte ordet fyres, som måske ikke er særlig rart, så vi kan da godt prøve på at kalde det noget andet, f.eks. fritstilling, hvis det var det, der gjorde, at hr. Thor Pedersen ikke turde svare. Men realiteten er altså, at der er nogle, der skal væk fra

den offentlige sektor. Hvor mange er det, der som følge af disse 23 mia. kr. skal væk? Det vil vi sådan set godt vide, men ellers skal vi jo nok finde en lejlighed til at komme ind på det.

Dette års finanslov skulle gerne kunne blive vedtaget med et bredt flertal. Det lykkedes jo sidste år, og tryllekunstneren, som nogle har kaldt vores finansminister, skal måske igen ud på slap line. Det kan godt være, at opgaven i år ikke er så voldsomt besværlig. Vi håber på konstruktive forhandlinger, i det omfang det bliver nødvendigt.

Vi kan dog sige, som jeg var inde på undervejs, at et eller andet sted er det måske startet meget godt. I foråret var vi allerede i gang med venstrefløjens og fik lavet noget med SF og Enhedslisten, og nu har vi så lavet noget med V og K, og alt sammen bekræfter altså, at regeringen er handlekraftig og plejer at få sine resultater igennem. Lad os se, om ikke også det skal lykkes med finansloven i år.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Jeg vil indrømme over for hr. Bjørn Elmquist, at det altid har naget mig lidt, at jeg ikke kan forstå radikal tankegang. Det har egentlig altid været et problem for mig, når man lever i en så politisk verden som den, der er her på Christiansborg. Jeg har fundet lidt trøst hos min 89-årige mor, der siger: »Thor, livet er for kort til at forstå De Radikale.« Det er hendes erfaring.

Men jeg er lige ved at tro, at jeg alligevel i dag vinder lidt ind på at forstå radikal tankegang, for hvad var det, hr. Bjørn Elmquist sagde? Jo, når vi talte om vold, problemer med vold, lov og orden, var det i virkeligheden tit og ofte et ekko af noget, vi selv sagde om noget, vi forestillede os.

Nu begynder jeg måske at forstå problemet, som hr. Bjørn Elmquist ser det, for når vi i tv fra Århus ser gadekampe, skudepisoder, folk, der bliver skudt, så lad os lige forestille os, at det slet ikke er virkeligheden. Når vi ser tilfældige mennesker uden egen skyld blive overfaldet på banegårdscenetre i Odense, slået ned, fordi unge bander vil gøre sig til helte, sparket til, hoppet på, så er det altså noget, vi forestiller os; det er ikke noget, der sker.

Når vi i København oplever, at uskyldige mennesker bliver overfaldet, slået ned og sparket, så er det noget, vi forestiller os. Jeg begynder at forstå den verden, hr. Bjørn Elmquist lever i. Det er en forestillet verden, men proble-

met er altså, at vi andre lever i den virkelige verden, hvor vi ønsker, at der skal være lov og orden.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

I en af mine korte bemærkninger til fru Pia Christmas-Møller tidligere på dagen sagde jeg, at der selvfølgelig fandt disse voldelige episoder, disse voldsoverfald sted. Selvfølgelig, siger jeg, for desværre er det jo en selvfølge, at sådan noget foregår i et samfund, og det lukker vi på ingen måde øjnene for.

Men dér, hvor jeg mener man overdriver og puster til noget, er, når det berettes videre, at man ikke kan færdes trygt på gader og stræder i Danmark. Man ser bort fra det statistiske materiale, som vi har fået i rigspolitiets voldsofferundersøgelse fra 1995, som blev offentliggjort her i foråret, for det viser netop, at voldsforbrydelserne samlet i Danmark – jeg taler ikke om, hvordan det har været på specifikke steder, Odense banegårdsplads, eller hvor det ellers kan være, men samlet i Danmark, er faldet, og hvordan de rå voldsoverfald, som vi også ser alt for mange eksempler på, ikke er taget til i antal.

Det mindsker naturligvis ikke vores forpligtelse til at prøve at ændre på det, men det, jeg refererede til, vil jeg sige til hr. Thor Pedersen, var, at man fra Folketingets og fra ellers ansvarlige politikeres og politiske partiers side bare puster videre til det og ikke gør det klart, hvordan problemets reelle omfang er.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Det er altså ikke for at forstyrre hr. Bjørn Elmquists forestillingsverden, men jeg vil da godt sige, at hvis man tager tallene, er antallet af anmeldte voldsforbrydelser alene fra 1984 til 1996 steget med ca. 63 pct., og antallet af personer, der er idømt frihedsstraf for vold, er næsten fordoblet.

Det er det virkelige billede, og det er altså det, der ikke passer med hr. Bjørn Elmquists forestillede virkelighed.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Nu fik jeg ikke at vide, hvilken kilde hr. Thor Pedersen læste op af, men jeg henviste til den voldsofferundersøgelse og diskussionen om de mørketal, som man taler om, hvorvidt der er et

stigende antal, der ikke anmeldes, eller om der er et stigende antal af de forbrydelser, der begås, der anmeldes.

Men tag fat i voldsofferundersøgelsen, tag fat i den seneste beretning, der er kommet fra Københavns politi, tag fat i Rigspolitechefens årsberetninger, og lad os så snakke tal.

Formanden:

Hr. Kim Behnke som ordfører.

Kim Behnke (FP):

Jeg er glad for, at det er sidste gang, vi holder finanslovdebat under de omstændigheder, som har udviklet sig igennem de sidste år.

Jeg har kun haft fornøjelsen af at aflægge finanslovindlæg for Fremskridtspartiet ti gange, men der er sikkert nogle, der har gjort det endnu flere gange, og som vil kunne huske, at går man år tilbage, var der en fyldt sal, og det var endnu mere en pressemæssig begivenhed, at finanslovsforslaget skulle førstebehandles.

Det er det ikke længere, og i år er der jo mindst tre grunde til det. For det første blev finanslovsforslaget fremsat tilbage i august måned og blev allerede på det tidspunkt udnævnt, som nogle har gentaget her i dag, til den kedeligste finanslov nogen sinde.

For det andet har vi allerede på nuværende tidspunkt fået over 10 cm ændringsforslag fra finansministeren. Det er ikke, fordi det er nogle med særlig dramatik i, men fordi det er en række fremskrivninger af statistiske kendsgerninger om større eller mindre salg af biler og overvejelser om, hvordan moms og punktafgifter udvikler sig. Det gør jo, at det finanslovsforslag, som ligger i en indbundet, trykt version fra august måned slet ikke er det, der nu gør sig gældende.

Det tredje er, at vi for fjorten dage siden havde en nok så dramatisk torsdag, som endte med et lille mini ATP-forlig mellem regeringen og Venstre og De Konservative, og det blev jo straks udråbt til at være begyndelsen på finanslovforhandlinger, forhandlinger, som man har forventning om vil ende med et forlig mellem regeringen og Venstre og De Konservative, eller som i alle tilfælde ender med, at Venstre og De Konservative traditionen tro stemmer for finansloven, uanset hvor elendig den er.

Noget af det, finansministeren har gjort meget ud af på det seneste, er at rose sig selv og regeringen for, at man nu endelig har fået overskud på statens finanser. Man praler i den sene-

ste budgetoversigt med, at vi nu er nået op på 10 mia. kr. som forventet overskud i 1998, og det er da også et dejligt tal.

Blandt dem, der gennem årene oftest har efterlyst et plus på statens finanser, er jo Fremskridtpartiet, og derfor kan vi jo umiddelbart være tilfreds med, at der nu endelig er kommet et plus på statens finanser, men i en offentlig økonomi er der jo mindst tre måder at skabe et overskud på:

Man kan gøre det, som Fremskridtpartiet synes er det gode og mest fornuftige, nemlig at reducere udgifterne. Det er ikke sket. På alle punkter i finansloven er der tale om, at udgifterne i 1998 vil blive større end både i 1997, 1996 osv. Den anden mulighed er, at man forøger sine indtægter, og det har man jo uægtelig også gjort ganske grundigt gennem årene, altså forøget sine indtægter, hvilket betyder, at man forhøjer skatter og afgifter.

Den tredje mulighed er den, som den nuværende finansminister har gjort sig til ekspert i: at lave nogle ommøbleringer af pengene, så det ikke ser ud, som om folk kommer til at betale mere. I stedet for at betale sine afgifter og skatter til det offentlige på en bestemt dato, fremskynder man betalingen, og det pynter jo på statens finanser. Men for den lille håndværkermester betyder det, at det er hans likviditet, det går ud over, og for den store multinationale koncern betyder det, at de ikke længere gider have deres hovedsæde i Danmark, men flytter til Irland.

Man har altså på den måde formået at flytte en lang række penge rundt på finansloven, så det ser ud som om, der er opstået et overskud. Man må sige, at det er en elegant handling, og finansministeren bliver da også i international sammenhæng rost for på den måde at opfinde nye metoder til at få finanserne til at se positive ud.

Jeg kan huske, at en af de største overraskelser, jeg selv fik for ti år siden, var, at man i statslig bogføring taler om negative udgifter og negative indtægter. Dengang var det DSB, der var det mest håndgribelige eksempel. I stedet for at sige, at DSB dengang havde et årligt driftsunderskud på 3,9 mia. kr., så bogførte man det i stedet for som en negativ indtægt på 3,9 mia. kr. Det er jo smart, for så ser det ud, som om indtægterne ikke er helt så store, og så ser det ud, som om udgifterne heller ikke er helt så store.

Men det er altså en bogføringsmetode, og hvis det var et privat aktieselskab, der gjorde det samme, og som afleverede regnskabet i Selskabsstyrelsen, så ville selskabet ret hurtigt få en anmærkning. Jeg er sikker på, at skatteministeren hurtigt ville komme efter de mennesker med besked om, at den form for bogføring vil man ikke finde sig i; men det er nøjagtigt det samme, der gør sig gældende med en række af de ommøbleringer, som finansministeren har opfundet de seneste år. Hvis det var private virksomheder, der datterselskaberne imellem lavede den slags ompostinger, ville det blive påtalt, og det ville blive påtalt med rette.

Det, regeringen ikke taler så højt om lige i øjeblikket, er statens gæld. Det kan jeg selvfølgelig godt forstå, for det er jo ikke særlig charmerende, at man bærer rundt på en statsgæld, der brutto er på over 800 mia. kr. Bevares, man gør en række forsøg på at bringe bruttogælden ned ved at modpostere penge fra Den Sociale Pensionsfond og andre steder, men kendsgerningen er altså, at de danske skatteydere gennem statens gældsætning hæfter for over 800 mia. kr.

De penge kommer man til at betale på et eller andet tidspunkt, og dér hjælper det altså ikke at have et årligt overskud på statens finanser på 10 mia. kr. Man skal ikke have lært hovedregning ret længe for at kunne regne ud, at så vil det tage 80 år at få den store gæld nedbragt. Der skal ganske andre ting til for at få statens finanser til at hænge sammen, og svaret er ikke finanslovsforslaget for 1998. Svaret er heller ikke, at man går ud og plager den danske befolkning med yderligere skatter og afgifter.

Vi har været meget tilfreds med, at OECD på det seneste nok en gang har dokumenteret, at det kan godt være, at Danmark ikke kan blive verdensmester i at spille fodbold, det ved vi ikke endnu, men vi ved, at Danmark i hvert fald kan blive verdensmester i fortsat at have det højeste skattetryk. OECD har således dokumenteret, at en dansk børnefamilie – altså dem, man ellers vil gøre det så godt for – betaler 63,5 pct. af deres penge i skatter og afgifter. Der er ingen andre steder i verden, hvor en familie bliver flået så meget.

Se, når man så konfronterer politikkerne med dette – de politikere, som har lavet de høje skatter og vedtaget de høje afgifter – er svaret: Ja, men til gengæld får denne børnefamilie også en overflod af gaver fra det offentlige i form af mere eller mindre gratis børnepasning, i form af

gratis biblioteker, i form af at køre på vejene og komme på sygehuset, hvis man da ellers ikke fejler en sygdom, hvor der er venteliste.

Men det er altså en familie, hvis økonomi er spændt så hårdt op, at der ikke er plads til ret mange udskjelser, som jo ikke kommer i form af, at familien er ude at købe skrabelodder og på anden vis forsøger at forøge familiens indkomster. Nej, udskjelserne kommer, når girokortene dukker op fra varmekærter, vandforsyningsselskabet, elselskabet og de andre steder, for dér opdager man, at mens indkomstskatten forsøges holdt i ro i disse år, er det nye trylleord blevet grønne afgifter og skatter.

Vi er nu nået op på, at der opkræves over 40 mia. kr. i grønne skatter og afgifter. Det er et svulmende beløb og særligt i forhold til, at vi for få år siden slet ikke opkrævede grønne skatter og afgifter i Danmark.

Miljøet bliver brugt som argument, men hvis det argument skulle holde, hvis formålet med at opkræve de grønne skatter og afgifter var, at vi skulle gøre noget ved miljøet, så burde der være tilsvarende posteringer på finansloven. Ikke at Fremskridtspartiet synes, at de skulle være der, men der burde være tilsvarende posteringer på finansloven, hvor man gik ud og forbedrede miljøet for de samme penge.

Men formålet med en lang række af de skatter og afgifter er jo, at finansministeren skal bruge penge til at give væk i ulandsbistand, skal bruge penge til at udbetale tilskud til et hav af interesseorganisationer, til erhvervstilskud og alt muligt andet. Det bliver en lang række af de penge brugt til, men for den lille familie, der har svært ved at få økonomien til at hænge sammen, er den slags skatter og afgifter med til at ødelægge det og gøre det surt.

Ser vi på finanslovsforslaget for 1998, er der igen tale om, at finansloven vil have en lang række områder, hvor udgifterne stiger. Vi har hørt det argument i dag, at det er et kray fra befolkningen. Det er befolkningen, der kræver, at udgifterne stiger, men det er noget vrøvl, for en lang række af de ting, der i disse år kommer på finansloven som nye udgiftsområder, er ikke noget den almindelige hr. Jensen eller fru Petersen har fundet på.

Det er noget, der er opfundet i interesseorganisationer, der kan se egen interesse i at få nye udgiftsområder med. Det er noget, der bliver udvirket i det politiske miljø og ikke mindst i embedsmiljøet. Det er dér, man finder på disse udgifter. Embedsmænd, der er blevet ansat og

pludselig er blevet til kontorchefer, kigger sig omkring på det tomme kontor og ved ikke, hvad de skal få tiden til at gå med, og så kan man altid nedsætte et nyt råd eller et nyt udvalg og få sit skrivebord fyldt med papirer og folk ansat under sig. Den slags ting er med til at give offentlige merudgifter, uden at befolkningen på nogen måder har stillet krav om det.

Der bliver jo også flere offentligt ansatte. Kendsgernerne fortæller os, at her i 1997 ansættes der ca. 100 nye medarbejdere i den offentlige sektor om dagen. Også om lørdagen og om søndagen. Selv om kontorerne måske slet ikke er åbne, bliver der ansat ca. 100 nye medarbejdere hver eneste dag.

Det går selvfølgelig ikke, for hver eneste af de medarbejdere har jo en meget stor udgiftspukkel efter sig. De skal have kontorer at sidde i, de skal have en computer at arbejde ved og minsandten måske også papir og kuglepen. Derfor skubber denne eksplosion i antallet af offentligt ansatte, som vi oplever i de her år, en udgiftspukkel foran os, som i de kommende år vil belaste budgetterne ikke alene i staten, men så sandelig også i landets kommuner.

Det er jo derudover heller ikke alle, der bliver brugt til at forøge kvaliteten på plejehjemmene eller til at passe børn. Det er der nogen af dem der gør, men der er også en lang række af dem, som er det, der på populært dansk hedder bureaukrater eller skrankepaver, som udelukkende bliver ansat for at sidde og plage befolkningen med yderligere skemaer og statistikker. De politikere, som har ansvaret for det her, gemmer sig ofte bag ved det argument, at det er befolkningen, som selv har fundet på det.

Jeg har i dette efterår forsøgt at tælle sammen, hvor mange breve jeg har fået fra forskellige interesseorganisationer, der gerne vil på finansloven. Jeg er indtil videre nået op på 23 breve; og jeg er sikker på, at hvis man sidder i Socialdemokratiet, i Venstre eller hos De Konservative, så er antallet af henvendelser større, for mange af dem er nok klar over på forhånd, at Fremskridtspartiet næppe er det rette sted at udøve lobbyisme. Men de skriver lange breve og vil gerne have møder med os, fordi lige præcis deres sag er så fantastisk vigtig, og bevares, sidder man med dem på tomandshånd, kan man da også udelukke resten af verden og sige: Ja, jeres sag er vel nok vigtig. Men hvis sagerne er så vigtige, er der jo ingen grund til, at de kommer på finansloven, og hvis deres sager

virkelig har så folkelig opbakning og understøttelse, vil de jo sagtens kunne eksistere ved hjælp af donationer fra den befolkning, de så gerne vil hjælpe.

Det er bare ikke tilfældet. De vil gerne på finansloven. Det er nemlig nemmere, for når man først er kommet på finansloven, kan man være der i årtier og få udbetalt store skatteyderfinansierede tilskud hvert eneste år. Så kan man bygge store kontorer og få medarbejdere ansat i sin interesseorganisation, som kan lægge yderligere pres på politikerne, og den dag Fremskridtspartiet formaster sig til at stille et ændringsforslag om, at de pågældende bør udgå, så har man en hoben af medarbejdere til at fortælle resten af Folketinget, at det er det vigtigste i verden, at de forbliver på finansloven.

Jeg optalte for et par år siden, hvor mange af den slags organisationer og bevægelser der findes på finansloven, og jeg nåede til over 150, og går man ind og kigger på dem, har hver af dem en forhistorie, hvor svage politikere har ladet sig overbevise, hvor svage politikere har glemt at bruge det vigtige ord nej, når de kommer og beder om at komme på finansloven. Dette år vil givetvis også, når vi når midten af december måned, udvise et par ændringsforslag, hvor nye organisationer er kommet på.

Derfor er det urimeligt, når man hævder, at besparelser på finansloven automatisk vil udløse nedskæringer i bistandshjælpen og nedskæringer for folk, der er på pensionsordninger eller på efterløn. Der er faktisk et kæmpepotentiale ved at gå ind og spare ved at fjerne alle disse interesseorganisationer fra finansloven.

Denne evne til at kunne sige nej findes jo hos politikerne i anden sammenhæng, for når vores hjemløse og når de, der ikke får ordentlig behandling på sygehusene osv., kommer og beder om at få penge stillet til rådighed, rækker man hænderne i vejret og siger: Desværre, det kan ikke lade sig gøre, der er ikke plads på budgetterne. I må kunne forstå, at vi ikke har et uendeligt antal kroner.

Det er rigtigt, og det er en rigtig betragtning, at vi ikke har uendeligt med penge. Men i stedet for at bruge pengene på et hav af interesseorganisationer og erhvervstilskud og alt muligt andet pjat, burde man efter Fremskridtspartiets opfattelse primært anvende skatteydernes penge til at hjælpe dem, der har mest behov i vort samfund.

Man burde bygge finansloven op på den måde, at man havde en lang ønskeliste. Det kan

da godt være, at nogle af disse interesseorganisationer kommer med på ønskelisten, men de står langt nede på den. Og så starter man fra en ende af og spørger: Skal vi have udbetalt folkepension? Ja, det skal vi, og hvad koster det? Og så fortsætter man ellers ned ad listen og på det tidspunkt, hvor pengekassen er tom, kan det godt være, at man ikke har givet tilskud til en kunstner, som vil udstille sine egne ekskrementer, rådne grise eller alt muligt andet pjat.

Det kan da godt være, at vi må sige nej til dem, men efter Fremskridtspartiets opfattelse er det fuldt berettiget at sige nej frem for at sige ja og derved sige til fru Jensen, at hun desværre må gå hjem til sin døende mand og fortælle ham, at han ikke kan komme til behandling på hospitalet, for det er der ikke penge til.

De hjemløse nåede jeg lige at nævne. Og det er jo næsten til at græde over, at vi har mennesker gående rundt i det danske samfund, som kan kigge på vejret og se, at vinteren nærmer sig. De skal tilbringe endnu en vinter ved varmluftskanalerne fra supermarkederne, fra Det Kongelige Teater eller andre steder, hvor man blæser varm luft ud om natten, mens de kan se, at folk, som kommer rejsende hertil fra den halve jordklode, får en noget anden og ganske meget mere luksuriøs behandling:

De starter med at komme i Røde Kors' modtagecentre, hvor der er behageligt og rart, der er farvejernsyn, mad tre gange om dagen osv. Så overgår de til Dansk Flygtningehjælp og til et integrationsprogram, og derefter kommer de ud i kommunerne, hvor kommunerne minsandten har pligt til at finde et sted, hvor de kan bo. Når kommunerne ikke kan finde tilstrækkelig mange almennyttige boliger, har kommunerne råd til at gå ud og tilbyde private udlejere, at de mod 14.000 eller 15.000 kr. skal stille lejemål til rådighed for en udlænding.

Men når posedamen, vagabonden, når den dansker, som er hjemløs og ikke har et sted at bo, henvender sig til kommunen, så får de her i København at vide, at der fremover er 300 færre pladser på herbergerne, fordi Københavns Kommune i en eller anden arrigskab over ikke at kunne få nok tilskud fra staten har besluttet, at man vil lukke en tredjedel af herbergspladserne.

Det er den forskel, folk oplever i det danske samfund, og så kan jeg godt forstå, at der er nogle, der bliver rasende på politikerne her i Folketinget, når der er den forskelsbehandling. Tænk, om vi gav vores hjemløse en barak at bo

i med en kvalitet svarende til den, man tilbyder flygtninge, der kommer rejsende hertil, så ville mange af de hjemløse være mere end tilfredse, men de får at vide, at der lukkes 300 herbergspladser. Efter Fremskridtspartiets opfattelse har denne finanslov så sandelig nogle mangler, når vores samfund er blevet sådan indrettet.

Hvis vi fortsætter på udlændingeområdet, er det jo nærmest pinligt, at landets finansminister ikke er i stand til at redegøre for, hvor mange penge vi bruger på udlændingeområdet. Man kan slå op i finansloven og se, hvor mange medarbejdere der sidder og svarer på ansøgninger rundt om i direktoraterne, og se statistikker over, hvor mange telefoner de tager pr. medarbejder pr. år osv. Den slags statistikker er der, selv ned til den mindste sag kan man slå op i finanslovens bemærkninger. Men er der en, der godt kunne tænke sig at slå op og se, hvad det egentlig koster, at vi har flygtninge og udlændinge her i landet, skal man for det første selv lede nogle steder, og for det andet opdager man, at svaret langt fra er fyldestgørende.

Med det apparat, som finansministeren har til rådighed i ministeriet, så burde det være muligt at give befolkningen et svar på, hvad det koster, og når man ikke giver befolkningen det svar, skyldes det, at man ikke tør give befolkningen svaret, for man er bange for, at når den danske befolkning får kendskab til, hvad det rent faktisk koster, vil de rejse sig i oprør over, at det er så mange penge.

Efter Fremskridtspartiets opfattelse bør man ikke spille flere kræfter på at lave alle mulige ligegyldige økologiske beregninger over, om det nu er mere eller mindre økologisk, når ministre kører rundt i store mercedes'er frem for at køre rundt i KA-biler, eller hvordan det nu er, SF gerne vil have beregningerne i finansloven. Næh, brug hellere et afsnit i finansloven til at fortælle, hvor mange penge vi bruger på befolkninger, der ikke har noget med Danmark at gøre.

Et af de argumenter, finansministeren flittigst har brugt i dette efterår, er, at hvis f.eks. Fremskridtspartiet skulle få større politisk indflydelse her i landet, så ville det betyde, at de mennesker, der er på bistandshjælp, på dagpenge eller på efterløn, sådan nærmest ville blive kastet ud i rendestenen, hvor de kan ligge og dø. Jeg skulle hilse og sige, at fra Fremskridtspartier er der ingen forslag om, at bistandshjælpen skal sættes ned, at dagpengene skal

sættes ned, eller at efterlønnen for den sags skyld skal sættes ned.

Det, vi har et forslag om i Fremskridtspartiet, er, at man sætter indkomstskatten, skatten på arbejde, ned. Og den operation kan man lave på en sådan måde, at når de mennesker, som står op kl. 5 om morgenen for at være på arbejde kl. 7 for at stå på en fabrik eller på en murerarbejdsplads, kommer hjem, så oplever de, at de har lidt flere penge med hjem, end dem, der har tilbragt dagen med at se fodbold i fjernsynet, fordi de er på bistandshjælp, har orlov eller er på dagpenge.

Der er altså ikke tale om, at der er nogle ydelser, der skal sættes ned. Der er tale om, at de mennesker, der går på arbejde og er med til at holde det danske samfund i gang, skal forkæles; de skal have det bedre.

Det er oven i købet sådan, at OECD har givet os det råd, at hvis vi sænker skatten på arbejdet, så kan vi starte nogle flere arbejdspladser. Hurra, tænkte vi i Fremskridtspartiet, endelig! Derfor spurgte jeg finansministeren, om det ikke var på tide, at vi optog det i Danmark, og svaret var: Aldrig i livet, for det ville jo betyde, at vi skulle skære ned på bistandshjælpen og dagpengene og efterlønnen, og det var ikke regeringens politik. Nej, men det er så sandelig da heller ikke hverken Fremskridtspartiets eller OECD's forslag!

Til sidst skal jeg sige, at vi traditionen tro vil komme med en masse gode ændringsforslag. Vi gør os ingen forhåbning om, at vi skal have et finanslovsforlig med regeringen. Vi ønsker nemlig, at regeringen hurtigst muligt går af og vi får en anden regering, men vi vil gøre, som vi har gjort siden 1973: komme med en masse gode ændringsforslag. Og modsat en lang række andre partier står vi ved hvert eneste af vores ændringsforslag og forsvarer dem, fordi de alle er sagligt begrundet. Vi glæder os til forløbet hen til afstemningen om finansloven i december måned.

Frank Aaen (EL):

Det går jo godt med økonomien. Der er overskud både her og der, og derfor må det, når man ser regeringens udspil til finanslov, undre såre, at man ikke kan præstere mere markante initiativer på områder, hvor der oven i købet er bred tilslutning i Folketinget til, at der er brug for en ekstra indsats.

Jeg tænker på, at der er brug for flere rigtige job til de arbejdsløse, og det kunne f.eks. ske

ved, at der ansættes flere arbejdsløse i hjemmehjælpen, flere til at hjælpe med at passe børn og alle de steder i den offentlige sektor, hvor der er ventelister, og hvor der er brug for en ekstra indsats, at der ansættes flere til at gøre mere for miljøet, gøre mere for den økologiske omstilling af Danmark til gavn for bl.a. vort vand.

Det kan altså undre såre, at der ikke er flere initiativer på de her områder, som virkelig sætter gang i noget nyt, men at man bare sådan kører forretningen lidt videre, og at man desværre ikke bare kører forretningen lidt videre, men også fortsætter i det spor, som er skabt de sidste åreger, hvor man har foræret de bedst stillede i samfundet en masse skattelettelser: Formueskatten er fjernet, og det skrå skatte loft giver næste år ca. 2 mia. kr. i skattelettelse til alle de rigeste.

Samtidig kører man videre med stramninger over for de arbejdsløse, og det vi lige har set og debatteret de sidste par dage med ATP-indgrebet, hvor man tvinger folk til at spare penge op, også folk, der ikke har penge, tvinges til at spare op og oven i købet procentvis meget mere end det, de højest lønnede i denne forbindelse skal hensætte til pensionsalderen. Der er nye stramninger for de arbejdsløse, der er forslag om flere privatiseringer, og der er salget af Tele Danmark-aktier, som gør, at beskæftigelsen dér bliver mere usikker, end den er allerede i forvejen.

Som et meget godt eksempel på hovedretningen af det, der foregår, og som eksemel på, hvorfor vi synes, det er en katastrofe, vil jeg nævne de to forslag i finanslovsforslaget, som vedrører bl.a. boligudgifterne:

Det ene sted foreslås en såkaldt omlægning – man skal altid være varsom, når man hører det ord, for så er det som regel noget grimt – af børnetilskuddet på en sådan måde, at enlige forsørgere og førtidspensionister, som får børnetilskud, fremover vil opleve, at de får nedsat deres boligtilskud, altså får en dyrere husleje. Det er, hvad der er til de svageste. Og blader vi lidt længere hen i finansloven, er der et forslag om, at de, der bor i de alledyreste villaer nord for København, skal have nedsat deres boligudgift, fordi man nedsætter det, de skal betale i lejeværdi.

Jeg forstår det simpelt hen ikke. Jeg kunne forstå, hvis det var V og K, der kom med forslaget, hvis det var hr. Thor Pedersen, der kom og sagde, at nu skulle vi sørge for, at huslejen blev dyrere for de enlige forsørgere, samtidig

med at vennerne oppe på Strandvejen skulle have nedsat deres husleje. Det kunne jeg forstå. Men at det kommer fra en socialdemokratisk ledet regering er ret uforståeligt.

Vi forstår ikke, at man insisterer på at ville gå den vej, og derfor vil vi sige fuldstændig klart ved starten af finanslovsdrøftelserne, at retningen skal vendes, hvis Enhedslisten skal være med, hvilket vi selvfølgelig håber og regner med regeringen synes, men så skal der altså andre boller på suppen.

Vi vil i ændringsforslag og i forhandlingerne først og fremmest arbejde for mere rigtigt arbejde til de arbejdsløse. Vi har før i debatten nævnt, at der er brug for at kunne ansætte nogle flere i hjemmehjælpen, men der er også andre behov i den offentlige sektor, hvor man uden videre kunne udvide ansættelsen til gavn for både de arbejdsløse og for samfundet.

Vi fremlægger således et forslag om en jobbank, hvor man simpelt hen siger, at kommuner, amter og statinstitutioner kan søge om et antal stillinger i denne jobbank. Det kunne f.eks. være Århus Kommune, som mener, at de har brug for 200 ekstra hjemmehjælpere, og så får de fra denne jobbank tildelt 200 x 150.000 kr. svarende til dagpengebesparelsen og den ekstra skat, staten sådan ungefær får ind, når folk bliver ansat i rigtige job i stedet for at få arbejdsløshedsdagpenge.

En sådan ordning vil være en overskudsforretning for staten, fordi indtægterne vil overstige det, som det koster, hver gang man skal give de her penge til en kommune. Modsat får kommunerne meget billigt og effektivt mulighed for at udvide den offentlige service på områder, hvor der er oplagte behov. Man kunne gøre det samme på børneområdet, hvor det oven i købet er så viseligt indrettet, at forældrene betaler penge for at få deres børn passet, og så er der, hver gang man laver den ordning på børneområdet, et overskud, når man kigger på de offentlige kasser under et.

Så et af vores hovedbidrag i finanslovsforhandlingerne vil være at få fremlagt et sådant forslag og forhåbentlig komme igennem med at etablere en sådan jobbank, der kan bruges, hvor der er udækkede behov, både hvad angår offentlig service, og hvad angår en indsats på miljø- og økologiområdet, og som også kan bruges, hvis der er en arbejdsplads, hvor nedslidningen på arbejderne er meget høj, og hvor man siger: Jamen kunne vi ikke sætte folks arbejdstid ned, og den arbejdskraft, der så

mangler, kunne besættes via denne jobbank? Eller: Her vil vi gerne nedsætte arbejdstiden for forsørgere til 30 timer om ugen, så kunne vi ikke via jobbanken få den arbejdskraft stillet til rådighed, som kommer til at mangle, hvis vi gør noget sådant?

Det er et meget fleksibelt instrument, som altså er gratis og oven i købet overskudsgivende for statsfinanserne, og som vil gøre, at man ude på arbejdspladser og i kommuner for en meget ringe udgift kan løse et meget stort problem.

Vi vil for det andet have gennemgået dagpengereglerne, arbejdsløshedsforsikringsreglerne, med det ene formål, og det vil være første gang, det er sket i nyere tid, at se på, hvor der er urimelige regler, der rammer de arbejdsløse, og så sige: Det må vi have fjernet.

Vi skal have fjernet reglen om, at unge under 25 år, der er ufaglærte, kun kan få halve dagpenge. Vi må have fjernet begrænsningerne for arbejdsløses mulighed for at gå i uddannelse. Det er jo en hån mod arbejdsløse, at man siger til dem: Vi synes, du skal uddanne dig, men du skal først gå arbejdsløs i mindst to år, før du kan komme i rigtig uddannelse, indtil da må du kun tage korte kurser. Selvfølgelig skal arbejdsløse have lov til at uddanne sig så hurtigt som muligt for at få dem videre og ud af arbejdsløshed.

Vi skal have genoprettet dagpengene. I den udvikling, der har været af indkomsterne i det her samfund, er der en gruppe, der virkelig er saktet bagud, og det er de arbejdsløse, og derfor ønsker vi et ekstra løft på arbejdsløshedsdagpenge.

Vi ønsker forbedringer af den offentlige service. Vi har nævnt det med hjemmehjælpen. Jeg vil bare lige kommentere det, som fru Pia Gjellerup sagde om, at det nogle steder er svært at besætte de ledige hjemmehjælpsstillinger. Det er rigtigt; sådan er det nogle steder. Problemet er, at hjemmehjælpen er blevet så hård en arbejdsplads, fordi der er skåret så meget ned, at der ikke er tid til at gøre arbejdet ordentligt. Det er også nedslidende, og derfor er folk flygtet ud af det erhverv, men netop derfor skal vi have sat flere ressourcer af til hjemmehjælpen, så de ældre får den hjælp, de har behov for, mens hjemmehjælperne på den anden side igen får et meningsfyldt arbejde og ikke et arbejde, der er så fuldstændig umenneskeligt, at alt for mange ikke kan holde til at varetage det.

Vi skal have genoprettet pensioner og sociale ydelser. Når vi kigger – også på regeringens egne beregninger – er det de steder, hvor der er et efterslæb, og dér vil vi i hvert fald have startet en genopretning.

Vi vil selvfølgelig prøve at tage fat i nogle af de ting, vi har været inde i forhandlinger med regeringen om tidligere. Vi var meget glade for, at vi var med til at lave en ny arbejdsmiljølov, og vi er så glade for, at V og K og Dansk Arbejdsgiverforening endnu raser over, at man kunne finde på at lave forbedringer på det område sammen med venstrefløj. Det var vi meget tilfredse med, og vi vil også gerne være med til at følge det videre. Vi vil gerne være med til at afsætte nogle penge til uddannelse og kontrol inden for arbejdsmiljøet.

Vi skal have nogle nye gennembrud for økologien. Prøv at kigge på vores vandmiljø. Prøv at kigge på det, der sker ude i samfundet. Prøv at kigge på, hvad det er, folk er bange for, nemlig hvad der er i deres fødevarer. Et af de emner, der i dag bekymrer menneskene i Danmark mest, er, om det, vi spiser, er sundt. Svaret på, om vi kan få sundt og rent drikkevand, og svaret på, om vi kan være sikre på, at den mad, vi får, er nogenlunde spiselig, er jo, at vi forstærker overgangen til økologisk drift af vores landbrug.

Det gælder ikke kun i landbruget. Vi skal også have omlagt selve produktionen uden for det, der hedder fødevarer, til økologisk drift. Det skal være muligt i langt højere grad at kunne købe almindelige forbrugsvarer, som er produceret efter økologiske principper. Det skal der være bedre muligheder for, end der er i dag.

Derfor foreslår vi en økologisk produktionsfond, hvor der sættes penge af, selv om det ikke er så tit, at Enhedslisten foreslår erhvervsstøtteordninger, men her foreslår vi faktisk en erhvervsstøtteordning, hvor især non profit-organisationer kan komme og sige, at de gerne vil have penge til at udvikle en økologisk produktion til gavn for beskæftigelsen og til gavn for miljøet.

Vi foreslår også en omlægning af ulandsbistanden, sådan at ulandsbistanden i højere grad bliver til en hjælp til omlægning af landbrugsproduktionen i ulandene til økologisk produktion, for vi ønsker, at ulandene skal hjælpes med økologi og ikke med gift – for at sige det på den måde. Vi ønsker altså at skabe et fundament for, at ulandene ikke skal blive ved med at

importere gift fra Cheminova og ØK og andre danske virksomheder, som mener, at det er en god forretning at holde ulandene væk fra økologien. Vi skal den modsatte vej.

Og der skal være bedre vilkår for de unge, og her vil vi bl.a. prøve, også med en særlig lov, at tage fat i det faktum, at der stort set ikke gælder miljøregler for unges arbejdspladser. Der er f.eks. ingen grænser for, hvor mange man må proppe ind i en daginstitution, og der er ingen særlige regler for, hvordan børnenes daglige arbejdsplads skal se ud. Jo, der er det for lærerne og for pædagogerne, men altså ikke for børnene, og det skal der være, og det skal der afsættes penge til at begynde at rette op på, sådan at der f.eks. bliver bedre daginstitutioner og større lokaler, sådan at pædagogerne kan være der uden at blive høreskadet og børnene kan være der, uden at de får ødelagt deres stemmebånd ved, at de skal råbe så højt, som de skal i dag, hvor børnene er så tæt pakket, som det er tilfældet.

Vi ønsker også en indsats for uddannelse til alle. Og jeg tror, at et af de områder, der skal kigges ekstra på her, er de erhvervsfaglige uddannelser, så de kan få et løft, så flere, der starter på disse erhvervsfaglige uddannelser, faktisk også gennemfører dem.

Så er der den kollektive trafik, hvor vi igen må fremhæve et område, hvor vi har kunnet samarbejde godt med regeringen, nemlig omkring nedsættelsen af priserne på den kollektive trafik.

Det vil vi selvfølgelig føre videre ved, at vi vil have nye initiativer til at få færre biler i byerne og flere busser. Og vi vil have sikret en bedre kollektiv trafik på landet. For det er jo korrekt, at hvis man vil begrænse bilismen, bliver man samtidig nødt til at give folk en mulighed for at transportere sig på en anden måde, og dér er der altså ude i landdistrikterne nogle meget store problemer i øjeblikket, som skal løses, samtidig med at vi gør det dyrere og sværere at køre i bil.

Og vi vil have godstransporten flyttet over på tog og skibe. Men i dag er tendensen, også med de motorveje, der nu anlægges, at mere og mere gods kommer over på lastbiler, og det er både farligt for trafikken og ødelæggende for CO₂-udslippet. Dér har vi brug for en indsats for igen at få det over på tog og på coastere.

Alle de her ting koster jo en bunke penge, er der mange der så vil sige.

Nej, det er ikke rigtigt. De fleste af de forslag, vi kommer med, er stort set selv bærende økonomisk.

Det gælder alt det, der har med jobbanken at gøre, som jo ikke koster en krone på de statslige finanser, tværtimod, og derfor er der efter vores opfattelse heller ikke nogen saglig begrundelse for ikke straks at begive sig ud i et forsøg i den retning, vi foreslår, for der er ikke nogen økonomi i klemme, og der er heller ikke noget med flaskehalse på området. Der er ikke flaskehalsproblemer, hvad angår hjemmehjælpere og pædagogmedhjælpere osv., så det er bare med at komme i gang med at ansætte nogle af de mennesker, der går ledige, dér.

Derfor er det altså ikke økonomien, der er det afgørende. For det er ikke økonomi, når vi siger, at arbejdsløse skal have ret til at uddanne sig. Det er først og fremmest et spørgsmål om holdninger med hensyn til, om man vil behandle mennesker ordentligt ved at give dem et rigtigt arbejde og dermed sørge for, at de kan udnytte tiden meningsfyldt, når de er arbejdsløse. Det er holdningerne, der er det vigtigste.

Men selvfølgelig koster det penge, når dagpengesatserne skal hæves, og når pensionerne og bistandshjælpen skal i vejret. Det koster penge, og derfor har vi selvfølgelig også som sædvanlig nogle forslag til forbedring af de statslige finanser.

I forlængelse af det, regeringen har foreslået, har vi flere forslag, bl.a. om at kigge på erhvervslivets kredittider, om at skærpe beskatningen af de rigeste, altså tage de penge tilbage, som bliver foræret væk via det skrå skatteløft, og om at få flere penge ud af Nordsøen.

Hvad det sidste angår, foreslår vi i al beskedenhed, at Danmarks indtægter fra Nordsøen procentvis bare skal svare nogenlunde til det, Norge og Holland tager hjem, at beskatningen af Nordsøenergien bare kommer op på det niveau – det jo er statens penge, men i dag kommer de hovedsagelig Shell og Texaco, men selvfølgelig også til dels A.P. Møller til gode – altså at vi i højere grad får nogle af de penge skrabt sammen til fællesskabet.

Vi foreslår også en reklameafgift. Vi mener nemlig, at det ville være en god ting for os alle sammen, hvis vi ikke fik slet så stort et bump i entreen hver lørdag, når reklamebunken bliver smidt ind ad brevsprækken, for hvis vi kunne mindske mængden dér lidt og tilsvarende få fjernet nogle af de dumme reklamer i fjernsynet, altså kort sagt få mindsket reklamefor-

bruget, med en afgift, ville det dels kunne sørge for, at vi fik lidt færre reklamer, og dels kunne vi få nogle penge til statskassen.

Og nogle af disse penge kunne man så bruge til at sørge for, at en reel forbrugeroplysning i højere grad satte sit præg på medierne – i stedet for mærkelige reklamer om tandbørster, og hvad ved jeg.

Vi har altså også finansieringsforslag, og vi er selvfølgelig helt indstillede på, at tingene skal være finansierede, for vi ønsker ikke, at statsgælden skal vokse.

Må jeg slutte af med at sige, at det, vi vil gå specielt i brechen for under de forhandlinger, der måtte komme, for det første er en fjernelse af de forringelser, der efter vores opfattelse er i finanslovudspillet – en kompensation for de udhulinger, der er sket på dagpenge- og pensionsområdet, senest med ATP-forliget, men også via andre mekanismer, fordi tillæggene ikke er fulgt med lønudviklingen, altså en forhøjelse af dagpenge og pensioner – for det andet rigtige job inden for den offentlige service til de arbejdsløse, så de kan være med til at løse problemerne dér, og for det tredje nye økologiske gennembrud.

Det er kort fortalt de hovedtemaer, vi vil komme ind på under forhandlingerne om den kommende finanslov.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er ingen ende på regeringens selvros: Den ene publikation efter den anden sprøjter ud fra diverse ministerier for at tegne et lyserødt billede af den danske økonomi generelt og statens økonomi specielt.

Det samme gør sig såmænd også gældende, når vi i dagens debat hører den socialdemokratiske ordfører, fru Pia Gjellerup. Det er den samme selvros: Den socialdemokratiske ledede regering har søreme gjort det godt siden 1993!

Men sandheden er jo selvfølgelig, at spørgsmålet om, hvorvidt der reelt er noget af prale af for den nuværende, socialdemokratiske ledede regering, fuldstændig afhænger af de øjne, der ser. For regeringen har jo administreret et økonomisk kæmpeopsving i de seneste 5 år, og milliarder af ekstra kroner er strømmet ind i de offentlige klasser og dermed også i statskassen, og danskerne har generelt fået flere penge mellem hænderne i årene siden 1993. Men at denne udvikling er foregået, er ikke regeringens skyld. I Dansk Folkeparti mener vi nærmest tværtimod. Og succesen skal efter Dansk Folkeparti

mening måles efter, hvorledes regeringen har håndteret opsvinget.

Har regeringen eksempelvis brugt opsvinget på de nødvendige reformer af arbejdsmarkedspolitikken, de reformer, som er bydende nødvendige, og som mange, også arbejdsmarkedets parter selv, finder er nødvendige? Næh, det har regeringen ikke.

Har regeringen brugt opsvinget til at gennemføre de nødvendige reformer af voksen- og efteruddannelsesområdet? Næh, det har regeringen såmænd heller ikke.

Har regeringen brugt opsvinget på at gennemføre reformer af dagpengesystemet? Næh, det har regeringen heller ikke.

Har regeringen brugt opsvinget til at få et reelt overskud på statens finanser? Det havde det jo været nok så klogt at gøre. Næh, det har regeringen heller ikke.

Jamen har regeringen så ikke i det mindste påbegyndt en gedigen tilbagebetaling af statens store gæld? Næh, det har regeringen såmænd heller ikke.

Nej, tværtimod har regeringen primært brugt et opsving, som har givet mange ekstra milliarder af kroner i de offentlige kasser og dermed også i statskassen, til at skrue op for de offentlige udgifter, således at de store ekstrairtægter, som det offentlige og dermed staten har fået, ikke er brugt til at fjerne det opsparingsunderskud, som jo reelt er til stede og er så eklatant.

Og det er jo egentlig baggrunden for, at regeringen for nylig fandt det nødvendigt at spille ud med nye stramninger over for det private forbrug.

Opsparingen i samfundet generelt er for lille – javel, det mener Dansk Folkeparti også – og da regeringen altså hverken har fantasi eller magt til at skabe en offentlig opsparing, ja, så er det klart, at regeringen må sikre en privat opsparing ved tvang, og det var det, der skete for et par uger siden, da man en sen natte-time indgik et forlig med Venstre og De Konservative i Statsministeriet.

Det er ærgerligt for Dansk Folkeparti at konstatere, at Venstre og Det Konservative Folkeparti hoppede på den limpind, som regeringen havde stukket dem. Og da vi endda samtidig kan se af de seneste tal, vi har fået ind ad døren, at fremgangen i den samlede detailhandel i august kun er på 0,5 pct. mod 4,5 pct. sidste år, giver det selvfølgelig blot anledning til at sætte

et stort spørgsmålstejn ved behovet for selve tvangsindgrebet.

Og det må være trist for Venstre og De Konservative i dag at måtte erkende, at vi måske allerede om godt en uge kunne have haft en ny regering, hvis vi havde fået det folketingsvalg, som der var lagt op til den pågældende torsdag nat.

For der er for Dansk Folkeparti ingen som helst tvivl om, at statsministeren kørte efter et lynvalg, og at statsministerens strategi var, at torsdag nat skulle afsluttes med udskrivning af folketingsvalg. Men det, vi kunne konstatere i stedet for, at vi fik et folketingsvalg, var, at det pludselig var meget vigtigt for både Venstre og De Konservative at undgå et folketingsvalg nu og i stedet sikre den nuværende regering magten i yderligere en periode.

Men i Dansk Folkeparti håber vi, at denne regerings tid snart er forbi, og at vi kan få en ny regering i Danmark.

Hermed har jeg egentlig også allerede sagt, at Dansk Folkeparti naturligvis ikke har nogen ambitioner om at komme til at forhandle med den nuværende regering om finanslovsforslaget for 1998. Og vi har ikke engang forhåbninger om at blive indbudt til forhandlinger i Finansministeriet.

Vi kan lige så godt se realistisk på det: Når den nye socialdemokratiske indenrigsminister vil føre forhandlinger med stort set alle Folketingspartier om den alt for slappe udlændingepolitik, vi har her i Danmark, men ikke indbyder Dansk Folkeparti til forhandlinger om et så vigtigt emne, bliver vi selv sagt slet ikke indbudt til forhandlinger med den nuværende regering om statens samlede budget.

Derfor er det Dansk Folkepartis mål at bruge kræfterne på at være med til at pege på et realistisk alternativ til den nuværende regering, og det er på nuværende tidspunkt naturligt for os at sige, at det alternativ naturligvis består i en kommende borgerlig VK-regering. For det er med en sådan regering, Dansk Folkeparti håber også at få indflydelse på landets finanspolitik, og vi håber meget, at der, inden der skal være forhandlinger om finanslovsforslaget for 1999, er en ny regering ved magten, som herefter bliver nødt til at tale med Dansk Folkeparti om udviklingen i statsfinanserne.

Og vores bud på ændringer i statens budget for næste år vil ikke være en eller anden meget stor, forkromet plan; det kan jeg lige så godt sige med det samme. Men vi vil komme med

ændringsforslag til finanslovsforslaget på konkrete områder og selvfølgelig bl.a. på udlændingeområdet, ulandsområdet og kulturområdet, og de skal naturligvis markere det, som vi politisk ønsker at prioritere. Og vores ændringsforslag vil spare mindst 20 mia. kr. på statens budget for næste år, og man vil altså med vores ændringsforslag kunne se, hvor vi ønsker at præge den førte politik.

Samtidig har jeg naturligvis lyttet til de kommentarer, der har været fra de andre borgerlige partier, og jeg har selvfølgelig også noteret mig og gennemset det oplæg fra V og K, »Fornylse 98«, som er fremlagt som forslag til en alternativ finanspolitik, og jeg kan meddele, at Dansk Folkeparti vil kunne støtte en lang række af de forslag, som vil blive fremlagt af disse partier.

Og i Dansk Folkeparti har vi med glæde noteret os, at Venstres næstformand, hr. Anders Fogh Rasmussen, har sagt, at de første 100 dage med en borgerlig regering skal markere virkelige initiativer, og bl.a. med baggrund i de meldinger, der er kommet her i dag, tror jeg, at jeg kan konkludere, at en markant anderledes politik i sådanne 100 dage kun vil kunne gennemføres med bl.a. Dansk Folkeparti. For midterpartierne, for ikke at sige Socialdemokratiet, vil selv sagt aldrig gå med til en sådan strategi, og derfor er det nødvendigt, at man efter et valg bl.a. kigger til Dansk Folkepartis side, når man skal forhandle en finanslov på plads.

Og vi mener, at det er afgørende vigtigt, at Folketinget opprioriterer indsatsen på en række områder, og jeg vil nævne et par stykker i mit ordførerindlæg her i dag.

Bl.a. trænger udlændingeområdet til en gevaldigt kraftig stramning, for den blødsødenhed, som det danske samfund i dag udviser over for udlændinge, er fuldstændig tåbelig, idet flertallet tillader, at der bruges enorme offentlige midler på mennesker, som alene kommer til Danmark for at få andel i landets velfærd. Og det gør man blot, for at man kan kalde sig selv human!

Men hvad særlig humant er der ved at bruge en stor bunke offentlige midler på at give nogle mennesker, som ikke er forfulgte, og som derfor ikke kan benævnes som flygtninge, en øget indkomst her i Danmark – midler, som jo under alle omstændigheder må gå fra nogle andre – og hvad humant er der ved, at kriminelle udlændinge på trods af deres kriminalitet får lov til at blive i Danmark? Og hvad særlig humant er der ved, at fordi tusinder af menne-

sker tilfældigvis har opholdt sig her i landet i 3 år – og måske endda stadig væk uden flygtningestatus – så skal de have livsvarigt ophold her i landet med ret til hele rækken af sociale ydelser?

Der er en meget lang række af udgifter til udlændinge i Danmark, som Dansk Folkeparti ønsker afskaffet eller nedsat. En lille ting, men jo stadig væk noget, som er udtryk for en forsøksbehandling i forhold til danskere, kan man såmænd læse om i Jyllands-Posten i dag, og det er sikkert ikke meget store udgifter, vi taler om, men det viser jo, hvordan tankegangen i opbygningen af den danske lovgivning på dette område har været indtil i dag. Det handler om en undtagelse, som betyder, at asylansøgere under visse omstændigheder kan undlade at lade deres bil indregistrere i Danmark, hvor registreringsafgiften jo er meget høj.

Samtidig er der et gevaldigt behov for at se på udgiften ved behandling af en asylansøgers sag, for i dag koster det hele 93.000 kr. at behandle blot én asylansøgers sag, og det vil sige, at indtil man finder ud af, om asylansøgeren skal have asylstatus eller ej, koster det altså 93.000 kr. at behandle sådan en asylansøgning.

Eller hvad med udgiften til udlændinges modersmålsundervisning? De 45 mio. kr., som er afsat i 1998 til det område, mener vi i Dansk Folkeparti at vi kan bruge bedre helt andre steder.

Et andet område, som trænger til en gevaldig kraftig stramning, er naturligvis retspolitikken generelt.

Der skal føres en offensiv retspolitik, som skal gøre det sværere at være forbryder i dette samfund, og som samtidig skal sikre retsfølelsen såvel hos offeret som i samfundet generelt. Og for at sikre dét skal politiet naturligvis styrkes, og der skal bruges en ekstra indsats på at sikre fængslerne. Samtidig skal politiet have nye muligheder for at efterforske, og det skal være muligt at anvende anonyme vidner ved domstolene.

Og der skal ske en særlig indsats over for de unge kriminelle, specielt førstegangskriminelle. Antallet af tiltalefrafald må ned, og det må gøres klart i lovgivningen, at førstegangskriminelle skal have en hurtig, ubetinget straf, så det gøres klart, at det har konsekvenser at begå f.eks. tyveri eller vold over for andre mennesker.

Samtidig ønsker vi i Dansk Folkeparti, at der gøres en langt større indsats over for narkokri-

minaliteten ikke blot generelt, men også og i særdeleshed i fængslerne, for det kan simpelt hen ikke være rigtigt, at der overhovedet er narko inden for fængselsmurene; det må standses, det må høre op.

Som følge af den fremgang, som ifølge nogle meningsmålinger har været Dansk Folkeparti til del i den seneste tid, har vi set, at det ene angreb efter det andet – og specielt fra Socialdemokratiet – er blevet rettet mod Dansk Folkeparti, idet vi er blevet angrebet for at ville skære ned over for de svageste i dette samfund. Men det er direkte forkert. Dansk Folkeparti vil tværtimod styrke indsatsen over for samfundets allersvageste.

At dette så samtidig kan betyde, at vi, som har en god løn og kan klare os selv, også i højere grad skal klare os selv, er noget selvfølgelig for os i Dansk Folkeparti, men det er altså også nødvendigt, hvis man ønsker at målrette den offentlige hjælp, som skal være der, mod samfundets svage grupper.

Men i dag oplever vi blandt andet, at eksempelvis handicappede har utrolig svært ved at få tildelt den hjælp, som burde være en selvfølge, og vi oplever, at ældre mennesker på grund af hjemmehjælpernes ferier får skåret kraftigt i deres hjælp, selv om man selvfølgelig sagtens ved at planlægge anderledes og bedre kunne sørge for, at hjemmehjælpernes ferier ikke gjorde, at de ældre ikke får den hjælp, de har brug for.

I mit indlæg indtil nu har jeg ikke talt så meget direkte om finanslovsforslaget for 1998 fra regeringen, og det er helt ærligt, fordi det simpelt hen er så brandkedeligt. Magen til forslag uden visioner og uden prioriteringer skal man lede længe efter! Dog indeholder det selvfølgelig de sædvanlige tidsler: øgede byrder for virksomhederne og en fortsat øgning af de offentlige udgifter.

Lad mig afslutningsvis minde om, at statsministeren i sin åbningstale for ganske nylig sagde: »For 5 år siden var Danmark gået i stå med arbejdsløshed og gældsætning, modløshed og indadvendthed. Der manglede politisk vilje og tro på, at vi kunne forny og udvikle det danske samfund.«

I dag kan vi så konstatere, at regeringen ikke har haft den politiske vilje og tro på muligheden af at forny og udvikle det danske samfund, og vi må håbe, at der snart kommer et politisk flertal her i Folketinget, som har.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Der er jo ganske mange af de synspunkter, der har været fremført i debatten i dag, som ikke er helt ukendte, heller ikke for mig. Men lad mig sige om især de borgerlige oppositionspartiernes bemærkninger om, hvordan det egentlig går her i samfundet, at det jo da altid er noget, at man hele vejen rundt har registreret nogle fremskridt i de senere år.

Og når man synes, dette forslag til finanslov for 1998 er så kedsommeligt, så har det jo lidt sammenhæng med, at der ikke er nogen grund til panik, at der er en kurs, der er blevet holdt, og en kurs, der virker, og at det, vi kan konstatere, er, at det danske samfund i de sidste 4-5 år har haft en bedre udvikling i beskæftigelsen, i bekæmpelsen af arbejdsløsheden og i forbedringen af de offentlige finanser end stort set alle andre lande, i hvert fald i EU-området. Så det må jo egentlig være lidt anstrengende at skulle holde den kritiske retorik ved lige i disse debatter gang på gang på gang.

Det, der er sket i de sidste 5 år, er, at hvor der dengang, da vi startede på vores arbejde under den nuværende regeringschef, var modløshed på grund af en rekordstor arbejdsløshed i Danmark og et stort underskud på de offentlige finanser og derfor en berettiget frygt for, om vores velstand og vores velfærdssamfund kunne hænge sammen, så har vi nu fået et velfærdssamfund, der er mere end fuldt finansieret, som kan hænge sammen, og som vi er i fuld gang med at forny og forbedre på en vældig masse områder.

Og vi har brugt en stor del af fremgangen i disse år til at rette op på de mangler og skavanker og de for lange ventelister, der var i den offentlige service ude i amterne og kommunerne. Og det er for mig en væsentlig pointe i sig selv at understrege nok en gang, at de samlede offentlige udgifter ikke er steget, men faldet, og at de først og fremmest er faldet, fordi antallet af mennesker på overførsler er stærkt faldende i de seneste år.

Men dér, hvor der har været offentlige udgiftsstigninger, og dér, hvor der er blevet ansat flere i den offentlige sektor, er ude i amterne og i kommunerne på præcis de områder, som stort set alle partier her i Folketinget og stort set hele befolkningen har været enige om at de ønskede forbedringer på, og som mediernes har skrevet om: i sygehusvæsenet, i psykiatrien, i ældreomsorgen og i børnepasningen.

For man kan nu engang ikke passe 130.000 flere børn, end man gjorde i januar 1993, uden at der er nogle, der skal passe dem – det er ret indlysende, det er ret banalt – og det er derfor regeringen ikke kan købe den fremstilling af virkeligheden, der går ud på, at nu er den offentlige sektor fuldstændig ude af kontrol og nu er stigningen i den offentlige beskæftigelse foruroligende stor, for den fremstilling af virkeligheden er simpelt hen forkert.

Men vi er enige med amterne og kommunerne i, at det ikke kan fortsætte i det tempo i årene fremover; det er vi enige om. Og i vores prognose, i vores plan for år 2005, taler vi om en vækst i beskæftigelsen på ca. 240.000 fordelt i forholdet 2 til 1 mellem den private og den offentlige sektor.

Der skal altså også i de kommende år være en mærkbar fremgang i beskæftigelsen i den offentlige sektor, men selvfølgelig ikke så stor som i 1997, hvor den formentlig er på 23.000, men hvor de 22.000 er i psykiatrien, børnepasningen, ældreomsorgen og sygehusvæsenet.

Og så skal man jo også huske, at væksten i den offentlige beskæftigelse fra 1994 til 1998, som vi forudser den nu, ikke er mere i gennemsnit per år end de ca. 10.000, som vi også regner med i årene fremover. For der har jo været en vækst i den offentlige beskæftigelse fra 1994 til det, som vi nu ser for os i finanslovsforslaget og dets forudsætninger, på godt 40.000 og i samme periode en vækst i den private beskæftigelse på godt 100.000.

Lad mig desuden sige, at det altid undrer mig, at der i diskussionerne med den borgerlige opposition er denne manglende sammenhæng mellem på den ene side en, jeg havde nær sagt fra gang til gang mere og mere udtalt bekendelse til velfærdssamfundet og så de løfter om skattelettelser på mellem 10 og 60 mia. kr., der med jævne mellemrum nærmest rystes ud af ærmet.

Jeg kan slet ikke forstå, hvordan det hænger sammen, for det, der virkelig koster noget i det danske samfund, er dels de store indkomstoverførsler og dels den offentlige service med hensyn til sundhed, uddannelse, børnepasning og ældreomsorg, og der er ikke nogen, der skal bilde mig ind – og forhåbentlig heller ikke nogen større del af befolkningen – at man kan indfri disse løfter om store skattelettelser uden at lade den private pengepung klare nogle af disse bærende og væsentlige udgiftsområder i vores velfærdssamfund.

Jeg skal ikke gå ind i en lang polemik, for det skal der nok blive lejlighed til siden hen, men det hænger jo ikke sammen. Vi kan også se det, når vi analyserer Venstres og De Konservatives ændringsforslag til finansloven, som vi jo har gjort, og hvor forslagsstillerne selv postulerer, at de kan forbedre provenuet med – er det 12,5 mia. kr., man får det til? Og vores vurdering er, at når vi tager det hele med – også det fra regeringen, som man afviser – betyder det altså en forværring af de offentlige finanser, for de skattelettelser, man tilbyder, koster mere end de besparelser, man postulerer, for de giver ikke nær de beløb, som man i Venstres og De Konservatives forslag påstår at de gør.

Der bliver i disse debatter talt meget om, hvor vigtigt det er at nedbringe gælden, og der bliver fra oppositionens side udtrykt en vis utålmodighed med hensyn til, at det ikke går hurtigt nok. Men også her må jeg igen sige: Jamen de store lande i Europa er altså ikke kommet i nærheden af at holde op med at stifte gæld endnu, og de har store underskud, men Danmark er kommet over på den rigtige side.

Nedbringelsen af de gældsproblemer og den rentebyrde, som vi her taler om, skal vi naturligvis af hensyn til de nye generationer, som også skal forsørge os, når vi bliver gamle, prioritere meget højt i de kommende år, men man kan jo ikke tale om disse problemer uden at gøre sig klart, at gældsproblemet er fælles for hele den vestlige verden og noget, der er oparbejdet gennem 20 års forkert økonomisk politik i den vestlige verden, og at man derfor ikke kan måle graden af indsats alene på, hvor hurtigt det går i Danmark; man er nødt til også at se på, om det går hurtigere i Danmark end andre steder, og det gør det.

Jeg er også forundret over at høre den gentagne kritik af, at der ikke sker nogen reformer på uddannelses-, arbejdsmarkeds-, forsknings- og skatteområdet osv. – som den konservative ordfører sagde – eftersom denne regering i de sidste 5 år stort set ikke har bestilt andet end at opprioritere disse områder og reformere systemerne. Og en hel del af det er under indfasing, eller er ved at blive fuldført. Og på arbejdsmarkedsområdet fremlægger vi også til behandling »just after this«, som det hedder på dansk, nye tiltag i lyset af, at arbejdsmarkedet hele tiden forandrer sig – og heldigvis forandrer sig til det bedre.

Hr. Duetoft var inde på – og det er jeg enig i – at det at få en fornuftig, positiv beslutning om

EU jo i grunden er overordnet så meget andet, og var også inde på sammenhængen mellem et velfungerende erhvervsliv og et velfungerende velfærdssamfund.

Og en tredje betragtning fra hr. Duetoft, som jeg også var meget enig i, var, at der er jo ikke nogen stor samfundsnyttig indsats i at prøve at tale opsvinget ned eller bagatellisere det og at prøve at skabe utryghed og pessimisme i et land, hvor der kun er grund til tryghed og optimisme med hensyn til fremtiden.

Men med hensyn til sammenhængen mellem erhvervslivet og velfærdssamfundet denne betragtning:

Er det allervigtigste for erhvervslivet ikke for det første, at der er orden i økonomien og ro omkring omkostningerne osv., og for det andet, at der er en regering, som er optaget af at få uddannelses- og forskningsområdet til at fungere og få moderniseret infrastrukturen.

Og det er jo svært at måle, om erhvervslivet er tilfreds, for man kan ikke udelukkende forlade sig på dets offentlige udtalelser om dette. Men man kan jo prøve at kigge på dets indtjening. Man kan jo prøve at kigge på aktiekurserne. Man kan jo prøve at se på, om antallet af konkurer er stigende eller faldende, og om beskæftigelsen i den private sektor er stigende eller faldende.

Beskæftigelsen i den private sektor er som bekendt stigende; den er steget med 100.000, men det er jo kun toppen af isbjerget. Erhvervslivet har jo været i stand til at erstatte 150.000-200.000 arbejdspladser, der faldt væk hvert eneste år, og oven i det få en tilvækst, som over en 4-årig periode er på 100.000. Det er flot, det er godt; men det er jo ikke udtryk for, at deres vilkår er helt utålelige, og at det næste strå vil knække æslets ryg, som fru Pia Christmas-Møller var inde på.

For det første synes jeg, det er helt upassende at karakterisere dansk erhvervsliv som et æsel. Det er uhøvisk tale. For det andet så synes jeg nok, at der med de indtjeningstal og med den gode udvikling, der er, er grund til at tro, at der skal mere end et strå til at knække ryggen.

Men vi er selvfølgelig meget optaget af, at dansk erhvervsliv har gode rammevilkår, og jeg må sige, jeg har ikke i de sidste par år mødt ret mange erhvervsledere, der ikke på tommandshånd medgav, at det har man. Jeg har sagt til dem, at de skulle tage og sætte det i avisen noget oftere, og det kan man jo selvfølgelig håbe på.

Hr. Elmquist var inde på – og det var der selvfølgelig også repræsentanter for Fremskridtspartiet, hr. Kim Behnke, og for Dansk Folkeparti, hr. Thulesen Dahl, der var – de fremmede, dem af udenlandsk afstamning i vores samfund. De talte ud fra vidt forskellige synspunkter, hvor jeg selvfølgelig er enig med hr. Bjørn Elmquist i hans grundbetragtning.

Men jeg vil godt til alt den snak, der trives omkring folk af udenlandsk afstamning og de udgifter, der knytter sig til dem, bare gøre nogle ganske få bemærkninger.

Det er jo, som om – det kunne jeg også høre på Fremskridtspartiet, som nu lægger sig i kølvandet af Dansk Folkeparti – det er ligesom et forsøg på at knæsette et foruroligende regnestykke om, hvad de, der er født et andet sted i verden og bor iblandt os, koster.

For det første mener jeg ikke, man kan bruge det regnestykke til noget som helst, fordi det på mange punkter er dybt anfægteligt.

For det andet mener jeg, at det ikke kan bruges til noget af den enkle grund, at 90 pct. af de mennesker, man på en eller anden tilfældig måde henregner til denne kategori, for længst har fået varigt ophold i Danmark, er en del af vort samfund, og det eneste fornuftige, man kan foretage sig i forhold til disse mennesker, er at sørge for, at de også kan blive en ressource, at de også bliver udrustet til at blive en del af befolkningen, der bidrager til det fælles samfundsresultat i lige så høj grad som dem, der er født her.

Man skal gøre sig fuldstændig klart, at uanset hvad man mener – og jeg synes, mange af de forslag, der fremsættes omkring udlændingepolitikken, er dybt usympatiske – men uanset om man vedtog dem alle sammen, så ville de 180.000-190.000 af de 206.000 personer, som Dansk Folkeparti af en eller anden grund synes det er særlig uheldig er her i landet, være her til deres dages ende. Og allerede af den grund er disse her regnestykker absurde og afsporende for enhver form for ordentlig politisk debat.

Men selv om man så går ind på præmisserne og kun rokker lidt ved dem – jeg havde nær sagt kun nogle få milliarder ved dem, som man sagtens kan, hvis man sætter et kritisk øje på dem – så siger de ikke stort andet, end at de 4 pct. af befolkningen beslaglægger godt 4 pct. af de offentlige udgifter. Og hvis man ville påstå, at disse mennesker beslaglægger godt 4 pct. af de offentlige udgifter, som er 630 mia. kr., så vil det sige, at danskerne altså beslaglægger om-

kring de 600 mia. kr. Det er nogle dyre danske, vi har. De er dyre i drift.

Kunne vi ikke blive fri for at diskutere udlændingepolitikken på en så primitiv baggrund? Det tror jeg ville give en kvalitetsforbedring i den politiske diskussion.

Jeg har egentlig ikke mange flere bemærkninger at gøre i denne debat. Jeg har lyttet til, hvad partierne har sagt om deres forhandlingsønsker. Vi må jo se det udfolde sig. Jeg har stadig væk den grundtro, at det kan lade sig gøre at vedtage en finanslov i dette Ting i december måned, også med et indhold, som regeringen kan leve med.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg havde ikke planlagt at tage ordet for en anden runde, og derfor vil jeg gerne tage det her som en kort bemærkning.

Jeg er foruroliget over finansministerens udtalelse omkring muligheden af at opgøre udgifterne til udlændinge i Danmark, for jeg havde forstået på indenrigsministeren her i Folketingets spørgetid så sent som i går, at Finansministeriet er på vej med en analyse af udgifterne til udlændinge i Danmark. Jeg har også tidligere fået oplyst af den daværende indenrigsminister Birte Weiss på et møde i Indenrigsministeriet, at en sådan analyse var på vej.

Altså, jeg har ikke noget imod, at man laver den analyse og den opgørelse på den måde, man selv mener er korrekt, og dermed antyder jeg også, at det kan være, finansministeren og Dansk Folkeparti, som finansministeren selv siger, er meget uenige om, hvordan man kan gøre sådan noget op; men det, vi er interesseret i i Dansk Folkeparti, er at få en specificeret opgørelse. Så kan finansministeren for min skyld indregne alle de indtægter, han vil, som han mener at udlændinge bidrager til det danske samfund med; bare vi får en specificeret opgørelse, så kan vi jo i Dansk Folkeparti tage de ting, som vi mener er korrekte.

Vi har fremlagt en opgørelse, der når frem til, at udgiften er 29,8 mia. kr. fra de offentlige kasser. Vi vil meget gerne se en opgørelse fra Finansministeriet.

Så mit spørgsmål til finansministeren er: Hvornår kommer Finansministeriet med den opgørelse over de her udgifter, som vi er blevet lovet af indenrigsministeren så sent som i går?

Og punkt 2: Vil det være en specificeret opgørelse, eller vil den bare sige det hovedtal,

som finansministeren nu siger, at de 4 pct. af befolkningen, som er udlændinge, koster 4 pct. af udgifterne? Det er jo om noget en useriøs måde at redegøre for det her område på.

Thor Pedersen (V):

Jeg skylder et svar til hr. Bjørn Elmquist, som jeg på grund af Folketingets forretningsorden ikke har haft mulighed for at give. Det var på spørgsmålet om kilden til den oplyste stigning i antal anmeldte voldsforbrydere straffet for vold. Det er Danmarks Statistik, og det er kriminalstatistikken, der er kilden.

Så synes jeg egentlig, det var et roligt og afdæmpet svar, finansministeren gav på de indlæg, der har været i dagens løb, men det er jo ikke det samme, som at der ikke kan være grund til alligevel at gøre et par bemærkninger.

Finansministeren var inde på værdien eller virkningen af de forslag, som Venstre og Det Konservative Folkeparti har fremlagt i vort ændringsforslag under titlen »Fornyelse '98«, altså hvad de betød, om de forbedrede statens samlede økonomi, og om der er lavet nogen beregninger.

Der vil jeg godt erindre om, hvad også vor politiske ordfører sagde under åbningsdebatten, at det princip, som finansministeren har gjort brug af, er det såkaldte VIVU-princip, altså hvis man stopper selvkomponeret vrøvl ind i ADAM, så kommer der også vrøvl ud. Nu er det ikke, fordi ADAM er så slem længere. Så vidt jeg husker, var det lektor Ellen Andersen på Københavns Universitet, der stod mor til modellen. Men problemet er altså, at ADAM ikke kan give større kvalitet i beregningerne end det, der stoppes ind. Det var oprindeligt en 68-model med de skavanker, der var ved 68-generationer, men senere har den altså været på kursus.

Men finansministeren afleverer jo en sand tilståelsessag i det notat, som også er afleveret til Finansudvalget, om de samfundsøkonomiske virkninger af Venstres og Det Konservative Folkepartis udspil, og som er dateret den 16. september. Her skriver finansministeren:

»Venstres og Det Konservative Folkepartis udspil indeholder en række vanskelige fortolkningsspørgsmål med hensyn til de faktiske provenumæssige virkninger for de offentlige indtægter og udgifter. Forslagene indeholder desuden nogle omfattende ændringer af arbejdsmarkedspolitikken, hvis administrative konsekvenser er svære at overskue.«

Det synes jeg er en pæn indrømmelse, altså at finansministeren ikke har været i stand til at overskue konsekvenserne, og at det er svært overhovedet at gå ind i fortolkningen af forslagene set med finansministerens øjne.

Og så står der:

»Venstres og De Konservatives egne skøn over provenuvirkningerne er som hovedregel lagt til grund ved vurdering af de samlede samfundsøkonomiske virkninger af forslaget. Men på afgørende områder« – og det er altså områder, som finansministeren selv har udvalgt – »er der dog anvendt egne skøn, ligesom der er gjort supplerende beregningsforudsætninger, som kan afvige fra de forudsætninger, som V og K har.«

Altså, jeg forstår udmærket, at ADAM har et problem, når man på den måde vrider armen rundt og fylder ADAM, makromodellen, med helt andre forudsætninger end dem, der står i V's og K's egne forslag. Og derfor er jeg glad for, finansministeren er så åbenhjertig i svaret eller notatet til Finansudvalget, at det også klart fremgår, at der her er tale om en grov armvridning af socialdemokratisk observans.

Så kan finansministeren ikke forstå, at vi – på trods af at der er aktivitet i virksomhederne og stor omsætning – stadig mener, at der er problemer, og at der er noget, der giver anledning til kritik.

Og det vil jeg medgive, det var jo det, der også var i min ordførertale, kritik, men det er jo, fordi vi stadig har det synspunkt, at det er dybt uansvarligt, at vi i år og i det kommende år efter fire års højkonjunktur er ude af stand til at finansiere det velfærdsniveau, vi har, uden at man forgriber sig på fremtidige indtægter eller på salg af statslige aktiver.

Det er simpelt hen for ringe – medmindre man har en hundrede procent fast opfattelse af, at Danmark aldrig får lavkonjunktur, at højkonjunktoren vil fortsætte, og at de vilkår, der er i dag omkring rente, investering og beskæftigelse, er vedvarende. For finansministeren ved lige så godt som jeg og alle andre, at når konjunkturerne vender, er vi jo ude af stand til at finansiere det udgiftsniveau, vi har.

Vi kan altså ikke engang finansiere det nu, på trods af at der har været vækst i beskæftigelsen. Hvordan i alverden skal vi så finansiere vores velfærdssystem, når der er flere, der skal passivt forsørges, fordi antallet af ledige stiger? Det er jo det ansvar, man skal påtage sig og se at få løst, når man har højkonjunktur, når man har

pengene til rådighed, og det er her, regeringen svigter. Det påtales også af andre end politiske partier i Folketinget, også af de økonomiske vismænd. Hertil kommer med den sikkerhed, der er i alle prognoser – og dette er altså en 100 pct. sikkerhed – at antallet af ældre stiger.

Så det, vi står foran, er ikke bare et spørgsmål om, hvorvidt vi har højkonjunktur i årene fremover de næste 10-15 år, men også hvordan vi finansierer de velfærdsydelse på de niveauer, vi kender i dag, med den voldsomme tilgang der bliver af ældre på samme tidspunkt, som antallet af unge falder.

Det ansvar for finansiering af velfærdssamfundet skal løses i højkonjunktoren, og det er her, vi må sige, at dér lader regeringen stå til.

Statsministeren har deklareret en reformpause, og finanslovsforslaget er jo udtryk for reformpause. Det er det, vi beklager, og det er derfor, vi glæder os til, at der kommer en anden regering, der på en helt anderledes måde tager fat. Og her må vi så sige, at de forslag, vi har i »Fornyelse '98«, det er altså forslag, der kommer fra værktøjskassen og fra kassen med salve og plaster, det vil altså sige, at de vil medvirke til at udbedre de værste skader i de forslag, som regeringen har fremlagt.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Jamen tak for den kildeangivelse til hr. Thor Pedersen!

Så skal jeg vende tilbage til de tal, som hr. Thor Pedersen citerede. Som jeg erindrer det, så var det tallene fra 1994 sammenlignet med 1996. Det er jo interessant, at han springer 1995 over, for tager man 1996 i forhold til 1995, så er der sket et fald, så vidt jeg erindrer. Men lad os nu dykke ned i de tal ved en anden lejlighed.

Det, der bringer mig på talerstolen, var sådan en naiv, måske, forventning om, at når nu hr. Thor Pedersen er kommet i svarehjørnet som en modsat spørgejörgen, kunne vi så ikke også få svar på, hvad det er for offentligt ansatte, der skal afskediges, for at vi kan få VK-regnestykket til at gå op?

Det skal ikke være politifolk. Det har vi hørt alt om. Der skal endda være flere dér. Det kan heller ikke være forsvaret. Det er klart, for dér er et forlig, og det forlig er der ingen i VK, der vil genforhandle, som man vil hos De Konservative med hensyn til politiforliget – og det er en anden snak. Er det skolelærere? Er det læger og sygeplejersker? Er det fængselspersonale? Er

det personalet i ministerierne? Er det dem, der passer vore ældre? Er det dem, der passer børn? Hvem er det, der skal afskediges, for at vi kan komme op på de dér 23 mia.?

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Det er en misforståelse, når hr. Elmquist siger, at de tal, jeg refererer til, skulle være årene 1994-96. Det var årene 1984 til 1996, som jeg sagde. Det må nødvendigvis iagttages over en længere årrække, hvis man overhovedet skal danne sig et billede af den udvikling, der har fundet sted, og det var de tal, jeg gav.

Må jeg i øvrigt sige, at den konservative ordfører for længe siden, for over tre timer siden, klart sagde, at ideen ikke er, at man går ud og afskediger folk, men vi siger, at det antal, vi har i øjeblikket, må være nok i forbindelse med omstilling og effektivisering til at løse de offentlige opgaver. Sådan er det også fremlagt.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Nå ja, så var det altså i tierne, jeg hørte et ciffer galt, 1984.

Men så er det jo klart, for det er jo fra den gang, jeg var retsordfører for partiet Venstre, og hvor justitsministeren hed Erik Ninn-Hansen, og hvor statsministeren hed Poul Schlüter. Så er det da klart, at kriminaliteten er steget i de år – det er da ikke så mærkeligt, vel? – hvorimod vi her i 1990'erne har set et fald.

Nu begynder tingene at falde på plads, hr. Thor Pedersen. Det var da dejligt at høre. Så er vi jo helt enige.

Pia Gjellerup (S):

Jeg havde sådan set ikke tænkt mig at tage ordet her i anden omgang, men inspireret af, at hr. Thor Pedersen fandt anledning til at vende tilbage til en fuser, så synes jeg, at det alligevel er værd at komme med et par bemærkninger.

Hr. Thor Pedersen vendte nemlig tilbage til denne her særlige maskinmodel, som både Venstres næstformand og formand kom frygtelig galt af sted med under åbningsdebatten, denne VIVU-model, der handlede om, at når man puttede vrøvl ind, så fik man vrøvl ud. Det, det handlede om, var, at når man puttede Venstres tal ind, så fik man vrøvl ud. Det kunne vi jo sådan set godt godtage i resten af Folketinget, at når man puttede Venstres vrøvlede tal

ind, så fik man noget vrøvl ud. Sådan må det naturligvis være.

Og dér vil jeg så gerne høre fra hr. Thor Pedersen, når han så omhyggeligt læser op fra Finansministeriets beregninger af, hvad der overhovedet kan lempes ud af nogenlunde klare oplysninger fra Venstres og De Konservatives oplæg: Hvornår kommer Venstre og De Konservative med de tal, som alle har spurgt efter, siden Venstre og De Konservative under sådan en rimelig portion kaos præsenterede deres oplæg?

Hvis der er nogen, der ikke kan huske, hvad der skete, så blev man uenige om en hel masse ting, og så fremskyndede man alt muligt, fordi halvdelen stod i aviserne alligevel, og så fremkom man med et oplæg uden ret mange tal. Halvdelen af det pressemøde, der blev holdt i anledning af fremlæggelsen af denne plan, gik med, at man spurgte: Hvad er det for nogle tal, kan vi få nogle uddybninger osv., osv.? Svaret var hele tiden, at det ville man vende tilbage til senere.

Dette senere var ikke en uge efter. Dette senere er heller ikke endnu. Vi har måttet nøjes med alle steder at se nogle særdeles luftige meldinger, som man i hvert fald godt på en række punkter kan vurdere. Hvis man så skal lægge til, hvad Venstre har gået rundt og sagt i alle mulige andre sammenhænge, kan man sådan skyde sig ind på, at det kan være, man en gang imellem ved, hvor man har Venstre – selv om det sjældent er i salen. Så kan det være godt, at man siger det samme en gang imellem, sådan at vi også kan prøve at lægge de forudsætninger ind.

Vi kan sige, at vi i Socialdemokratiets politisk-økonomiske afdeling heroppe i huset har prøvet på lignende vis som Finansministeriet at regne på de tal, der ligger, og prøvet at lægge dem sammen pænt, forstået i forhold til, hvordan Venstre har meldt sig tidligere også i forhold til de pågældende forslag. Og det er blevet til noget ikke identisk med, men nogenlunde det samme som Finansministeriets beregning: at skattelettelser er noget, der siges i meget store ord, meget store beløb til mange mennesker, men når man så ser sammenregningen i Venstres egne papirer, så er det skrumpet, så forsvinder der gerne et nul bagved. Det er i hvert fald ikke på nogen måde sagligt.

Men hr. Thor Pedersen må medgive, at når Venstre stiller op med så beskedne bidrag til, hvad der reelt ligger bag de florumvundne løf-

ter, så er det ikke mærkeligt, at man kan blive nødt til at indtage nogle ret kontante holdninger til, hvordan man beregner det vrøvl, der kommer ud, når man putter Venstres vrøvl ind i maskinerne.

Så vil jeg også give fru Pia Christmas-Møller lejlighed til at svare på et spørgsmål, der hænger fra første omgang. Jeg prøvede at antyde, at De Konservative også har et problem med de dér forskellige modeller; den må så hedde en KIBU-model: når man tager De Konservative ind, så får man bøvl ud. (*Barnegråd fra tilhørerpladserne*). Det er det, der er vores påstand i forhold til den ændring, som De Konservative og Venstre meget gerne har villet have ind i det ATP-forslag, vi skal behandle om lidt, hvor man vil lave en administration, der bliver uhyre besværlig for arbejdsgiverne.

Jeg stillede spørgsmålet tidligere: Når man forlanger denne model, er det så, fordi man mener, at modellen ikke er administrativt besværlig? Det vil være fair nok, hvis man siger: Det er ikke administrativt besværligt. Så er det jo fair nok, at man gerne vil have den, hvis man synes, den på mange andre måder kunne være ordentlig. Så kan man også blive klogere, sådan at nogle af dem, der bliver ramt af denne her administrative besværlighed, ville kunne komme og overbevise om, at det er forfærdelig besværligt, og så er der jo håb forude. Så kan det blive lavet om.

Så er udgangspunktet, at man mener, at den frikortmodel, man har lavet, ikke er administrativt besværlig? Eller er forholdet det, at De Konservative er blevet halet til truet af Venstre, fordi Venstre har en lignende model på et helt andet område af skattesystemet, i forhold til arbejdsmarkedsbidraget? Hvis man indrømmede, at modellen i forhold til ATP var håbløst administrativt besværlig, ja, så havde man også trukket tæppet væk under et af Venstres yndlingsforslag. Det kan man naturligvis ikke, så for at holde ideologien hos Venstre højt, vil man hellere pådutte en lang række arbejdsgivere en vældig kompliceret administration af nogle meget små beløb.

Så altså: Enten mener man ikke, at det er besværligt, eller også gør man alt for at tækkes Venstre.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Jeg ved ikke, om jeg overhovedet behøver at give en kommentar til fru Pia Gjellerup, for jeg

hørte jo, at en af tilhørerne heroppe gav en meget klar kommentar med sin opfattelse af udsagnet fra fru Pia Gjellerup ved at begynde at græde.

Og det tror jeg egentlig også, der kan være god grund til, for det, jeg i virkeligheden roste finansministeren for, var den ærlighed, der var i et notat, hvor man netop sagde, at i de forudsætninger, der er lagt ind i modelarbejdet for at vurdere vores forslag, er der på helt afgørende områder anvendt egne skøn. Og det er en ærlig sag. Det er en ærlig sag ikke at kunne overskue problemerne og så sige: Jamen så bruger vi nogle forudsætninger, vi selv har, og stopper dem ind i modellen.

Og derfor siger jeg: Det er altså noget selvkomponeret, man sætter ind i modellen. Det er lige præcis ikke Venstres tal, man stopper ind i modellen. Man kommer endda frem til at sige konkret, at på centrale områder skønnes provenutabene at være undervurderede. Og provenutabene i vores forslag er jo i det væsentlige skattelettelser.

Så det, fru Pia Gjellerup siger her, kan da heller ikke være rigtigt, når udsagnet var, at de skattelettelser, vi har i vores ændringsforslag til finansloven, stort set bliver til ingenting. Finansministeriet og ministeren siger, at de sikkert bliver endnu større end forudsat. Det kan jo altså ikke være det samme. Så jeg forstår godt, at en tilhører åbenlyst og hørligt begyndte at græde!

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg sagde, at når man ser på Venstres egen opgørelse af, hvad Venstres store skattelettelserløfter til befolkningen bliver til, så bliver det nogle meget små tal. Det er jo fuldstændig identisk med, hvad der fremgår af Finansministeriets papir.

Men hr. Thor Pedersen skulle bruge bare en bitte lille tid til at svare på, hvornår der kommer nogle mere uddybende tal fra Venstre med forudsætningerne, beregningsforudsætningerne. Så skal vi med glæde, stor kyndighed og uden at græde gå i gang med at regne på tallene, sådan at vi, næste gang vi mødes her i salen til en debat, har Venstres egne skøn og nogle meldinger om, hvad man bygger de skøn på. Det ville være skønt!

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Når jeg alligevel vælger at tage ordet her i anden runde, så er det alene, fordi jeg har noteret mig, at finansministeren ikke har markeret for at besvare det spørgsmål, som jeg stillede i en kort bemærkning just efter finansministerens tale sidst, og jeg vil gerne opfordre finansministeren til at komme på talerstolen og besvare det spørgsmål.

Jeg respekterer naturligvis, at finansministeren og Dansk Folkeparti kan være hamrende uenige om, hvorvidt man kan lave en fornuftig opgørelse over udgifterne til udlændinge, og hvordan den skal laves, og hvad resultatet er, man når frem til osv., det er klart. Det er den politiske situation, og det må vi så gå ud og diskutere også over for vælgerne, og så må vælgerne markere, hvem de tror på. Sådan er det.

Men finansministeren kan altså ikke løbe fra at give et svar her i Folketinget i dag på, om det løfte, som indenrigsministeren, den nuværende indenrigsminister, gav så sent som i går i Folketingets spørgetid, om, at Finansministeriet er på vej med en rapport, som belyser udgifterne på det her område, om det rent faktisk holder, og hvornår den så kommer.

Jeg kan forstå på finansministerens besvarelse heroppefra, at finansministeren anser det for fuldstændig urealistisk at kunne lave sådan et regnestykke, endsige at kunne bruge det til noget som helst. Så kan jeg godt frygte, at det, man er i gang med, er, at man reelt ikke vil komme med sådan en analyse. Og det er i dyb modstrid med det, indenrigsministeren sagde i går, og det er i dyb modstrid med det, den daværende indenrigsminister, fru Birte Weiss, sagde til Folketingets partier tidligere på året.

Derfor synes jeg, at Folketinget må kunne forlange et klart svar fra finansministeren: Kommer den rapport – ja eller nej? Og hvis svaret er ja, hvornår kan vi så forvente den? Hvis ikke der kommer noget svar, så kan vi jo kun tage det som udtryk for, at finansministeren er på vild flugt fra de løfter, der blev givet for kun godt 24 timer siden i denne sal. Det synes jeg ville være usædvanlig pinligt, hvis det er situationen.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Ja, hr. Thulesen Dahl behøver sådan set ikke gå op og skabe sig to gange. Jeg havde bedt om ordet for også at svare på hans spørgsmål.

Og svaret er: Jo, jeg mener, at den beregningsmåde, Dansk Folkeparti har anvendt, af de grunde, jeg nævnte i forrige omgang, er hamrende irrelevant og ikke belyser noget som helst af interesse for det danske samfund. Men derfor skal vi selvfølgelig nok – indenrigsministeren udtaler sig også på regeringens vegne – forklare i et notat, hvorfor en række af beregningsforudsætningerne, selv om man går ind på Dansk Folkepartis præmisser, formentlig er dybt urealistiske og overdrevne. Det skal vi nok levere. Så bare rolig!

Så vil jeg godt, når jeg nu alligevel er kommet herop, sige til hr. Thor Pedersen, at hr. Thor Pedersen har fejllæst de indledende bemærkninger, der er i Finansministeriets notat om de vanskelige fortolkningsspørgsmål i V's og K's ændringsforslag.

Hvis jeg skulle uddybe baggrunden for disse indledende bemærkninger bare med et enkelt eksempel, så er det, at når Venstre og De Konservative først vil smide et betragteligt antal mennesker ud af dagpengesystemet over i kontanthjælpssystemet og derefter straksaktivere dem fra første dag, de ankommer i systemet, både dem, der er der, og dem, der bliver smidt derover, så kræver det, at man i den offentlige sektor i løbet af de kommende år skaffer plads til et halvt hundrede tusinde ekstraordinært beskæftigede, som er der i gennemsnit nogle få uger. De rent fysiske problemer, det vil give, er det svært at indregne i nogen økonomisk model.

Men det, der er hovedbudskabet om det, er jo altså, at man har været nødt til at tage for pålydende, at det altså åbenbart er Venstres og De Konservatives opfattelse, at det skal de offentlige arbejdspladser kunne klare, selv om det er en uhensigtsmæssig overaktivering i den forstand, at man altså får en masse mennesker ind, som egentlig meget hurtigt ville have kunnet finde et rigtigt job til – havde jeg nær sagt – at gå i vejen på de offentlige arbejdspladser, hvor vi er interesserede i, at effektiviteten skal komme endnu højere op, og uden at det for de pågældende mennesker vil være særlig nyttigt at være der nogle uger. Det er svært at regne konsekvenserne af et sådant forslag meget nøje ind i et makroøkonomisk regnestykke; men det er altså også en del af Venstres og De Konservatives ideologi.

Må jeg så sige til allersidst til hr. Thor Pedersens bekymring om balancen i de offentlige

finanser: Der er jo i den sidste budgetoversigt lavet det sædvanlige lidt teknisk betonedede regnestykke om det, man altså åbenbart stadig væk skal kalde den strukturelle saldo – selv om det er et svært forklarligt ord – nemlig: Hvordan ser det ud med balancen, når man ser væk fra konjunkturerne? Og den korte version af det regnestykke er, at i denne regerings tid – altså fra 1993 til nu – er den grundlæggende konjunkturuafhængige balance på de offentlige finanser forbedret med 20 mia. kr., og det er jo ikke så ringe.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg skal lige gøre opmærksom på af hensyn til hr. Kristian Thulesen Dahl, at hverken sekretæren eller formanden havde iagttaget, at finansministeren havde bedt om ordet. Det bør nok komme frem her, og nu er det kommet til referat, vil jeg hermed gøre klart.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik herefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg skal her afbryde mødet og fastsætte et nyt møde til i dag, torsdag den 23. oktober 1997, kl. 15.40 med følgende dagsorden: (Se indledningen til næste møde).

Mødet hævet kl. 15.26